

PARLIMEN MALAYSIA

Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat

DEWAN NEGARA

Cetakan Kesepuluh
November, 2023

PERATURAN-PERATURAN MAJLIS MESYUARAT DEWAN NEGARA

Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Negara ini dibuat oleh Dewan Negara menurut Perkara 62(1) Perlembagaan Persekutuan, dan selaras dengan kuasa perundangan yang terletak hak pada Parlimen dalam Perlembagaan Persekutuan dan Akta Majlis Parlimen (Keistimewaan dan Kuasa) 1952.

KANDUNGANNYA

URUSAN MESYUARAT

Peraturan Mesyuarat	Muka Surat
1. Memilih Tuan Yang di-Pertua	1
2. Aturan memilih Tuan Yang di-Pertua	1
3. Menetapkan kerusi Ahli-ahli	4
4. Mengangkat sumpah	4
5. Memilih Timbalan Tuan Yang di-Pertua	5
6. Tuan Yang di-Pertua	5
7. Bahasa-bahasa rasmi	7
8. Kewajipan-kewajipan Setiausaha	7
9. Penyata rasmi mesyuarat	9
10. Penggal Majlis dan Mesyuarat-mesyuarat	10
11. Persidangan	11
12. Kuorum	12
13. Aturan Urusan Mesyuarat	13
14. Susunan Urusan-urusan Mesyuarat	15
15. Menangguhkan Majlis	16
16. Usul Menangguhkan Mesyuarat – Akhir Persidangan	16
17. Menangguhkan Mesyuarat – Perkara tertentu berkenaan kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan	18
18. Petisyen-petisyen	21

Peraturan Mesyuarat	Muka Surat
19. Risalat-risalat mesyuarat	23
20. Pertanyaan-pertanyaan	23
21. Pemberitahu berkenaan dengan pertanyaan-pertanyaan	24
22. Isi Pertanyaan	25
23. Cara mengeluarkan pertanyaan dan menjawab pertanyaan	29
24. Penerangan sendiri	32
25. Pemberitahu-pemberitahu Usul	32
26. Cara-cara mengeluarkan Pemberitahu	35
27. Mengubah isi-isi sesuatu Usul	37
28. Menarik balik Pemberitahu Usul	37
29. Meminda Usul-usul	38
30. Menyokong Usul-usul dan Pindaan-pindaan	39
31. Pindaan-pindaan Usul hendaklah dengan surat	39
32. Cara membahaskan Usul dan pindaan Usul	39
33. Menarik balik Usul-usul dan Pindaan-pindaan	42

PERATURAN-PERATURAN BERBAHAS

34. Masa dan cara bercakap	43
35. Isi-isi ucapan	44
36. Mengganggu	47
37. Had perbahasan	48
38. Mendahului perbahasan	49

Peraturan Mesyuarat	Muka Surat
39. Menutup perbahasan	50
40. Adab Ahli-ahli yang tidak bercakap	51
40A. Tatacara berpakaian Ahli di dalam Dewan	51
41. Mesyuarat hendaklah diam bila Pengerusi bercakap	52
42. Keputusan Pengerusi adalah muktamad	52
43. Tertib dalam Majlis Mesyuarat	52
44. Memutuskan Masalah-masalah	55
45. Undi dengan Suara	55
46. Belah bahagian	56
47. Peraturan berkenaan Rang Undang-undang	58
48. Rang Undang-undang daripada Ahli-ahli yang bukan Anggota Pentadbiran	58
49. Rang Undang-undang Persendirian dan Rang Undang-undang Campuran	60
50. Susunan isi Rang Undang-undang	63
50A. Ayat mengundang-undangan	64
51. Pihak-pihak yang terkesan	64
52. Bacaan Kali Yang Kedua	64
53. Menyerahkan Rang Undang-undang	66
54. Tugas-tugas Jawatankuasa yang menimbangkan Rang Undang-undang	66
55. Jawatankuasa sesebuah Majlis	67

Peraturan Mesyuarat	Muka Surat
56. Aturan dalam Jawatankuasa sesebuah Majlis yang menimbangkan Rang Undang-undang	67
57. Peraturan dalam Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan Rang Undang-undang	71
58. Menyerahkan sekali lagi Rang Undang-undang yang telah dimaklumkan oleh Jawatankuasa sesebuah Majlis	72
59. Perbincangan atas Rang Undang-undang yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa-jawatankuasa Pilihan	73
60. Bacaan Kali Yang Ketiga	75
60A.Pewartaan Undang-undang dan pembetulan oleh Setiausaha	75
61. Menarik balik dan menangguhkan Rang Undang-undang	76
62. Rang Undang-undang yang mengandungi syarat-syarat yang hampir sama maksudnya	76
62A.Rang Undang-undang akan luput	76
63. Melonggarkan syarat-syarat mencetak Rang Undang-undang	77
64. Perutusan-perutusan kepada Dewan Rakyat	77
65. Perutusan-perutusan daripada Dewan Rakyat	78
66. Bacaan Kali Yang Pertama Rang Undang-undang yang dibawa daripada Dewan Rakyat	79
67. Menimbangkan pindaan-pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat ke atas Rang Undang-undang dan lain-lainnya	79

68. Aturan menimbangkan pindaan Dewan Rakyat ke atas Rang Undang-undang, pindaan-pindaan dan lain-lainnya	80
69. Aturan menimbangkan Rang Undang-undang dalam peringkat-peringkatnya kemudian	82

JAWATANKUASA-JAWATANKUASA PILIHAN

70. Jawatankuasa Pemilih	83
71. Jawatankuasa Dewan	84
72. Jawatankuasa Hak dan Kebebasan	85
72A. Kuasa Majlis menghukum kerana menghina Majlis	86
73. Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat	86
74. Jawatankuasa Pilihan	87
75. Aturan dalam Jawatankuasa Pilihan	87
76. Belah bahagian dalam Jawatankuasa Pilihan	92
77. Menyiarkan keterangan sebelum masanya	93
78. Penyata-penyata daripada Jawatankuasa-jawatankuasa Pilihan	94
79. Pertimbangan Bersama Jawatankuasa Pilihan dengan Jawatankuasa Pilihan Dewan Rakyat	95
80. Tatacara dan Penyata-penyata Jawatankuasa Pilihan Bersama	97
81. Rang Undang-undang dan Pindaan-pindaan berkaitan dengan cukai, perbelanjaan dan lain-lain	97

Peraturan Mesyuarat	Muka Surat
82. Merentikan kuat kuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat	99
83. Ketidakhadiran Ahli	99
83A. Kehadiran Ahli	100
84. Menggunakan Ahli sebagai profesional	100
85. Orang-orang Luar	100
86. Wakil-wakil Akhbar	101
87. Perbelanjaan saksi	101
88. Tafsir	101
89. Petua-petua Tuan Yang di-Pertua	102
90. Kuasa dalam perkara-perkara lain yang tidak spesifik	103
91. Syarat khas berkenaan dengan Menteri, Timbalan Menteri dan Setiausaha Parlimen	103
92. Kegagalan mematuhi Peraturan Mesyuarat tidak membatalkan perjalanan mesyuarat atau keputusan	103

DOA

Segala puji bagi Allah dibuka Majlis Dewan Negara dengan menyebut nama Allah, Yang Maha Pemurah, Yang Maha Pengasih, kepada-Nya terpulang segala puji-pujian, kepada Rasul-Rasul-Nya selawat salam kehormatan, kepada sekalian orang yang taatkan Allah.

Ya Allah, yang bersifat maha hikmat, limpah keadilan, yang menanggungkan kewajipan ke atas Pemerintah dan Ahli Majlis Permesyuaratan, bagi mentadbir masalah masyarakat pergaulan, mudah-mudahan sentosa aman, makmur limpah kebahagiaan, meliputi sekalian penduduk negara Malaysia.

Ya Allah, kami sekalian hamba-Mu yang diperkenan menjadi Ahli Dewan Negara, menyempurnakan kewajipan yang diamanahkan, yang terutama bagi negara Malaysia, bagi rakyatnya sekalian.

Ya Allah, berkat-Mu ke atas kami berhimpun dimohon anugerahkan, taufik-Mu hidayat-Mu dimohon menyuluh memandukan, pada ketika kami berunding menimbang bertukar-tukar fikiran, pada segala perkara yang dibentangkan, dengan saksama serta berkeamanan, menjunjung perintah dan kebesaran Allah, mudah-mudahan berlebih-lebih keamanan, kemakmuran dan kesejahteraan, bagi negara Malaysia, serta penduduknya sekalian.

Ya Allah, dimohonkan doa kami diperkenan, Amin, Ya Tuhan seru alam sekalian.

PERATURAN-PERATURAN MESYUARAT

Majlis

DEWAN NEGARA

MALAYSIA

URUSAN MESYUARAT

1. Bila-bila jawatan Tuan Yang di-Pertua kosong, maka Majlis sebaik-baik cukup kuorum Ahli-ahlinya, hendaklah memilih Tuan Yang di-Pertua.

Memilih Tuan
Yang di-Pertua.

2. Aturan memilih Tuan Yang di-Pertua hendaklah seperti yang tersebut di bawah ini:

Aturan memilih
Tuan Yang di-
Pertua.

(1) Ketua Majlis, Timbalan Ketua Majlis atau mana-mana Ahli yang hendak mencadangkan nama Ahli yang hendak dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua, mestilah memastikan terlebih dahulu iaitu Ahli itu suka berkhidmat jika dia dipilih, dan hendaklah memberitahu Setiausaha akan cadangannya, sekurang-kurangnya dua hari sebelum diadakan mesyuarat.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Ketua Majlis, Timbalan Ketua Majlis atau seseorang Ahli dengan berucap kepada Setiausaha hendaklah mencadangkan seorang Ahli lain yang hadir jadi Tuan Yang di-Pertua dan hendaklah dicadangkannya

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

“laitu.....(sebutkan nama Ahli itu dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua.” Cadangan ini hendaklah disokong tetapi tidak dibenarkan dibahas.

(3) Jika hanya seorang Ahli sahaja yang dicadangkan dan disokong jadi Tuan Yang di-Pertua maka Setiausaha hendaklah memasyhurkan Ahli itu telah kena pilih, dengan tidak meminta keputusan mesyuarat. Jika lebih daripada seorang Ahli dicadangkan dan disokong jadi Tuan Yang di-Pertua, maka Majlis hendaklah menjalankan pilihan dengan undi bersurat.

(4) Bagi maksud menjalankan undi bersurat, Setiausaha hendaklah memberi kepada setiap orang Ahli yang hadir sekeping kertas undi dan Ahli ini bolehlah menuliskan pada kertas itu nama Ahli yang hendak diundinya. Kertas-kertas undi hendaklah dilipat supaya nama Ahli yang tertulis di atasnya tidak boleh nampak dan hendaklah ditandatangani oleh Ahli yang mengundi itu.

(5) Kertas-kertas undi hendaklah dipungut oleh Setiausaha atau oleh mana-mana pegawai Majlis yang diwakili olehnya dan hendaklah dibilang oleh Setiausaha di meja mesyuarat. Keputusan undi itu hendaklah dimasyhurkan oleh Setiausaha.

(6)(a) Jika lebih daripada dua orang calon telah dicadangkan dan dalam undi yang pertama, tidak ada calon yang mendapat undi lebih daripada jumlah undi yang didapati oleh calon-calon yang lain, maka calon yang mendapat renDAH sekali undi hendaklah dikeluarkan daripada pilihan. Lepas itu hendaklah dijalankan undi

sekali lagi dan dikeluarkan calon yang dapat rendah sekali undi. Demikianlah hendak dijalankan berturut-turut sehingga satu orang calon mendapat undi lebih daripada undi calon atau jumlah undi calon-calon yang tinggal.

(b) Dalam undi bersurat di antara tiga atau lebih daripada tiga orang calon, jika dua orang atau lebih daripada dua orang calon dapat sama banyak undi dan seorang daripadanya dikehendaki ditinggalkan menurut fasal (a) yang tersebut di atas tadi, maka menetapkan siapa di antara calon-calon yang dapat sama banyak undi yang hendak ditinggalkan itu hendaklah dengan jalan membuang undi mengikut apa-apa jua cara yang ditetapkan oleh Setiausaha.

(c) Dalam undi bersurat antara dua orang calon, jika didapati sama banyak undi, hendaklah dijalankan undi bersurat sekali lagi dan jika didapati sama banyak juga undi maka hendaklah diputuskan dengan membuang undi menurut apa-apa jua cara yang ditetapkan oleh Setiausaha.

(7) Kertas-kertas undi apabila telah dibilang, hendaklah dimasukkan ke dalam sebuah peti dan setelah seorang Ahli dimasyhurkan dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua, maka peti itu hendaklah dilakrikan di hadapan Ahli-ahli Mesyuarat dan disimpan dalam jagaan Setiausaha selama satu bulan mengikut takwim orang putih dan lepas itu, dengan tertakluk kepada apa-apa perintah yang diterima daripada Majlis, maka Setiausaha hendaklah membakar kertas-kertas undi itu dan mengesahkan kepada Majlis mengatakan kertas-kertas itu telah dibakar.

Menetapkan
kerusi Ahli-
ahli.

3. (1) Tuan Yang di-Pertua sebaik-sebaik difikirkannya munasabah sesudah ia dipilih jadi Tuan Yang di-Pertua, maka bolehlah ditetapkan kerusi bagi setiap orang Ahli dan boleh diubahnya ketetapan itu dari satu masa ke satu masa sebagaimana yang baik pada timbangannya.

(2) Kerusi-kerusi akan diuntukkan mengikut timbangan Tuan Yang di-Pertua dan keputusannya dalam perkara ini adalah muktamad.

Mengangkat
sumpah.

4. (1) Sumpah yang hendak dilafazkan seperti yang disebutkan dalam Jadual Keenam dalam Perlembagaan hendaklah dijalankan oleh Setiausaha dan setiap orang Ahli yang mengangkat sumpah itu hendaklah menurunkan tandatangan dalam sebuah buku yang akan disimpan bagi tujuan itu oleh Setiausaha.

(2) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat dalam perenggan (3), pada bila-bila harinya Majlis bersidang seseorang Ahli yang belum mengangkat sumpah bolehlah hadir di meja Majlis pada waktu yang ditetapkan menurut Peraturan Mesyuarat 13 dan mengangkat sumpah dan menurunkan tandatangan dalam Buku Sumpah itu.

(3) Pada bila-bila masa Majlis Mesyuarat dalam tangguhan, Ahli itu bolehlah mengangkat dan menandatangani sumpah di hadapan Tuan Yang di-Pertua; jika demikian Tuan Yang di-Pertua hendaklah memberitahu pada Majlis Mesyuarat akan datang mengatakan Ahli itu telah mengangkat dan menandatangani sumpah di hadapannya.

(4) Bertepatan dengan fasal (4) dalam Perkara 160 dalam Perlembagaan, seseorang Ahli jika-dikehendakinya, hendaklah dibenar menunaikan kehendak mengangkat sumpah itu dengan mengangkat ikrar.

5. (1) Pada mesyuarat yang tidak berkeberatan yang mula-mula sekali diadakan selepas Tuan Yang di-Pertua dilantik atau pada permulaan Urusan Mesyuarat dalam mesyuarat yang mula-mula sekali diadakan lepas daripada jawatan Timbalan Tuan Yang di-Pertua itu kosong, Majlis hendaklah memilih seorang Timbalan Tuan Yang di-Pertua.

Memilih
Timbalan Tuan
Yang di-Pertua.

(2) Aturan memilih Timbalan Tuan Yang di-Pertua itu hendaklah seberapa bolehnya sama seperti aturan memilih Tuan Yang di-Pertua melainkan memilihnya itu hendaklah dijalankan oleh Tuan Yang di-Pertua.

6. (1) Tuan Yang di-Pertua tetaplah jadi Pengerusi bagi mesyuarat-mesyuarat Majlis dan jika ia tidak hadir maka Timbalan Tuan Yang di-Pertua hendaklah mempengerusikan mesyuarat, atau jika Timbalan Tuan Yang di-Pertua tidak hadir atau belum lagi dipilih atau jika jawatan Timbalan Tuan Yang di-Pertua itu kosong oleh apa-apa sebab, maka apabila diberitahu hal itu oleh Setiausaha maka Majlis bolehlah memanggil mana-mana yang hadir kerana mempengerusikan mesyuarat setelah dikeluarkan Usul. Usul ini hendaklah disokong dan masalah ini hendaklah dikemukakan oleh Setiausaha bagi diputuskan, tetapi tidak dibenarkan dibahas.

Tuan Yang
di-Pertua.

(2) Manakala Setiausaha memasyhurkan iaitu Tuan Yang di-Pertua tidak hadir, maka Ahli yang mempengerusikan mesyuarat menurut perenggan (1), tetaplah terserah kepadanya segala kuasa Tuan Yang di-Pertua sehingga Tuan Yang di-Pertua atau Timbalan Tuan Yang di-Pertua ada hadir semula.

(3) Pada bila-bila masa mesyuarat bersidang, Tuan Yang di-Pertua boleh meminta seorang Ahli mempengerusikan mesyuarat itu bagi sementara dengan tidak payah diberitahu Majlis Mesyuarat dengan secaranya dan Ahli yang mempengerusikan ini tetaplah terserah kepadanya semua kuasa Tuan Yang di-Pertua sehingga Tuan Yang di-Pertua balik semula mempengerusikan mesyuarat.

(4) Bila-bila Majlis Mesyuarat bersidang sebagai Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat maka Tuan Yang di-Pertua atau Ahli yang mempengerusikan mesyuarat menurut syarat perenggan (1) hendaklah jadi Pengerusi Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat.

(5) Dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, kalimah “Tuan Yang di-Pertua” itu termasuklah mana-mana jua yang mempengerusikan mesyuarat menurut syarat-syarat dalam perenggan (1) sampai (3) kecuali jika disebutkan terang-terang iaitu tidak termasuk orang lain; dan kalimah “Pengerusi” maksudnya ialah mana-mana jua yang mempengerusikan mesyuarat menurut syarat-syarat perenggan (1) sampai (4) kecuali jika karinah ayatnya menunjukkan pengertian yang lain.

7. Bahasa rasmi Majlis ialah Bahasa Kebangsaan, Bahasa-bahasa rasmi. tetapi Tuan Yang di-Pertua boleh membenarkan penggunaan Bahasa Inggeris.

8. (1) Setiausaha yang dilantik di bawah Perkarā 65 Perlembagaan Persekutuan hendaklah menyediakan segala surat yang diperlukan oleh Majlis Mesyuarat dan Tuan Yang di-Pertua dan melaksanakan segala arahan Tuan Yang di-Pertua berhubung dengan segala perkara berkaitan dengan urusan Majlis Mesyuarat.

Kewajipan-kewajipan Setiausaha.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Setiausaha hendaklah—

(a) sekurang-kurangnya 28 hari sebelum dimulakan mesyuarat setiap penggal Parlimen, menulis kepada Ahli-ahli memberitahu tarikh-tarikh mesyuarat Majlis Mesyuarat bagi penggal itu:

Dengan syarat bahawa dalam keadaan memaksa yang ditentukan oleh Tuan Yang di-Pertua, pemberitahuan tersebut boleh diketepikan, dan dalam keadaan demikian pemberitahuan sepanjang tempoh yang mungkin hendaklah diberikan;

(b) menyediakan untuk setiap Ahli dengan seberapa segera yang boleh sebelum setiap mesyuarat satu salinan Aturan Urusan Mesyuarat bagi mesyuarat itu.

(3) Setiausaha hendaklah menyimpan minit-minit perjalanan mesyuarat Majlis dan minit-minit perjalanan mesyuarat Jawatankuasa sesebuah Majlis; dan hendaklah menghantar satu salinan minit-minit itu kepada Ahli-ahli mesyuarat pada hari esoknya, atau dengan seberapa segeranya selepas itu. Minit-minit ini akan dinamakan “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat”.

(4) Dalam “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat” ini hendaklah dituliskan nama Ahli-ahli yang hadir dan semua ketetapan-ketetapan Majlis dan, jika mesyuarat berbelah bahagi, sama ada dalam Majlis atau dalam Jawatankuasa sesebuah Majlis hendaklah mengandungi bilangan Ahli-ahli yang bersetuju dan Ahli-ahli yang tidak bersetuju, nama Ahli-ahli yang mengundi dan bilangan serta nama Ahli-ahli yang hadir tetapi tidak mengundi. Buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat” hendaklah ditandatangani oleh Tuan Yang di-Pertua, dan apa-apa kesilapan di dalamnya bolehlah diperbetulkan oleh Tuan Yang di-Pertua.

(5) Setiausaha hendaklah menyediakan dari sehari ke sehari dan menyimpan di meja mesyuarat atau dalam pejabatnya, sebuah Buku Mesyuarat menunjukkan semua urusan-urusan yang ditetapkan bagi hari yang akan datang dan apa-apa jua kenyataan berkenaan dengan pertanyaan-pertanyaan atau Usul-usul yang telah ditetapkan bagi hari akan datang, sama ada ditentukan harinya atau tidak ditentukan. Buku Mesyuarat ini hendaklah terbuka boleh ditengok oleh Ahli-ahli pada bila-bila masa yang munasabah.

(6) Setiausaha bertanggung ke atasnya menyimpan buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat”, rekod-rekod, Rang Undang-undang dan lain-lain surat yang telah dibentangkan dalam Majlis Mesyuarat dan semuanya ini hendaklah terbuka boleh tengok oleh Ahli-ahli Mesyuarat dan orang-orang lain mengikut apa-apa jua aturan yang dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua.

9. (1) Sebuah buku Penyata Rasmi Mesyuarat mengandungi semua ucapan-ucapan yang dikeluarkan dalam Majlis Mesyuarat dan dalam Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat hendaklah disediakan di bawah jagaan Setiausaha.

Penyata
rasmi
mesyuarat.

(2) Buku ini hendaklah dikeluarkan menurut apa-apa rupa cara yang diperintahkan oleh Tuan Yang di-Pertua, dan satu salinan buku ini hendaklah dihantar kepada setiap Ahli dengan seberapa segeranya setelah tamat setiap mesyuarat.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) Salinan ucapan seseorang Ahli hendaklah dihantar kepada Ahli itu sebelum diterbit. Jika Ahli itu tidak memulangkan ucapan itu dalam tempoh tujuh hari daripada tarikh dihantar kepadanya, maka ucapan itu akan diterbit dengan tidak bersemak.

(4) Jika seseorang Ahli mengatakan iaitu salinan ucapannya itu tidak betul atau jika ia hendak mengubah ucapannya itu pada perkara-perkara yang besar, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah memberi keputusan dan ucapan itu hendaklah dicetak mengikut sebagaimana yang diputuskannya. Keputusan Tuan Yang di-Pertua akan diberi kepada Ahli itu dan adalah muktamad.

Penggal Majlis dan mesyuarat-mesyuarat.

10. (1) Persidangan Majlis yang mula-mula bagi setiap penggal hendaklah diadakan di mana-mana tempat, pada mana-mana hari dan pada bila-bila waktu yang ditetapkan oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong melalui Perisytiharan.

(2) Tertakluk kepada perenggan (1), Ketua atau Timbalan Ketua Majlis hendaklah menetapkan, sekurang-kurangnya 28 hari sebelum permulaan setiap penggal, tarikh-tarikh Majlis akan bermesyuarat dalam penggal itu;

Dengan syarat bahawa Ketua atau Timbalan Ketua Majlis boleh mengubah tarikh-tarikh yang ditetapkan sedemikian dari semasa ke semasa.

(2A) Sekiranya, pada timbangan Tuan Yang di-Pertua, Majlis perlu mengadakan mesyuarat melebihi tarikh yang ditetapkan dalam perenggan (2) bagi maksud menyelesaikan urusan-urusannya, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah dengan serta-merta memaklumkan kepada Ketua Majlis dan mengeluarkan Pemberitahu menyatakan tempoh lanjutan mesyuarat itu.

(3) Pada masa Majlis dalam tangguhan, jika Perdana Menteri memaklumkan Tuan Yang di-Pertua bahawa bagi faedah orang ramai adalah mustahak Majlis mengadakan mesyuarat lebih awal daripada tarikh yang telah ditetapkan, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah dengan serta-merta mengeluarkan Pemberitahu menyatakan tarikh mesyuarat itu akan diadakan dan Majlis hendaklah mengadakan mesyuarat itu pada masa yang disebut dalam Pemberitahu itu. Urusan-urusan bagi hari itu hendaklah

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

ditetapkan oleh Perdana Menteri dan Pemberitahu berkenaan dengan urusan itu hendaklah dihantar kepada Ahli-ahli tidak lewat daripada masa mesyuarat itu akan diadakan.

11. (1) Setiap persidangan Majlis hendaklah dimulakan pada pukul 10.00 pagi hingga 1.00 tengah hari dan disambung semula dari pukul 2.30 petang hingga 5.30 petang atau lebih awal lagi setelah selesai atau ditangguhkan urusan dalam Aturan Urusan Mesyuarat; Persidangan.

Dengan syarat bahawa sesuatu Usul yang akan diputuskan tanpa pindaan atau perbahasan boleh dikeluarkan pada bila-bila masa supaya perjalanan mesyuarat berkenaan dengan apa-apa urusan tertentu yang telah ditetapkan untuk hari itu, dikecualikan daripada syarat-syarat Peraturan Mesyuarat.

Atau, jika pada pandangan Tuan Yang di-Pertua ada sesuatu keadaan yang memerlukan persidangan pada hari itu ditangguh, maka penangguhan itu hendaklah dimaklumkan kepada Majlis dan dipatuhi. Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Majlis Mesyuarat pada setiap kali ditangguhkan hendaklah ditangguhkan sampai hari esoknya kecuali jika Majlis Mesyuarat, dengan Usul memutuskan hendak ditangguhkan kepada hari lain, sama ada ditentukan harinya atau tidak ditentukan.

(3) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat yang tersebut tadi, Tuan Yang di-Pertua, pada bila-bila masa jua, boleh menempohkan persidangan mesyuarat selama yang ditetapkan masanya.

(4) Kecuali jika Majlis mengeluarkan perintah lain, apabila tamat mesyuarat pada hari Khamis, maka Majlis hendaklah ditangguhkan kepada hari Isnin dengan tidak diketengahkan masalah itu kepada mesyuarat.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(5) Tuan Yang di-Pertua boleh melanjutkan masa mesyuarat selepas pukul 5.30 petang atau selepas apa-apa masa yang telah ditetapkan oleh Majlis Mesyuarat mengikut tempoh yang difikirkan wajar bagi menyelesaikan apa-apa urusan mesyuarat yang telah ditetapkan.

Kuorum. 12. (1) Kuorum bagi Majlis Mesyuarat dan Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat hendaklah mengandungi sepuluh orang Ahli dengan tidak termasuk Pengerusi.

(2) Jika mana-mana Ahli menarik perhatian Pengerusi mengatakan tidak cukup kuorum, maka hendaklah dipanggil Ahli-ahli di luar Dewan Mesyuarat seolah-olah memanggil Ahli kerana hendak diadakan belah bahagian.

(3) Setelah dipanggil Ahli-ahli itu, maka Tuan Yang di-Pertua, selepas genap dua minit, hendaklah membilang Ahli-ahli dalam Majlis Mesyuarat; jika tidak juga cukup kuorum, maka hendaklah ditangguhkan mesyuarat itu dengan tidak diminta keputusan mesyuarat.

(4) Setelah dipanggil Ahli-ahli masa Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat bersidang, maka Pengerusi, selepas genap dua minit, hendaklah membilang berapa ramai Ahli Jawatankuasa itu yang hadir. Jika tidak juga

cukup kuorum, maka Pengerusi hendaklah meninggalkan kerusi dan Mesyuarat hendaklah bersidang sebagai Majlis dan Tuan Yang di-Pertua hendaklah membilang berapa orang Ahli yang hadir. Jika masa itu cukup kuorum, maka mesyuarat hendaklah sekali lagi bersidang sebagai Jawatankuasa; tetapi jika tidak cukup kuorum, juga maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah menanggukuhkan mesyuarat dengan tidak diminta keputusan mesyuarat.

(5) Jika mengikut bilangan Ahli-ahli yang mengambil bahagian dalam sesuatu belah bahagian, termasuk Ahli-ahli yang tidak mengundi, nampak pada Pengerusi tidak cukup kuorum, maka belah bahagian itu tetaplah tidak sah dan urusan yang sedang dibincangkan itu hendaklah ditanggukuhkan kepada persidangan mesyuarat akan datang dan urusan satu lagi hendaklah dijalankan.

13. (1) Urusan-urusan bagi setiap persidangan mesyuarat hendaklah mengikut aturan seperti di bawah ini kecuali jika Majlis Mesyuarat menetapkan aturan lain—

Aturan Urusan
Mesyuarat.

- (a) Tuan Yang di-Pertua masuk dengan secaranya ke dalam Dewan.
- (b) Doa.
- (c) Ahli-ahli baharu mengangkat sumpah.
- (d) Titah daripada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong.
- (e) Pemasyhuran daripada Tuan Yang di-Pertua.

- (f) Petisyen-petisyen.
- (g) Pertanyaan-pertanyaan bagi jawab lisan oleh Menteri.
- (h) Permintaan hendak menangguhkan Majlis Mesyuarat kerana perkara kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan.
- (i) Penerangan daripada Menteri-menteri.
- (j) Ucapan-ucapan pujian.
- (k) Ucapan-ucapan takziah.
- (l) Memberi penerangan sendiri.
- (m) Membawa Rang Undang-undang Kerajaan (Bacaan Kali Pertama) ke dalam Mesyuarat.
- (n) Usul-usul berkenaan dengan Aturan Urusan Mesyuarat hendaklah dikeluarkan oleh Menteri.
- (o) Urusan am.
- (p) Usul-usul hendak mengemukakan Rang Undang-undang bukan Kerajaan.
- (q) Urusan lain yang dibentangkan mengikut susunan yang tertera dalam Aturan Urusan Mesyuarat.

(2) Majlis Mesyuarat dengan dibawa Usul yang tidak berkehendak dikeluarkan Pemberitahu boleh memutuskan hendak menjalankan mana-mana jua urusan dengan tidak mengikut aturan yang telah ditetapkan. Usul ini hendaklah didahulukan daripada urusan-urusan lain dan hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

(3) Seseorang pembesar asing sebagaimana yang diputuskan oleh Kerajaan boleh berucap di Majelis Mesyuarat atau bersesama dengan Dewan Rakyat dan ucapan itu boleh dibuat pada bila-bila masa dalam tempoh persidangan Majelis Mesyuarat.

14. (1) Pada setiap hari persidangan mesyuarat, urusan Kerajaan hendaklah didahulukan daripada urusan lain.

Susunan
Urusan-urusan
Mesyuarat.

(2) Urusan Kerajaan hendaklah diaturkan mengikut sebagaimana yang baik pada timbangan Kerajaan dan diberitahu kepada Setiausaha.

(3) Pemberitahu berkenaan dengan Usul-usul yang hendak dikeluarkan oleh Ahli-ahli yang bukan Anggota Pentadbiran hendaklah didahulukan daripada Rang Undang-undang yang dibawa oleh Ahli-ahli yang bukan Anggota Pentadbiran dan hendaklah diaturkan mengikut susunannya dalam Buku Mesyuarat.

(4) Rang Undang-undang yang dibawa oleh Ahli-ahli yang bukan Anggota Pentadbiran hendaklah diambil mengikut susunannya dalam Buku Mesyuarat.

(5) Usul seseorang yang bukan Anggota Pentadbiran yang telah dicadangkan dalam sesuatu mesyuarat tetapi belum diputuskan, apabila pencadangnya memberitahu hendak disambung dalam mesyuarat akan datang, hendaklah didahulukan daripada Usul-usul lain yang hendak dibawa oleh Ahli yang bukan Anggota Pentadbiran.

Menangguhkan
Majlis. **15.** (1) Kecuali menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 17, Usul hendak menangguhkan mesyuarat tidak boleh dikeluarkan sehingga pukul 5.30 petang sehingga selesai atau ditangguhkan semua sekali urusan-urusan dalam Aturan Urusan Mesyuarat bagi satu hari persidangan mesyuarat dan Usul demikian ini tidak boleh dikeluarkan kecuali menurut syarat-syarat Peraturan ini dan Peraturan 16.

(2) Pada pukul 5.30 petang, Tuan Yang di-Pertua hendaklah merentikan perjalanan mesyuarat atau jika Majlis Mesyuarat bersidang sebagai Jawatankuasa, maka Pengerusi hendaklah meninggalkan kerusi dan memaklumkan kepada Majlis Mesyuarat sebanyak mana telah dijalankan urusan Jawatankuasa.

(3) Setelah tamat perjalanan mesyuarat menurut syarat-syarat perenggan (2), atau setelah selesai atau ditangguhkan urusan-urusan dalam Aturan Urusan Mesyuarat, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah menangguhkan Majlis, atau jika telah dikeluarkan Usul hendak menangguhkan Majlis menurut syarat-syarat Peraturan 16, maka hendaklah Tuan Yang di-Pertua memanggil seorang Ahli mencadangkan "*laitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang*".

Usul
Menangguhkan
Mesyuarat–
Akhir
Persidangan. **16.** (1) Setelah dicadangkan "*Iaitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang*". Menurut syarat-syarat perenggan (3) dalam Peraturan Mesyuarat 15, mana-mana Ahli (selain daripada Menteri) yang telah mendapat kebenaran hendak memberi ucapan, bolehlah mengeluarkan ucapan kepada

Majlis Mesyuarat berkenaan dengan apa-apa jua perkara tadbir yang dalam tanggungan Kerajaan dan seorang Menteri bolehlah menjawabnya tetapi tiada sesuatu jua ucapan seperti itu boleh dibuat dalam mesyuarat pertama sesuatu penggal atau dalam mesyuarat di mana Rang Undang-undang Perbekalan Tahunan ditimbangkan.

(2) Mana-mana Ahli yang hendak mengeluarkan sesuatu perkara menurut syarat-syarat dalam perenggan (1) hendaklah memberitahu dengan surat kepada Tuan Yang di-Pertua, tidak kurang daripada dua hari bekerja sebelum persidangan mesyuarat yang hendak dikeluarkannya perkara itu dan hendaklah disertakan bersama satu teks ucapan yang tidak boleh melebihi daripada empat ratus perkataan. Tuan Yang di-Pertua boleh meminda isi ucapan itu dan Ahli itu hendaklah membaca teks yang diluluskan itu sahaja. Dengan syarat telah diberitahu seperti yang dikehendaki ini maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah membenarkan tidak lebih daripada dua orang Ahli mengeluarkan perkara demikian ini pada satu hari persidangan mesyuarat, dengan cara undi bersurat jika mustahak. Dalam perkara ini, Tuan Yang di-Pertua hendaklah mengutamakan mana-mana Ahli atau Ahli-ahli yang belum ada mengeluarkan sesuatu perkara di bawah Peraturan ini dalam penggal Majlis sekarang ini.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2A) Dalam masa ucapan, Ahli-ahli tidak boleh meminta penjelasan atau mengganggu Ahli yang sedang berucap.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) Selepas dikeluarkan cadangan “*Iaitu Majlis Mesyuarat ini ditangguhkan sekarang*” lama masanya yang dibenarkan bagi setiap seorang Ahli mengeluarkan ucapan dan bagi setiap seorang Menteri menjawabnya ialah lapan (8) minit kecuali jika Tuan Yang di-Pertua benarkan lebih daripada itu bila-bila patut.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(4) Setelah selesai perjalanan Mesyuarat yang demikian, Tuan Yang di-Pertua hendaklah menangguhkan mesyuarat.

Menangguhkan
Mesyuarat—
Perkara tertentu
berkenaan
kepentingan
orang ramai
yang
berkehendak
disegerakan.

17. (1) Mana-mana Ahli, selain seorang Menteri, pada waktu yang ditetapkan di bawah Peraturan Mesyuarat 13, bolehlah berdiri di tempatnya dan meminta izin hendak mencadangkan supaya ditangguhkan Majlis Mesyuarat dengan tujuan hendak merundingkan perkara tertentu yang berkenaan dengan kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan dengan membaca teks Usul yang diluluskan oleh Tuan Yang di-Pertua.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Seseorang Ahli yang hendak meminta izin mencadangkan supaya Majlis Mesyuarat ditangguhkan hendaklah mengeluarkan Pemberitahu bersurat yang tidak melebihi tiga ratus perkataan kepada Tuan yang di-Pertua berkenaan dengan perkara yang hendak dirundingkan itu, iaitu sekurang-kurangnya dua puluh empat jam tidak termasuk hari kelepasan am sebelum persidangan dimulakan dan Ahli tersebut hendaklah mengemukakan bersama-sama Pemberitahu itu Usul yang dicadangkannya itu bersekali dengan penjelasan bertulis kepada Tuan Yang di-Pertua menyatakan mengapa perkara itu ialah perkara

tertentu, berkehendak disegerakan dan berkenaan dengan kepentingan orang ramai. Tuan Yang di-Pertua hendaklah menolak permintaan itu melainkan jika dia berpuas hati bahawa perkara itu ialah perkara tertentu, berkehendak disegerakan dan berkenaan dengan kepentingan orang ramai.

(3) Jika Tuan Yang di-Pertua berpuas hati yang demikian dan sama ada—

- (a) Majlis Mesyuarat memberi izin dengan tidak ada Ahli yang membangkang; atau
- (b) jika Majlis Mesyuarat tidak memberi izin tetapi sekurang-kurangnya enam orang Ahli berdiri di tempatnya menyokong permintaan itu,

maka Usul ini hendaklah dtempohkan sehingga pukul 4.30 petang hari itu juga dan pada pukul 4.30 itu, apa-apa jua perkara yang sedang dijalankan oleh Majlis Mesyuarat, hendaklah ditangguhkan sehingga cadangan menangguhkan itu telah diputuskan atau setelah sampai pukul 5.30 petang, mengikut mana yang dahulu di antara dua ini. Apabila sampai pukul 5.30 petang maka cadangan menangguhkan mesyuarat itu, jika belum diselesaikan lagi, adalah lucut dan perjalanan yang ditangguhkan tadi hendaklah diteruskan dan diuruskan menurut perenggan (4).

(4) Apa-apa jua perjalanan yang telah ditangguhkan menurut Peraturan ini boleh diteruskan selepas pukul 5.30 petang selama masa cadangan menurut Peraturan ini dibincangkan; dan apabila semua perjalanan mesyuarat

dalam perenggan (3) tadi telah selesai, maka Mesyuarat hendaklah ditangguhkan dengan tidak dikemukakan bagi diputuskan oleh Majlis Mesyuarat.

(5) Tidak lebih daripada satu Usul menangguhkan Mesyuarat menurut Peraturan ini boleh dibawa pada satu hari persidangan mesyuarat.

(6) Seseorang Ahli tidak boleh mengemukakan semula perkara yang sama dalam mesyuarat yang sama—

(a) jika perkara itu telah ditolak oleh Tuan Yang di-Pertua di bawah perenggan (2); atau

(b) jika perkara itu telah dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua tetapi Ahli itu tidak mendapat sokongan dari sekurang-kurangnya enam orang Ahli di bawah perenggan-kecil (b) perenggan (3).

(7) Tuan Yang di-Pertua boleh menolak dalam kamar mana-mana Usul yang dikemukakan kepadanya jika Tuan Yang di-Pertua berpuas hati bahawa—

(a) pencadangnya hanya berniat hendak mengambil kesempatan berucap di dalam Majlis Mesyuarat; atau

(b) jika sesuatu perkara itu telah dibincangkan dalam mesyuarat yang sedang berlangsung dan telah diberi penerangan oleh Kerajaan dalam perkara itu; atau

(c) apa-apa Usul melanggar mana-mana syarat dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(8) Mana-mana Usul yang ditolak di bawah perenggan (7) tidak boleh dikemukakan dan tidak boleh dibaca dalam Majlis Mesyuarat.

18. (1) (a) Setiap permintaan kepada Majlis Mesyuarat hendaklah dengan cara petisyen dan setiap petisyen itu hendaklah dibawa oleh seorang Ahli dan Ahli yang membawanya itu bertanggung ke atasnya menjaga iaitu petisyen itu dikarang dengan bahasa beradab. Petisyen-petisyen.

(b) Sesuatu petisyen yang bertujuan hendak mendapat pemberian, sanggupan atau perbelanjaan daripada wang Negeri atau membatalkan hutang kepada Kerajaan atau membebaskan cukai-cukai yang kena dibayar oleh mana-mana jua atau membebaskan bayaran ganti rugi kerana kehilangan wang hasil Negeri, atau membatalkan, mengubah atau memansuhkan apa-apa jua cukai tidak boleh diterima oleh Majlis Mesyuarat.

(2) (a) Jika tandatangan diturunkan pada lebih daripada sehelai kertas, maka permohonan petisyen itu hendaklah dituliskan di kepala setiap helai kertas itu. Seseorang yang tidak boleh menulis bolehlah meletakkan tanda cap jarinya di hadapan dua orang saksi.

(b) Dalam sesuatu petisyen, tidak boleh disebutkan apa-apa perbahasan dalam Majlis Mesyuarat atau dalam mesyuarat Dewan Rakyat atau apa-apa Usul yang dicadangkan hendak dibawa ke dalam mesyuarat kecuali jika Pemberitahu Usul yang tersebut telah dimasukkan dalam Buku Mesyuarat.

(c) Seseorang Ahli tidak boleh membawa petisyen daripada dirinya sendiri atau petisyen yang disertainya tetapi petisyen demikian boleh dibawa oleh mana-mana Ahli lain.

(d) Setiap petisyen, sebelum dibawa ke dalam mesyuarat, hendaklah ditandatangani pada permulaannya oleh Ahli yang menjaga petisyen itu dan hendaklah diserahkan sekurang-kurangnya satu hari terlebih dahulu kepada Setiausaha. Setiausaha, setelah disemaknya surat petisyen itu, hendaklah menyerahkan kepada Tuan Yang di-Pertua minta diperkenankan. Surat petisyen tidak boleh dibawa ke dalam mesyuarat sehingga telah disahkan dengan ditulis perkataan "*Telah diluluskan oleh Tuan Yang di-Pertua*".

(e) Setiap Ahli, sebelum membawa sesuatu petisyen, hendaklah memastikan dan menuliskan di kepala surat petisyen itu, berapa banyak bilangan tandatangan kepada petisyen itu, dan hendaklah berpuas hati iaitu surat petisyen itu tidak mengandungi bahasa yang kurang adab kepada Majlis Mesyuarat atau kepada Dewan Rakyat.

(3) Seseorang Ahli yang membawa petisyen ke dalam Majlis Mesyuarat bolehlah menyebutkan dengan ringkas dan tepat akan maksud petisyen itu.

(4) (a) Boleh bagi mana-mana Ahli mencadangkan supaya petisyen itu dibacakan. Masa ia mengemukakan Usulnya hendaklah ia menyebut dengan ringkas dan tepat sebab-sebabnya ia meminta petisyen itu dibacakan.

(b) Usul yang demikian ini tidak dibenarkan dibahas dan tidak dibenarkan mana-mana Ahli lain bercakap berkenaan dengan petisyen itu melainkan kerana hendak menyokong dengan secaranya.

(c) Setelah Usul ini disokong maka hendaklah diminta keputusan mesyuarat adakah petisyen itu hendak dibacakan.

19. (1) Risalat-risalat mesyuarat boleh dibawa ke dalam Mesyuarat hanya oleh Tuan Yang di-Pertua atau seorang Menteri atau Pengerusi Jawatankuasa dan hendaklah dihantar kepada Setiausaha. Risalat hendaklah dalam bentuk cetak, elektronik atau apa-apa rupa cara yang diperintahkan oleh Yang di-Pertua.

Risalat-risalat mesyuarat.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Setiap risalat mesyuarat yang telah diterima salinannya oleh Setiausaha hendaklah disifatkan telah dibawa ke dalam Majlis Mesyuarat dan diperintah dibentangkan di atas meja mesyuarat.

(3) Setelah risalat-risalat mesyuarat dibawa ke dalam mesyuarat maka hal itu hendaklah dimasukkan dalam buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat” bagi hari risalat itu dibawa atau hari mesyuarat yang akan datang jika Majlis Mesyuarat tidak bersidang.

20. (1) Pertanyaan-pertanyaan boleh diarahkan kepada Menteri-menteri berkenaan dengan—

Pertanyaan-pertanyaan.

(a) hal-hal yang dalam urusan jawatan mereka;
atau

(b) Rang Undang-undang atau Usul atau lain-lain perkara orang ramai yang berkaitan dengan urusan Majlis Mesyuarat yang dalam tanggungan Menteri itu.

(2) Pertanyaan-pertanyaan boleh juga diarahkan kepada Ahli-ahli, selain daripada Menteri-menteri, berkenaan dengan Rang Undang-undang, Usul atau lain-lain perkara orang ramai yang berkaitan dengan urusan Majlis Mesyuarat yang dalam tanggungan Ahli-ahli yang tersebut itu.

(3) Tujuan yang sepatutnya bagi sesuatu pertanyaan ialah untuk mendapat penerangan berkenaan dengan sesuatu perkara fakta yang termasuk dalam pengetahuan Ahli kepada siapa pertanyaan itu diarahkan.

Pemberitahu
berkenaan
dengan
pertanyaan-
pertanyaan.

21. (1) Sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikeluarkan dengan tidak dikeluarkan Pemberitahu terlebih dahulu kecuali jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua pertanyaan itu ialah satu pertanyaan yang hendak disegerakan dan ada kena-mengena dengan perkara kepentingan orang ramai atau dengan Aturan Urusan Mesyuarat dan Ahli itu telah mendapat kebenaran daripada Tuan Yang di-Pertua hendak mengeluarkan pertanyaan itu.

(2) Pemberitahu berkenaan dengan setiap pertanyaan hendaklah diberi kepada Setiausaha dalam masa waktu bekerja biasa oleh seseorang Ahli dengan bertulis tidak lewat daripada 14 hari bekerja sebelum mesyuarat mula bersidang.

(3) Jika seorang Ahli itu berkehendakkan pertanyaannya itu diberi jawapan lisan maka hendaklah ditandakannya Pemberitahunya itu dengan perkataan "Jawab Lisan". Tidak lebih daripada tiga pertanyaan boleh ditandakan "Jawab Lisan" oleh seseorang Ahli bagi satu hari mesyuarat. Tuan Yang di-Pertua, jika baik pada timbangannya, boleh memerintahkan apa-apa pertanyaan yang bertanda "Jawab Lisan" itu dijawab dengan bersurat.

(4) Seseorang Ahli tidak boleh bertanya lebih daripada 20 pertanyaan bagi Jawab Lisan dan tidak lebih daripada 5 pertanyaan bagi Jawab Bertulis dalam mana-mana satu mesyuarat Majlis.

Ruj:
DN 1/1998
11/8/1998.

22. (1) Setiap pertanyaan itu hendaklah menepati peraturan-peraturan yang tersebut di bawah ini—

Isi
Pertanyaan.

- (a) dalam sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dimasukkan nama seseorang atau kata-kata yang sebenar-benarnya tidak mustahak bagi menerangkan maksud pertanyaan itu;
- (b) jika sesuatu pertanyaan itu mengandungi sesuatu kata-kata maka Ahli yang bertanya itu hendaklah bertanggungjawab betul atau tidak kata-kata itu;
- (c) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh mengandungi apa-apa hujah, sangkaan, fikiran, tohmah, mengelirukan atau mengandungi kalimah-kalimah menggiat, menyindir atau menyakitkan hati; ataupun sesuatu pertanyaan itu bukanlah perkara dangkal atau meminta penerangan mengenai perkara-perkara remeh;

- (d) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh menyebutkan perbincangan atau jawapan-jawapan pertanyaan yang telah dikeluarkan dalam penggal Majlis sekarang ini;
- (e) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh menyebutkan perjalanan Jawatankuasa yang belum dimaklumkan kepada Majlis Mesyuarat;
- (f) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh meminta keterangan berkenaan dengan apa-apa perkara rahsia;
- (g) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikarangkan cakupannya sekira-kira harus mengelencungkan perkara yang sedang dibicarakan oleh Mahkamah dan tidak boleh ditanya berkenaan dengan apa-apa perkara yang dalam timbangan Mahkamah;
- (h) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikeluarkan dengan tujuan hendak mendapat buah fikiran atau hendak mendapat penyelesaian berkenaan dengan perkara undang-undang yang belum menjadi masalah atau kerana hendak mendapat jawab dalam perkara yang dimisal-misalkan sahaja;
- (i) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikeluarkan berkenaan dengan betul atau tidaknya penerangan-penerangan dalam surat-surat khabar atau penerangan-penerangan yang dikeluarkan oleh seseorang bagi dirinya sendiri atau penerangan badan-badan kewangan;

- (j) pertanyaan tidak boleh dikeluarkan berkenaan dengan sifat atau kelakuan mana-mana jua melainkan sifat atau kelakuannya dalam menjalankan urusan jawatannya atau urusan kewajipannya kepada orang ramai;
- (k) sesuatu pertanyaan itu hendaklah jangan mengandungi apa-apa sebutan kurang adab berkenaan dengan Negeri luar yang berbaik dengan Negeri ini;
- (l) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh meminta penerangan berkenaan dengan hal ehwal dalam Negeri sesebuah Negeri luar;
- (m) sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dikeluarkan, membayangkan sifat atau kelakuan seseorang jika kelakuannya itu hanya boleh disoal dengan mengeluarkan satu Usul tersendiri dalam mesyuarat;
- (n) pertanyaan tidak boleh dikeluarkan meminta keterangan yang ada dalam surat-surat yang boleh didapati atau yang ada dalam buku-buku huraian;
- (o) sesuatu pertanyaan yang menuduh atau yang membayangkan tuduhan terhadap sifat diri seseorang itu tidak dibenarkan;
- (p) sesuatu pertanyaan yang telah diberi jawapan penuh tidak boleh dikeluarkan sekali lagi dalam penggal Majlis sekarang ini;

(q) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan berhubung dengan apa-apa perkara yang terkandung dalam—

(i) Senarai Negeri dalam Jadual Kesembilan kepada Perlembagaan Persekutuan; atau

(ii) peruntukan perenggan (7) Peraturan Mesyuarat 35;

(r) sesuatu pertanyaan untuk Jawab Lisan—

(i) hendaklah padat dan ringkas dan sebolehnya tidak melebihi empat puluh perkataan tanpa mengira nama Ahli yang bertanya dan Menteri yang bertanggungjawab; dan

(ii) tidak boleh mengandungi lebih daripada dua pertanyaan yang berlainan atau gabungan lebih daripada dua pertanyaan;

(s) sesuatu pertanyaan tidak boleh dikeluarkan berkenaan dengan perkara yang tidak tertentu atau terlalu umum.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Apa-apa jua pertanyaan yang diberitahu kepada Setiausaha atau yang telah diminta kebenaran hendak bertanya dengan tidak didahulukan dengan Pemberitahu, jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua menyalahi hak boleh mengeluarkan pertanyaan atau telah dikeluarkan dengan sengaja hendak menghalang atau merosakkan aturan perjalanan Majlis Mesyuarat, atau melanggar apa-apa jua syarat dalam Perlembagaan atau Akta Hasutan 1948 atau apa-

apa Akta yang dibuat di bawah Perkara 10 (1) dalam Perlembagaan atau Peraturan ini, maka bolehlah Tuan Yang di-Pertua mengeluarkan perintah—

- (a) berkehendakkan pertanyaan itu dicetak atau dikeluarkan dengan apa-apa jua pindaan yang diperintahkan oleh Tuan Yang di-Pertua; atau
- (b) berkehendakkan Ahli yang mengeluarkan pertanyaan itu diberitahu iaitu pertanyaannya tidak dibenarkan.

(3) Jika sesuatu pertanyaan itu tidak dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua, maka Ahli yang mengeluarkan pertanyaan itu hendaklah diberitahu dengan bersurat oleh Setiausaha dengan diterangkan apa-apa sebabnya pertanyaan itu tidak dibenarkan.

(4) Walau apa jua syarat yang disebutkan dahulu daripada ini, jika diperkenankan oleh Tuan Yang di-Pertua, seseorang Menteri yang diarahkan kepadanya sesuatu pertanyaan, boleh enggan menjawab pertanyaan itu oleh sebab hendak memelihara faedah orang ramai dan keengganannya menjawab itu tidak boleh dibahaskan atau disoal.

(5) Setiausaha adalah diberi kuasa menyunting pertanyaan-pertanyaan yang dihantarkan.

23. (1) Jika sesuatu pertanyaan itu berkehendakkan jawab lisan dan Tuan Yang di-Pertua tidak memerintah supaya dikeluarkan jawab bertulis, maka Tuan Yang di-Pertua, apabila sampai kepada pertanyaan itu dalam Aturan Urusan Mesyuarat, hendaklah memanggil Ahli

Cara mengeluarkan pertanyaan dan menjawab pertanyaan.

yang bertulis namanya pada pertanyaan itu. Ahli yang dipanggil itu hendaklah berdiri pada tempatnya dan mengeluarkan pertanyaan itu dengan menyebutkan bilangan pertanyaannya dalam Aturan Urusan Mesyuarat dan mana-mana Menteri bolehlah menjawabnya.

(1A) Jika seseorang Menteri, semasa menjawab pertanyaan di bawah perenggan (1), dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua untuk menjawab pertanyaan lain yang serupa yang telah ditetapkan untuk dijawab pada hari lain dalam Mesyuarat itu, maka mana-mana pertanyaan yang sudah dijawab itu tidak boleh dimasukkan dalam mana-mana Aturan Urusan Mesyuarat untuk persidangan hari lain itu.

(2) Jika seseorang Ahli yang hendak mengeluarkan pertanyaan meminta jawab lisan itu tidak bangun mengeluarkan pertanyaannya, maka mana-mana Ahli lain bolehlah mengambil pertanyaan itu dijadikan pertanyaannya sendiri dan bolehlah ia berdiri di tempatnya apabila semua pertanyaan-pertanyaan yang lain untuk hari itu telah diselesaikan dan mengeluarkan pertanyaan itu mengikut seperti yang ditetapkan di atas tadi; tetapi jika tiada siapa yang berdiri di tempatnya mengeluarkan pertanyaan itu, maka Menteri yang diarahkan pertanyaan itu bolehlah menghantar salinan jawapan pertanyaan itu kepada Setiausaha dan Setiausaha hendaklah menguruskan supaya jawapan itu dimasukkan dalam Penyata Rasmi Mesyuarat; dan

(3) Tuan Yang di-Pertua boleh membenarkan Ahli-ahli mengeluarkan tidak lebih daripada tiga pertanyaan tambahan bagi setiap pertanyaan, bagi maksud menerangkan apa-apa butir perkara yang telah diberi jawab lisan, tetapi boleh ditahannya apa-apa pertanyaan demikian jika pada

timbangannya pertanyaan itu mendatangkan perkara yang tidak berkait dengan pertanyaan asal atau yang melanggar apa-apa syarat Peraturan Mesyuarat 22;

Dengan syarat bahawa—

- (i) tiada pertanyaan tambahan boleh dibenarkan mengenai apa-apa pertanyaan jika Menteri mengisytiharkan bahawa pertanyaan itu telah pun dijawab dalam persidangan sebelumnya bagi penggal Parlimen itu; dan
- (ii) apa-apa pertanyaan tambahan tidaklah boleh terdiri daripada beberapa pertanyaan atau gabungan beberapa pertanyaan.

(3A) Tuan Yang di-Pertua boleh membenarkan Ahli-ahli mengeluarkan lebih daripada tiga pertanyaan tambahan bagi setiap pertanyaan jika pada timbangan Tuan Yang di-Pertua suatu pertanyaan itu adalah bagi faedah orang ramai.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(4) Sesuatu pertanyaan itu tidak boleh dijadikan helah hendak mengeluarkan bahas.

(5) Pertanyaan-pertanyaan itu, selain daripada pertanyaan-pertanyaan tambahan yang terbit daripada pertanyaan yang telah dikeluarkan dan yang dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua, tidak boleh dikeluarkan lagi lepas daripada satu jam tiga puluh minit daripada permulaan Waktu Pertanyaan.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(6) Jika tidak berkehendakkan jawab lisan atau jika jawab bertulis sudah diperintah dikeluarkan menurut

perenggan (3) dalam Peraturan Mesyuarat 21, maka Menteri yang diarahkan kepadanya pertanyaan itu hendaklah menghantar salinan jawapan itu kepada Ahli yang bertanya dan kepada Setiausaha dan Setiausaha hendaklah menguruskan supaya jawapan itu dimasukkan dalam Penyata Rasmi Mesyuarat.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(7) Apa-apa jawapan bertulis yang diperintahkan oleh Tuan Yang di-Pertua atau dijanjikan oleh seorang Menteri hendaklah dihantar dalam tempoh lima hari.

Penerangan
sendiri.

24. Dengan izin Tuan Yang di-Pertua, seseorang Ahli boleh mengeluarkan penerangan sendiri pada waktu yang ditetapkan menurut Peraturan Mesyuarat 13 sungguhpun pada masa itu tidak ada pertanyaan dalam Majlis Mesyuarat; tetapi tidak boleh dikeluarkan perkara-perkara yang akan membangkitkan pertelingkahan dan tidak dibenarkan perbahasan berbangkit atas penerangan itu. Isi penerangan yang dicadangkan itu hendaklah dihantar dengan sepenuhnya kepada Tuan Yang di-Pertua sekurang-kurangnya dua jam sebelum persidangan dimulakan pada masa meminta izin hendak memberi penerangan itu.

Pemberitahu-
pemberitahu
Usul.

25. (1) Kecuali jika ada syarat-syarat lain dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, Usul yang hendak dibawa ke dalam mesyuarat hendaklah didahulukan dengan Pemberitahu kecuali Usul-usul yang tersebut di bawah ini—

- (a) Usul hendak meminda cadangan yang telah dikemukakan kepada mesyuarat oleh Pengerusi;
- (b) Usul yang dibawa dalam Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat;

- (c) Usul hendak menengguhkan Majlis Mesyuarat atau apa-apa perbahasan;
- (d) Usul hendak mengambil apa-apa perkara dahulu daripada perkara lain dengan tidak mengikut susunan biasa;
- (e) Usul menurut syarat-syarat perenggan (1) dalam Peraturan Mesyuarat 6;
- (f) Usul mencadangkan supaya perjalanan mesyuarat berkenaan dengan apa-apa urusan yang tertentu dibebaskan daripada syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 11;
- (g) sesuatu Usul menurut perenggan (2) dalam Peraturan Mesyuarat 11 menengguhkan Majlis kepada lain hari;
- (h) Usul hendak melantik Jawatankuasa Pilihan menurut perenggan (4) dalam Peraturan Mesyuarat 18;
- (i) Usul hendak menggantung kerja seseorang sebagai Ahli;
- (j) Usul hendak membatalkan undi seseorang Ahli menurut syarat-syarat di dalam perenggan (5) dalam Peraturan Mesyuarat 46;
- (k) Usul hendak menyerahkan Rang Undang-undang kepada Jawatankuasa Pilihan menurut Peraturan Mesyuarat 53;

- (l) Usul hendak menyerahkan sekali lagi sesuatu Rang Undang-undang yang telah dimaklumkan kepada Majlis oleh Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat;
 - (m) Usul hendak menarik balik Rang Undang-undang menurut Peraturan Mesyuarat 61;
 - (n) Usul hendak menggantung kuat kuasa sesuatu Peraturan Mesyuarat yang dicadangkan menurut Peraturan Mesyuarat 82 setelah mendapat izin daripada Tuan Yang di-Pertua;
 - (o) Usul hendak mengeluarkan orang-orang luar;
 - (p) Usul hendak menutup perbahasan mengikut Peraturan Mesyuarat 39;
 - (q) Usul berkenaan dengan hak dan kebebasan;
 - (r) Usul supaya sesuatu petisyen itu dibacakan, dicetakkan atau diedarkan kepada Jawatankuasa Pilihan;
 - (s) Usul supaya sesuatu Penyata Jawatankuasa Pilihan diedarkan kepada Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat; atau
 - (t) Usul di bawah seksyen 5 dalam Jadual Ketujuh dalam Perlembagaan.
- (2) Sesuatu Usul yang bertujuan hendak mendapat pemberian, sanggupan atau perbelanjaan daripada wang

Negeri atau membatalkan hutang kepada Kerajaan, atau membebaskan cukai-cukai yang kena dibayar oleh mana-mana jua atau membebaskan bayaran ganti rugi kerana kehilangan wang hasil Negeri atau membatalkan, mengubah atau memansuhkan apa-apa jua cukai, tidak boleh dijalankan kecuali telah mendapat sokongan Kerajaan dinyatakan oleh Menteri yang bertanggungjawab berkenaan dengan hal ehwal kewangan.

(3) Sesuatu Usul yang menyentuh, baik tepat atau tidak tepat, apa-apa pemberian, sanggupan, perbelanjaan, pembatalan hutang kepada Kerajaan, membebaskan cukai-cukai atau ganti rugi seperti yang disebutkan dalam perenggan (2) hendaklah disifatkan sebagai bertujuan mendapat pemberian, sanggupan, perbelanjaan, pembatalan hutang kepada Kerajaan, membebaskan cukai-cukai atau ganti rugi kecuali jika Menteri yang disebutkan itu menyatakan iaitu Usul itu tidak melebihi perkara kecil-kecil sahaja dan bukan suatu perkara besar dengan memandang kepada tujuan-tujuan Usul itu.

26. (1) Dalam mana-mana Peraturan Mesyuarat (atau menurut kelaziman Majlis Mesyuarat) jika sesuatu perkara itu berkehendakkan Pemberitahu, maka Pemberitahu itu hendaklah dikeluarkan—

Cara-cara
mengeluarkan
Pemberitahu.

- (a) pada masa Majlis bersidang, dengan diserahkan Pemberitahu itu di meja mesyuarat; atau
- (b) jika Majlis tidak bersidang, dengan diserahkan Pemberitahu itu di Pejabat Setiausaha dalam masa kerja.

(2) Setiap Pemberitahu itu hendaklah ditandatangani.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) Kecuali sebagaimana yang disyaratkan dalam Peraturan Mesyuarat 42 dan perenggan (5) dalam Peraturan Mesyuarat 78, apa-apa jua Usul hendaklah dikeluarkan Pemberitahu tidak kurang daripada lima hari bekerja terlebih dahulu tetapi jika Usul itu ialah Usul Kerajaan maka memadai dengan dikeluarkan Pemberitahu dua hari bekerja sahaja terlebih dahulu, dan jika Tuan Yang di-Pertua berpuas hati setelah diterangkan kepadanya oleh seseorang Ahli iaitu bagi faedah orang ramai sesuatu Usul ialah Usul Kerajaan itu mustahak dibahaskan dengan seberapa segeranya, maka memadai dikeluarkan Pemberitahu itu satu hari sahaja terlebih dahulu.

(4) Semua Pemberitahu, sekiranya dapat, hendaklah dicetak, saiklostail (*cyclostyle*) atau ditaip dan dihantar kepada Ahli-ahli tidak lewat daripada hari sebelum hari persidangan mesyuarat yang hendak dibawa perkara-perkara yang telah dikeluarkan Pemberitahu itu.

(5) Jika pada fikiran Tuan Yang di-Pertua, sesuatu Pemberitahu yang diterima oleh Setiausaha itu melanggar apa-apa jua syarat Peraturan-peraturan Mesyuarat ini atau dengan cara mana jua menyalahi tertib mesyuarat maka bolehlah Tuan Yang di-Pertua memerintahkan—

- (a) Pemberitahu itu dicetak dengan apa-apa pindaan yang diperintakkannya; atau
- (b) Pemberitahu itu dikembalikan kepada Ahli yang menandatangani oleh sebab pada fikiran Tuan Yang di-Pertua Pemberitahu itu menyalahi tertib mesyuarat.

(6) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat dalam perenggan (5), Usul atau pindaan-pindaan yang dihantar kepada Setiausaha hendaklah dicetak dan dihantar olehnya kepada Ahli-ahli; dan berkenaan dengan pindaan kepada Rang Undang-undang, hendaklah diatur, seberapa yang bolehnya, menurut susunan hendak dicadangkan pindaan itu.

27. Jika seseorang Ahli hendak mengubah isi-isi sesuatu Usul yang terdiri dengan namanya, maka bolehlah diubahnya dengan menghantarkan kepada Setiausaha satu Pemberitahu meminda Usulnya itu tetapi disyaratkan iaitu pindaan itu, pada timbangan Tuan Yang di-Pertua, tidak mengubah asas atau tujuan yang terkandung dalam Usul itu pada perkara besar-besar. Pemberitahu meminda Usul itu adalah mula berjalan daripada masa Pemberitahu Usul mula-mula.

Mengubah isi-isi sesuatu Usul.

28. (1) Seorang Ahli, dengan menghantar Pemberitahu bersurat kepada Setiausaha boleh menarik balik apa-apa jua Pemberitahu berkenaan dengan Usul yang telah dikeluarkannya terlebih dahulu.

Menarik balik Pemberitahu Usul.

(2) Apabila Pemberitahu Usul ditarik balik seperti yang disyaratkan, selepas Usul itu dimasukkan dalam Aturan Urusan Mesyuarat, maka Usul itu tidak boleh dicadangkan tetapi hendaklah dibiarkan dalam Aturan Urusan Mesyuarat dan, apabila sampai masanya, Tuan Yang di-Pertua atau Ahli yang mempengerusikan mesyuarat hendaklah memasyhurkan iaitu Usul itu adalah disifatkan telah ditarik balik dan perkara ini hendaklah dimasukkan dalam buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat”.

Meminda
Usul-usul.

29. (1) Pada masa sesuatu Usul itu dalam timbangan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat, pindaan bolehlah dicadangkan jika pindaan itu berkaitan dengan Usul itu.

(2) Pindaan ini pula boleh dicadangkan dipinda jika berkaitan dengan pindaan asal.

(3) Sesuatu pindaan itu tidak boleh mengeluarkan apa-apa perkara yang disyaratkan oleh Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat hanya boleh dikeluarkan dengan Usul tersendiri setelah dikeluarkan Pemberitahu.

(4) Setelah sesuatu masalah dikemukakan oleh Pengerusi, masalah itu boleh dipinda menurut semua atau mana-mana jua cara yang berikut—

- (a) dengan dipotong apa-apa perkataan supaya dapat dimasukkan perkataan lain;
- (b) dengan dipotong apa-apa perkataan;
- (c) dengan dimasukkan atau ditambah perkataan-perkataan lain.

30. (1) Dalam persidangan Majlis Mesyuarat, sesuatu Usul atau pindaan itu tidak akan dikemukakan oleh Tuan Yang di-Pertua kecuali jika Usul atau pindaan itu telah disokong.

Menyokong Usul-usul dan Pindaan-pindaan.

(2) Dalam persidangan Jawatankuasa, tidak dikehendaki penyokong.

31. Sesuatu pindaan Usul yang telah dikemukakan dalam persidangan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa sesebuah Majlis Mesyuarat, hendaklah dibuat dengan surat oleh pencadangnya, dan diserahkan kepada Setiausaha kecuali jika Pengerusi membenarkan tidak dengan surat.

Pindaan-pindaan Usul hendaklah dengan surat.

32. (1) Apabila sesuatu Usul itu telah dicadangkan dan jika berkehendakkan disokong, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah mengemukakan masalah itu kepada Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat sebagaimana tersusun cakupannya dalam Usul itu; setelah itu masalah ini bolehlah dibahaskan dan, dengan tertakluk kepada syarat-syarat Peraturan-peraturan Mesyuarat, perbahasan ini bolehlah dijalankan selagi ada Ahli yang berhak bercakap hendak bercakap.

Cara membahaskan Usul dan pindaan Usul.

(2) Apabila tidak ada lagi Ahli yang hendak bercakap, maka Pengerusi hendaklah meminta keputusan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat, dan kemudian hendaklah menyatakan keputusannya menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 44.

(3) Apa-apa pindaan Usul yang hendak dicadangkan oleh seorang Ahli menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 29 bolehlah dicadangkan dan disokong jika berkehendakkan disokong, pada bila-bila masa selepas masalah dikemukakan oleh Pengerusi dan sebelum Pengerusi meminta keputusan mesyuarat setelah habis perbahasan. Apabila setiap pindaan demikian itu telah diputuskan, maka Pengerusi hendaklah sekali lagi mengemukakan masalah berkenaan dengan Usul tadi atau masalah berkenaan dengan Usul yang telah dipinda, ikut mana yang dikehendaki, dan setelah dijalankan lagi apa-apa perbahasan yang berbangkitan, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan masalah itu kepada Majlis Mesyuarat atau kepada Jawatankuasa bagi diputuskan.

(4) (a) Jika sesuatu pindaan itu mencadang dipotong apa-apa perkataan dalam Usul itu, maka masalah yang akan dikemukakan hendaklah *“Iaitu perkataan-perkataan yang dicadang hendak dipotong itu hendaklah dipotong daripada masalah itu”*.

(b) Jika sesuatu pindaan itu mencadangkan dimasukkan perkataan-perkataan atau ditambah perkataan-perkataan di hujung sesuatu Usul, maka masalah yang akan dikemukakan hendaklah *“Iaitu perkataan-perkataan itu dimasukkan di situ”* atau *“ditambah”*—ikut mana-mana yang dikehendaki.

(c) Jika sesuatu pindaan itu mencadangkan dipotong perkataan-perkataan dan dimasukkan atau ditambah perkataan-perkataan lain gantinya, maka mula-mula sekali hendaklah dicadangkan masalah *“Iaitu perkataan-perkataan yang dicadang hendak dipotong itu hendaklah*

dipotong daripada masalah itu”, dan jika masalah itu disetujui oleh mesyuarat, maka hendaklah dikemukakan pula masalah “*Iaitu perkataan-perkataan itu dimasukkan di situ*” atau “*ditambah*”,—ikut mana yang dikehendaki. Jika masalah yang pertama itu tidak disetujui, maka tidaklah boleh dikemukakan apa-apa pindaan lain kepada perkataan-perkataan yang telah diputuskan oleh Majlis Mesyuarat atau oleh Jawatankuasa tidak akan dipotong.

(d) Jika sebelum diminta keputusan mesyuarat atas masalah hendak memotong apa-apa perkataan, Pengerusi diberitahu bahawa seorang Ahli hendak mencadangkan suatu pindaan memotong sebahagian sahaja daripada perkataan-perkataan tadi, dan jika pada fikiran Pengerusi pindaan ini ialah sebahagian besar daripadanya pindaan baharu, maka Pengerusi, jika boleh, hendaklah meminta keputusan mesyuarat memotong sebanyak mana perkataan daripada pindaan asal yang tidak terjejas oleh pindaan yang kedua; tetapi jika pindaan asal itu disetujui oleh mesyuarat, maka semua sekali perkataan yang dicadangkan dipotong dalam pindaan asal itu adalah disifatkan telah diperintah terpotong.

(e) Apabila dua atau lebih daripada dua pindaan dicadangkan berkenaan dengan sesuatu Usul, maka Pengerusi hendaklah memanggil pencadang-pencadang pindaan itu menurut dahulu kemudiannya ayat Usul itu disebutkan dalam pindaan-pindaan yang dicadangkan mereka itu, atau jika tidak tentu siapa yang hendak didahului dan siapa yang hendak dikemudiankan, maka terpulanglah kepada Pengerusi memutuskan; tetapi disyaratkan iaitu tidak boleh dicadangkan apa-apa pindaan yang mengenai apa-apa perkataan yang telah

diputuskan oleh Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa Majlis Mesyuarat tidak akan dipotong daripada Usul itu.

(5) (a) Apa-apa pindaan ke atas sesuatu pindaan boleh dicadangkan dan disokong jika berkehendakkan disokong, pada bila-bila masa selepas pindaan asal itu dikemukakan dan sebelum keputusan mesyuarat diminta setelah habis perbahasan atas pindaan asal.

(b) Syarat-syarat perenggan (4) hendaklah dipakaikan kepada perbahasan berkenaan dengan pindaan atas pindaan, sekadarkan perkataan “masalah” digantikan dengan perkataan-perkataan “pindaan asal” di tempat-tempat yang patut diganti.

(c) Apabila setiap pindaan atas pindaan itu telah diputuskan, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan pindaan asal atau pindaan asal yang telah dipinda itu, ikut mana yang dikehendaki.

Menarik balik Usul-usul dan Pindaan-pindaan.

33. (1) Sesuatu Usul atau pindaan, jika diminta oleh pencadangnya, dan diizinkan oleh Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa, boleh ditarik balik sebelum diminta keputusan mesyuarat. Usul atau pindaan yang ditarik balik itu boleh dicadangkan semula tetapi disyaratkan iaitu, jika Usul, hendaklah dikeluarkan Pemberitahu menurut Peraturan ini.

(2) Apabila pindaan ke atas sesuatu Usul, atau pindaan ke atas pindaan telah dikemukakan kepada Mesyuarat, maka Usul atau pindaan yang hendak dipinda itu tidak boleh ditarik balik sehingga pindaan ke atas pindaan itu telah diputuskan.

PERATURAN-PERATURAN BERBAHAS

34. (1) Seseorang Ahli yang hendak bercakap hendaklah bangun di tempatnya dan apabila dipanggil oleh Pengerusi maka hendaklah ia berdiri mengarahkan ucapannya kepada Pengerusi. Seseorang Ahli itu tidak boleh bercakap melainkan setelah dipanggil oleh Pengerusi. Masa dan cara bercakap.

(2) Jika lebih daripada seorang Ahli bangun serentak, maka Pengerusi hendaklah memanggil Ahli yang dahulu sekali terpendang olehnya.

(3) Seseorang Ahli tidak boleh bercakap lebih daripada sekali dalam sesuatu masalah kecuali—

(a) dalam persidangan Jawatankuasa;

(b) bagi menerangkan sesuatu hal seperti yang ditetapkan dalam perenggan (4); atau

(c) kerana menjawab hujah-hujah yang dikeluarkan dalam perbahasan iaitu bagi pencadang sesuatu Usul bersendirinya.

Tetapi disyaratkan iaitu, dengan tidak hilang haknya boleh bercakap kemudian, mana-mana jua Ahli boleh menyokong sesuatu Usul atau pindaan dengan bangun di tempatnya dan menyatakan iaitu ia bercadang hendak menyokong Usul atau pindaan itu.

(4) Seseorang Ahli yang telah bercakap atas satu-satu masalah itu boleh bercakap sekali lagi bagi menerangkan apa-apa perkara besar dalam ucapannya

yang telah menerbitkan salah faham; tetapi tidak boleh dikeluarkannya perkara-perkara baharu.

(5) Seseorang Ahli yang telah bercakap, boleh bercakap sekali lagi apabila suatu masalah baharu telah dikemukakan oleh Tuan Yang di-Pertua, umpamanya cadangan hendak mendatangkan pindaan atau Usul hendak menangguhkan perbahasan.

(6) Kecuali jika dengan kebenaran Tuan Yang di-Pertua, seseorang Ahli tidak boleh membaca ucapannya tetapi boleh dibacanya cabutan-cabutan daripada buku-buku atau surat-surat kerana hendak menyokong hujahnya dan boleh melihat nota ucapannya bagi mengingatkan apa yang hendak dicakapkannya.

(7) Seseorang Ahli tidak boleh bercakap berkenaan dengan apa-apa jua perkara yang ada dalamnya faedah kewangan yang tepat bagi dirinya (selain daripada perkara-perkara gaji menurut apa-apa syarat dalam Perlembagaan) jika tidak diterangkannya sebanyak mana faedah bagi dirinya dalam perkara itu.

(8) Pengerusi boleh, jika difikirkannya patut, menetapkan had masa bagi ucapan-ucapan.

Isi-isi
ucapan.

35. (1) Seseorang Ahli hendaklah menghadkan percakapannya kepada perkara yang dibincangkan dan tidak boleh mengeluarkan apa-apa perkara yang tidak berkait dengan perkara yang dibincangkan itu.

(2) Rujukan tidak boleh dibuat kepada apa-apa perkara *sub judice* yang pada pandangan Pengerusi menjejaskan kepentingan pihak-pihak yang berkenaan.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) Adalah salah pada tertib mesyuarat jika dicuba menimbangkan semula apa-apa perkara tertentu yang telah diputuskan oleh Majlis Mesyuarat dalam penggal Majlis sekarang, kecuali dengan dikeluarkan Usul bersendirian bagi membatalkan keputusan Majlis Mesyuarat berkenaan dengan perkara itu.

(4) Adalah salah pada tertib mesyuarat menggunakan bahasa biadab (kurang sopan) atau membuat pernyataan yang seksis.

(5) Seseorang Ahli tidak boleh mengeluarkan sangkaan jahat ke atas sesiapa Ahli lain.

(6) Nama Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong atau Raja-raja atau Tuan-tuan Yang Terutama Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri, tidak boleh digunakan bagi mempengaruhi Majlis Mesyuarat.

(7) Kelakuan atau sifat Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong atau mana-mana jua Raja atau Tuan Yang Terutama Yang di-Pertua Negeri atau Hakim-hakim dan lain-lain orang yang menjalankan keadilan mahkamah atau Ahli-ahli Majlis Pasukan Bersenjata atau mana-mana Suruhanjaya Jawatan Kerajaan yang ditubuhkan menurut Bahagian X dalam Perlembagaan atau Ahli-ahli Suruhanjaya Pilihan Raya atau Ketua Negara bagi negara-negara yang bersahabat dengan

Malaysia, tidak boleh disebutkan kecuali dengan dikeluarkan Usul tersendiri bagi maksud-maksud itu.

(8) Dalam apa-apa perbahasan, tidak boleh disebutkan kelakuan atau sifat mana-mana Ahli Parlimen atau mana-mana pegawai Kerajaan selain daripada kelakuan pada menjalankan urusannya sebagai Ahli Parlimen atau pegawai Kerajaan Malaysia, tidak boleh disebutkan kecuali dengan dikeluarkan Usul tersendiri bagi maksud-maksud itu.

(9) Adalah salah pada peraturan menggunakan—

- (a) perkataan-perkataan derhaka kepada Negeri;
- (b) perkataan-perkataan membangkitkan perasaan melawan kuasa Kerajaan;
- (c) perkataan-perkataan yang harus menaikkan perasaan bersakit-sakit hati atau bermusuhan di antara satu kaum dengan satu kaum dalam Malaysia atau melanggar mana-mana syarat dalam Perlembagaan atau Akta Hasutan 1948 atau apa-apa Akta yang dibuat di bawah Perkara 10 (1) dalam Perlembagaan.

(10) Jika pada pendapat Tuan Yang di-Pertua bahawa apa-apa Usul atau pindaan atau penerusan perjalanan perbahasan mengenai Usul atau pindaan itu adalah dibuat dengan tujuan untuk menimbulkan pelanggaran Peraturan ini, maka Tuan Yang di-Pertua boleh tidak membenarkan Usul atau pindaan itu, mengikut mana yang berkenaan, atau memberhentikan perbahasan itu dan memerintahkan supaya tiada apa-apa prosiding boleh diambil mengenai Usul atau pindaan itu.

(11) Mana-mana Ahli yang mengeluarkan kenyataan yang mengelirukan Dewan adalah disifatkan menghina Majlis dan Ahli itu boleh dirujuk kepada Jawatankuasa Hak dan Kebebasan.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

36. (1) Seseorang Ahli tidak boleh mengganggu Ahli yang sedang bercakap kecuali—

Mengganggu.

(a) jika hendak mengeluarkan teguran berkenaan perkara tertib mesyuarat. Maka ketika itu Ahli yang sedang bercakap itu hendaklah duduk dan Ahli yang mengganggu itu hendaklah menarik perhatian kepada perkara yang hendak dikeluarkannya buat pengetahuan mesyuarat dan hendaklah diserahkannya perkara itu kepada Pengerusi memutuskannya; atau

(b) jika hendak menerangkan apa-apa perkara yang dikeluarkan oleh Ahli yang sedang bercakap itu dalam ucapannya, dengan syarat Ahli yang sedang bercakap itu mahu beralah dan duduk dan Ahli yang hendak mengganggu itu dipanggil oleh Pengerusi.

(2) Pengerusi boleh tidak membenarkan mana-mana Ahli meminta penjelasan sekiranya didapati bahawa Majlis Mesyuarat itu tidak mempunyai masa yang secukupnya untuk menyelesaikan urusannya atau jika Pengerusi mempercayai bahawa niat Ahli yang meminta penjelasan adalah semata-mata untuk mengganggu Ahli yang sedang bercakap.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

Had
perbahasan.

37. (1) Perbahasan atas apa-apa Usul, selain daripada Usul hendak menengguhkan Majlis Mesyuarat, dan perbahasan atas apa-apa Rang Undang-undang atau pindaan, hendaklah berkaitan dengan Usul atau Rang Undang-undang atau pindaan itu.

(2) Perbahasan atas Usul hendak menengguhkan Majlis Mesyuarat hendaklah berkaitan dengan perkara yang hendak dikeluarkan menurut Peraturan Mesyuarat 16 atau 17.

(3) Dalam sesuatu pindaan mencadangkan hendak dipotong apa-apa perkataan dan dimasukkan perkataan-perkataan lain gantinya, maka perbahasan atau masalah *“laitu perkataan yang dicadang hendak dipotong itu hendaklah dipotong”* bolehlah mengandungi perkataan-perkataan yang dicadang hendak dipotong dan juga perkataan yang hendak ditambah atau dimasukkan.

(4) Dalam sesuatu pindaan mencadangkan hendak hanya dipotong apa-apa perkataan atau ditambah perkataan-perkataan atau dimasukkan perkataan-perkataan, perbahasan berkenaan dengannya hendaklah dihadkan kepada perkara memotong perkataan-perkataan itu sahaja, atau menambah perkataan-perkataan itu sahaja atau memasukkan perkataan-perkataan itu sahaja.

(5) Perbahasan atas apa-apa Usul *“laitu perbahasan ditangguhkan sekarang”* atau Usul dalam Jawatankuasa *“laitu Pengerusi hendaklah memaklumkan sebanyak mana telah dijalankan perbahasan dan meminta izin bersidang*

sekali lagi” hendaklah dihadkan kepada perkara Usul itu; dan seseorang Ahli yang mengeluarkan Usul itu atau yang menyokongnya tidak boleh mencadangkan atau menyokong apa-apa Usul yang seperti itu dalam perbahasan itu juga.

38. (1) Adalah salah pada tertib Mesyuarat mendahului perbahasan atas Rang Undang-undang yang ada dalam Aturan Urusan Mesyuarat dengan membahaskan sesuatu Usul tersendiri atau pindaan yang sama perkaranya dengan isi Rang Undang-undang itu dengan mengeluarkan perkara isi Rang Undang-undang itu masa dicadangkan Usul menangguhkan Majlis Mesyuarat. Mendahului perbahasan.

(2) Adalah salah pada tertib mesyuarat mendahului perbahasan sesuatu Usul yang telah dikeluarkan Pemberitahunya dengan membahaskan sesuatu pindaan atau dengan mengeluarkan perkara yang sama isinya dengan perkara Usul itu masa dicadangkan Usul menangguhkan Majlis Mesyuarat.

(3) Bagi memutuskan adakah sesuatu perbahasan itu salah atau tidak pada tertib mesyuarat oleh kerana mendahului perbahasan mesyuarat, maka Pengerusi hendaklah menimbangkan adakah perkara itu harus akan dibawa dalam Majlis Mesyuarat dalam tempoh yang munasabah.

39. (1) Setelah sesuatu masalah itu dikemukakan oleh Pengerusi, seseorang Ahli boleh bangun di tempatnya dan mencadangkan Usul "*Iaitu masalah ini diputuskan sekarang*" dan, jika pada fikiran Pengerusi Usul itu tidak menyalahgunakan Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat atau melanggar hak-hak minoriti maka masalah "*Iaitu masalah ini diputuskan sekarang*" hendaklah dikemukakan bagi diputuskan dengan serta-merta dan diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas walaupun pencadang Usul yang mula itu atau pencadang pindaan ke atas Usul itu tidak ada peluang menjawab.

(2) Apabila Usul "*Iaitu masalah ini diputuskan sekarang*" telah disetujui dan masalah asal diputuskan, maka mana-mana Ahli boleh menuntut supaya apa-apa masalah lain yang telah dikemukakan oleh Pengerusi diputuskan sekarang dan jika Pengerusi bersetuju masalah itu hendaklah diminta mesyuarat memutuskannya dengan serta-merta dan diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

(3) Masalah hendak menutup perbahasan tidak boleh disetujui oleh mesyuarat walaupun dalam belah bahagian Majlis yang diadakan berkenaan dengannya lebih ramai pihak yang bersetuju daripada pihak yang tidak bersetuju, kecuali jika nampak daripada bilangan undian yang dimasyhurkan oleh Pengerusi tidak kurang daripada lapan orang lebih Ahli yang bersetuju daripada Ahli-ahli yang tidak bersetuju.

40. Masa mesyuarat bersidang—

Adab Ahli-ahli yang tidak bercakap.

- (a) semua Ahli-ahli hendaklah masuk ke Dewan, keluar daripada Dewan dan membawa diri dalam Dewan dengan tertib adab;
- (b) seseorang Ahli tidak boleh melintas ruangan di tengah Dewan dengan tidak ada hal;
- (c) Ahli-ahli tidak boleh membaca surat-surat khabar, buku-buku, surat-surat atau lain-lainnya kecuali apa-apa yang ada kaitan langsung dengan urusan yang dibahaskan;
- (d) Ahli-ahli tidak boleh merokok di dalam Dewan; dan
- (e) masa seseorang Ahli bercakap, semua Ahli-ahli lain hendaklah diam dan tidak boleh mengganggu dengan cara kurang adab.

40A. Ahli-ahli lelaki hendaklah memakai sama ada pakaian kebangsaan atau *lounge suit* berwarna gelap manakala Ahli-ahli wanita hendaklah memakai sama ada pakaian kebangsaan, sarung dan blaus berlengan panjang, atau skirt yang sekurang-kurangnya paras lutut dan blaus berlengan panjang. Semua Ahli boleh juga memakai pakaian istiadat, atau apa-apa pakaian lain sebagaimana dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua.

Tatacara berpakaian Ahli di dalam Dewan.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

Mesyuarat hendaklah diam bila Pengerusi bercakap.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

41. Bila-bila Ahli-ahli ditegur oleh Pengerusi berkenaan dengan perkara tertib mesyuarat atau bila-bila Pengerusi bercakap semasa perbahasan, maka mana-mana Ahli yang sedang bercakap atau yang hendak bercakap, hendaklah duduk dan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa hendaklah diam supaya percakapan Pengerusi boleh didengar dengan tidak terganggu. Mana-mana Ahli yang melanggar Peraturan Mesyuarat ini hendaklah tertakluk kepada tindakan tatatertib yang setimpal menurut hemah Pengerusi.

Keputusan Pengerusi adalah muktamad.

42. Tuan Yang di-Pertua dalam Majlis Mesyuarat atau Pengerusi dalam Jawatankuasa adalah bertanggung ke atasnya menjaga supaya Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa diendahkan dan keputusannya berkenaan dengan apa-apa jua perkara Peraturan Mesyuarat tidak boleh diminta ditimbang semula dan tidak boleh diulang kaji oleh Majlis Mesyuarat kecuali dengan dikeluarkan Usul bersendirinya kerana itu. Usul demikian ini tidak berkehendak dikeluarkan Pemberitahu lebih daripada dua hari terlebih dahulu.

Tertib dalam Majlis mesyuarat.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

43. (1) Pengerusi, setelah menarik perhatian Majlis Mesyuarat atau Jawatankuasa kepada kelakuan seseorang Ahli yang berdegil-degil menyebutkan perkara yang tidak ada kena-mengena dengan perkara mesyuarat atau menimbulkan suasana tegang atau kacau-bilau, boleh memerintahkan Ahli itu berhenti bercakap.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Pengerusi hendaklah memerintahkan mana-mana Ahli yang berkelakuan tidak senonoh, atau melakukan perbuatan yang menghina Majlis Mesyuarat, atau terus tidak mengendahkan kuasa Pengerusi, keluar dari Majlis Mesyuarat bagi tempoh tidak melebihi lima hari dan Ahli

tersebut hendaklah dengan serta-merta keluar dari Majlis Mesyuarat. Sekiranya mesyuarat berakhir sebelum tamat tempoh sedemikian, maka baki tempoh itu hendaklah dibawa ke mesyuarat yang akan datang. Jika Pengerusi tidak menentukan tempoh Ahli diminta keluar, tempoh tersebut hendaklah disifatkan sebagai sehingga habis persidangan pada hari itu.

(3) Jika Pengerusi mendapati bahawa kuasa di bawah perenggan (1) dan (2) tidak mencukupi, dia boleh memulakan prosedur untuk menggantung perkhidmatan seseorang Ahli dengan menyebut nama Ahli tersebut seperti berikut—

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

“Saya dengan ini menamakan Yang Berhormat Senator”

Seorang Ahli hendaklah selepas itu bangun dan mencadangkan dan seorang Ahli lain menyokong suatu Usul seperti berikut—

“Bahawa Majlis Mesyuarat dengan ini memutuskan bahawa Yang Berhormat Senator digantung daripada perkhidmatan Majlis Mesyuarat ini sehingga (tarikh).”

Pengerusi hendaklah mengemukakan Usul itu bagi diputuskan oleh Majlis Mesyuarat tanpa sebarang pindaan, penangguhan atau perbahasan.

(4) Tidak lebih daripada seorang Ahli yang boleh disebutkan namanya serentak, kecuali jika dua atau lebih daripada dua orang Ahli yang hadir telah bersama-sama tidak mengendahkan kuasa Pengerusi.

Ruj: (5) Jika seseorang Ahli telah digantung daripada Majlis
DN 4/2023 Mesyuarat, dia hendaklah diarah keluar daripada mesyuarat
10/4/2023. dan tidak boleh mengambil bahagian dalam mesyuarat
sehingga tempoh penggantungan itu tamat. Sekiranya
mesyuarat yang sedang berjalan tamat sebelum tamat tempoh
penggantungan itu, maka baki tempoh penggantungan itu
hendaklah dibawa ke mesyuarat akan datang.

Ruj: (6) Pengerusi boleh menangguhkan Majlis Mesyuarat
DN 4/2023 pada bila-bila masa untuk mengatasi kelakuan tidak senonoh
10/4/2023. di dalam Majlis Mesyuarat dan apabila Majlis Mesyuarat
bersidang semula, Pengerusi atau Majlis Mesyuarat boleh
membuat keputusan mengenai perkara tersebut atau
mengambil tindakan terhadap mana-mana orang yang
didapati telah melanggar Peraturan-peraturan Mesyuarat ini
semasa berkelakuan tidak senonoh sebaik sahaja sebelum
penangguhan Majlis Mesyuarat.

Ruj: (7) Pengerusi boleh memerintah mana-mana orang,
DN 4/2023 termasuk seseorang anggota kakitangan Parlimen atau mana-
10/4/2023. mana pegawai polis atau pegawai penguat kuasa untuk
menguatkuasakan mana-mana keputusan atau perintah yang
dibuat di bawah Peraturan ini.

Ruj: (8) Tiada apa-apa dalam Peraturan ini boleh dianggap
DN 4/2023 sebagai menyebabkan Majlis Mesyuarat tidak mempunyai
10/4/2023. kuasa untuk mengambil tindakan terhadap mana-mana orang,
termasuk seseorang yang bukan Ahli, menurut apa-apa
ketetapan Majlis Mesyuarat.

44. (1) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat Fasal (1) Perkara 89 dalam Perlembagaan dan Fasal (3) Perkara 159 dalam Perlembagaan dan dengan tertakluk kepada Peraturan-peraturan ini, Majlis Mesyuarat, menurut syarat-syarat Fasal (3) Perkara 62 dalam Perlembagaan hendaklah mengambil keputusan atas sesuatu perkara itu mengikut pihak mana yang mendapat undi lebih; dan jika sama banyak undi, maka Tuan Yang di-Pertua atau mana-mana yang mempengerusikan mesyuarat hendaklah mengeluarkan undi pemutus tetapi ia tidak boleh mengundi jika tidak sama banyak undi.

Memutuskan
Masalah-
masalah.

(2) Menurut syarat-syarat Fasal (5) Perkara 62 dalam Perlembagaan, seseorang Ahli yang tidak hadir dalam mesyuarat tidak dibenarkan mengundi.

45. (1) Seseorang Ahli tidak boleh bercakap lagi atas sesuatu masalah yang telah selesai dikemukakan oleh Pengerusi bagi diputuskan.

Undi dengan
Suara.

(2) Sesuatu masalah itu adalah selesai dikemukakan bagi diputuskan apabila Pengerusi telah mengambil undi-undi yang bersetuju dan yang tidak bersetuju.

(3) Apabila masalah itu telah dikemukakan oleh Pengerusi kepada mesyuarat bagi diputuskan setelah tamat perbahasan, maka keputusan hendaklah diambil dengan menurut undi suara “*Setuju*” dan “*Tidak*” (dengan syarat tidak ada Ahli yang meminta diadakan belah bahagian) dan keputusan itu hendaklah dimasyhurkan oleh Pengerusi.

(4) Jika timbangan Pengerusi berkenaan dengan keputusan atas sesuatu masalah itu dilawan oleh mana-mana Ahli yang meminta diadakan belah bahagian, maka Pengerusi hendaklah meminta Ahli-ahli yang hendakkan belah bahagian itu bangun di tempat masing-masing. Jika kurang daripada lapan Ahli yang bangun, maka Pengerusi hendaklah memasyhurkan keputusan itu dengan serta-merta atau memerintah diadakan belah bahagian. Jika lapan atau lebih daripada lapan Ahli bangun kerana itu, maka Pengerusi hendaklah memerintah diadakan belah bahagian dan setelah dikeluarkannya apa-apa amaran sebagaimana yang mustahak pada timbangannya, maka hendaklah dilantiknya Penghitung-penghitung undi.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(5) Dalam perjalanan mesyuarat berhubungan dengan pindaan-pindaan kepada Perlembagaan atau dalam segala hal lain di mana jumlah undi yang ditetapkan dikehendaki, Pengerusi hendaklah memerintahkan suatu belah bahagian.

Belah
bahagian.

46. (1) Apabila belah bahagian telah diperintahkan, maka Penghitung-penghitung undi hendaklah bertanya pada setiap orang Ahli pihak mana hendak diundinya. Setiausaha hendaklah memasukkan dalam buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat” catatan undian setiap Ahli yang mengundi sama ada bersetuju, tidak bersetuju, tidak hendak mengundi dan yang tidak hadir.

(2) Apabila seseorang Ahli itu ditanya pihak mana hendak diundinya dalam sesuatu belah bahagian, maka bolehlah dijawabnya mengatakan ia mengundi bagi pihak bersetuju atau bagi pihak tidak bersetuju atau dengan menyatakan terang-terang iaitu ia tidak hendak mengundi.

Seseorang Ahli tidak boleh memberi jawab yang berlawanan dengan apa-apa ketetapan yang telah dikeluarkan pada masa diadakan undi dengan suara beramai-ramai.

(3) Apabila setiap Ahli yang hadir telah ditanya pihak mana hendak diundinya, maka Pengerusi hendaklah menyebutkan berapa bilangan yang bersetuju dan berapa bilangan yang tidak bersetuju dan setelah itu hendaklah dimasyhurkan keputusan undi itu dan, jika dikehendaki Pengerusi hendaklah mengeluarkan undi pemutus.

(4) Jika seseorang Ahli mengatakan ia telah mengundi dengan tersilap atau undinya tidak betul dibilang, maka bolehlah dituntutnya minta diubah undinya itu dengan syarat permintaan itu dikeluarkan sebaik-baik lepas Pengerusi telah memasyhurkan berapa bilangan undi bagi masing-masing pihak dan sebelum Pengerusi memasyhurkan keputusan belah bahagian itu.

(5) Seseorang Ahli tidak boleh mengundi dalam sebarang perkara yang ada dalamnya faedah kewangan tepat bagi dirinya (selain daripada perkara gaji menurut apa-apa syarat dalam Perlembagaan) tetapi sesuatu Usul hendak membatalkan undi seseorang Ahli itu dengan sebab ini hanya boleh dikeluarkan dengan serta-merta sebaik-baik telah dimasyhurkan bilangan undi Ahli-ahli yang mengundi. Jika disetujukan Usul ini oleh mesyuarat, maka Pengerusi hendaklah memerintahkan Setiausaha membetulkan bilangan undi-undi itu.

Peraturan
berkenaan
Rang
Undang-
undang.

47. Seseorang Ahli, setelah mengeluarkan Pemberitahuan sekurang-kurangnya satu hari terlebih dahulu, boleh membawa Rang Undang-undang Kerajaan dalam mesyuarat dengan tidak berkehendakkan mendapat perintah Majlis dan apabila dibawa sesuatu Rang Undang-undang Kerajaan demikian ini, maka nama Rang Undang-undang itu akan dibacakan oleh Setiausaha di meja mesyuarat dan setelah itu Rang Undang-undang itu adalah disifatkan telah dibacakan kali yang pertama dan diterima bagi dibacakan kali yang kedua pada hari persidangan mesyuarat itu juga atau persidangan mesyuarat kemudian daripada itu.

Rang
Undang-
undang
daripada
Ahli-ahli
yang bukan
Anggota
Pentadbiran.

48. (1) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat dalam perkara 67 dalam Perlembagaan, mana-mana Ahli yang bukan Anggota Pentadbiran yang hendak membawa Rang Undang-undang boleh meminta izin Majlis hendak berbuat demikian, dan ia hendaklah juga menyertakan bersama satu naskhah Rang Undang-undang berserta dengan huraian mengenai tujuan-tujuan dan sebab-sebabnya tetapi tidak boleh mengandungi apa-apa hujah pada masa membawa Rang Undang-undang itu.

(2) Setiap permohonan demikian itu hendaklah dengan cara dikeluarkan Usul dan Ahli yang mengeluarkan permohonan itu hendaklah juga menyampaikan kepada Setiausaha suatu salinan Usulnya mengandungi nama Rang Undang-undang yang dicadangkan itu. Setiausaha hendaklah enggan menerima apa-apa permohonan yang tidak menepati kehendak Peraturan-peraturan Mesyuarat ini atau mana-mana undang-undang Persekutuan.

(3) Apabila diperkenankan permohonan itu setelah dikemukakan kepada mesyuarat dan disetujui Usul itu, maka Rang Undang-undang itu akan disifatkan telah dibacakan kali yang pertama dan diperintahkan dicetak dan satu salinan Rang Undang-undang itu hendaklah disampaikan kepada Setiausaha.

(4) Dengan tertakluk kepada Peraturan Mesyuarat 50, Rang Undang-undang itu hendaklah dicetak dan dihantar kepada Ahli-ahli dan dengan tidak dibahaskan, terserahlah Rang Undang-undang itu kepada Menteri yang berkenaan dengan perkara-perkara atau tugas-tugas yang terkandung dalam Rang Undang-undang itu, atau, jika tiada Menteri yang berkenaan, maka terserahlah Rang Undang-undang itu kepada Menteri atau Ahli yang dilantik oleh Tuan Yang di-Pertua; tidak boleh dijalankan apa-apa langkah-langkah Rang Undang-undang ini sehingga Majlis menerima penyata daripada Menteri atau Ahli itu.

(5) Setelah diterima penyata yang disebutkan dalam perenggan yang lalu itu, maka Rang Undang-undang itu akan ditetapkan bagi dibacakan kali yang kedua pada hari yang dikehendaki oleh Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu.

49. (1) Manakala sesiapa Ahli bercadang hendak membawa sesuatu Rang Undang-undang yang bertujuan menyentuh atau yang mendatangkan keuntungan kepada seseorang atau sesuatu persekutuan atau sesuatu perbadanan yang tertentu (Rang Undang-undang demikian ini disebutkan dalam Peraturan-peraturan ini sebagai Rang Undang-undang Persendirian); Pemberitahu berkenaan dengan Rang Undang-undang itu hendaklah dikeluarkan dengan jalan mengisytiharkan dalam Warta Kerajaan suatu kenyataan mengandungi isi secara am dan tujuan-tujuan Rang Undang-undang itu dan kenyataan ini hendaklah diisytiharkan juga sekurang-kurangnya dalam sebuah akhbar di Malaysia. Perisytiharan-perisytiharan ini hendaklah dikeluarkan sekurang-kurangnya dua minggu terlebih dahulu daripada hari akan dicadangkan Usul meminta izin hendak mengemukakan Rang Undang-undang itu. Apabila diperkenankan permohonan hendak membawa Rang Undang-undang itu, setelah diminta keputusan mesyuarat dan disetujui Usul itu, maka Rang Undang-undang itu akan disifatkan telah dibacakan kali yang pertama dan diperintahkan dicetak, dan satu salinan Rang Undang-undang itu hendaklah disampaikan kepada Setiausaha; dan kemudiannya, dengan tertakluk kepada Peraturan Mesyuarat 50, Rang Undang-undang itu akan dicetak dan dihantar kepada Ahli-ahli.

(2) Setiap Rang Undang-undang Persendirian hendaklah mengandungi suatu bahagian yang memelihara hak-hak Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong, Raja-raja dan Tuan-tuan Yang Terutama Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri, hak-hak semua badan-badan siasah dan perbadanan-perbadanan dan hak-hak yang lain kecuali

badan-badan yang tersebut dalam Rang Undang-undang itu, dan badan-badan yang menuntut hak menerusinya atau daripadanya atau dengan namanya.

(3) Setiap Rang Undang-undang Persendirian dan apa-apa Rang Undang-undang lain yang difikirkan oleh Tuan Yang di-Pertua ada menyentuh hak-hak atau kepentingan seseorang (disebutkan dalam Peraturan-peraturan ini sebagai “Rang Undang-undang Campuran”), setelah dibacakan kali yang kedua, hendaklah diserahkan kepada sebuah Jawatankuasa Pilihan dan mana-mana pihak yang berkenaan yang telah terlebih dahulu menghantar petisyen kepada Majlis menurut syarat-syarat Peraturan Mesyuarat 18, bolehlah memberi keterangan kepada Jawatankuasa Pilihan ini, sama ada dengan sendiri atau dengan diwakili oleh penasihatnya.

(4) Seseorang Ahli tidak dibenarkan menjadi Ahli Jawatankuasa Pilihan demikian ini sehingga ia telah memberi akuan dan menurunkan tandatangan pada surat akuan itu menyatakan iaitu—

- (a) tidak ada faedah kewangan bagi dirinya berkenaan dengan Rang Undang-undang itu; dan
- (b) atas sebarang masalah yang harus akan timbul dan diberi keterangan berkenaan dengannya, ia tidak akan mengundi sebelum mendengar dan menimbangkan keterangan berkenaan dengan masalah itu.

(5) Setiap Jawatankuasa Pilihan yang akan menimbangkan Rang Undang-undang Persendirian atau Rang Undang-undang Campuran adalah berkehendakkan keterangan-keterangan hakikat dan lain-lain hujah yang disebutkan dalam Rang Undang-undang itu menunjukkan baik diluluskan Rang Undang-undang itu, dan Jawatankuasa itu boleh menerima apa-apa keterangan lisan atau keterangan lain-lain yang difikirkannya perlu; dan kemudian daripada itu jika didapati keterangan-keterangan dan hujah-hujah itu tidak terbukti benarnya, Jawatankuasa itu akan memaklumkan pendapatnya ini kepada Majlis.

(6) Jika Jawatankuasa ini dapati keterangan-keterangan dan hujah-hujah itu terbukti benarnya maka Jawatankuasa itu hendaklah meneruskan urusannya seperti yang disyaratkan dalam Peraturan Mesyuarat 57 dan berkenaan dengan semua pindaan yang dibuatnya Jawatankuasa ini hendaklah menerangkan tujuannya dalam sebuah penyata khas kepada Majlis.

(7) Berkenaan dengan Rang Undang-undang Persendirian, Jawatankuasa itu tidak boleh membenarkan ditambah apa-apa fasal baharu yang terkeluar daripada isi kenyataan yang dikeluarkan dalam Warta Kerajaan.

(8) Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu akan bertanggungjawab ke atasnya membayar semua perbelanjaan memajukan Rang Undang-undang itu.

50. (1) Sebelum dicetak sesuatu Rang Undang-undang, Setiausaha hendaklah berpuas hati iaitu—

Susunan isi
Rang Undang-
undang.

- (a) Rang Undang-undang itu ada terbahagi kepada fasal-fasal yang diberi nombor berturut-turut;
- (b) pada tepi atau bahagian atas setiap fasal itu ada perkataan ringkas menunjukkan isi fasal-fasal itu;
- (c) Rang Undang-undang itu tidak mengandungi perkara-perkara yang tidak berkaitan dengan apa yang dimaksudkan oleh nama Rang Undang-undang itu; dan
- (d) Rang Undang-undang itu menepati syarat-syarat dalam Peraturan Mesyuarat.

(2) Jika Setiausaha tidak berpuas hati iaitu syarat-syarat perenggan (1) tidak ditepati dalam apa-apa jua perkara maka ia hendaklah memberitahu Tuan Yang di-Pertua akan hal itu; dan jika Tuan Yang di-Pertua pun berpendapat demikian maka ia hendaklah memerintahkan Setiausaha memberitahu Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu mengatakan Rang Undang-undang itu tidak boleh dicetak sehingga syarat-syarat tersebut telah ditepati.

(3) Dengan seberapa segeranya setelah dicetak sesuatu Rang Undang-undang itu, Setiausaha hendaklah menghantar satu salinan Rang Undang-undang itu kepada setiap Ahli disertakan dengan suatu penerangan ringkas berkenaan dengan Rang Undang-undang itu.

Ayat
mengundang-
undangkan.

50A. Ayat mengundang-undang semua Rang Undang-Undang hendaklah seperti yang berikut—

“Diperbuat oleh Parlimen Malaysia seperti yang berikut:”

Tetapi dengan syarat bahawa dalam hal mana-mana undang-undang yang berkuat kuasa menurut Perkara 68 Perlembagaan maka ayat mengundang-undangkan Rang Undang-Undang hendaklah seperti yang berikut;

“Diperbuat oleh Parlimen Malaysia menurut Perkara 68 Perlembagaan Persekutuan seperti yang berikut:”

Pihak-pihak
yang
terkesan.

51. Bila-bila hak atau kepentingan-kepentingan seseorang disentuh oleh sesuatu Rang Undang-undang, maka semua pihak yang terkesan itu, jika mereka membuat petisyen, boleh didengar petisyennya oleh Jawatankuasa yang menimbangkan Rang Undang-undang itu, dan mereka ini boleh hadir sendiri atau diwakili oleh penasihatnya.

Bacaan Kali
Yang Kedua.

52. (1) Jika hendak dibincangkan Rang Undang-undang itu dalam persidangan atau mesyuarat itu juga atau yang akan datang, maka Pemberitahu hendak dibacakan kali yang kedua mestilah dikeluarkan sebaik-baik sahaja selepas bacaan kali yang pertama.

(2) Rang Undang-undang tidak boleh dibacakan kali yang kedua sehingga Rang Undang-undang itu telah dihantar kepada Ahli-ahli.

(3) Apabila sampai kepada perkara membacakan Rang Undang-undang itu kali yang kedua dalam Aturan Urusan Mesyuarat, maka suatu Usul *“Iaitu Rang Undang-undang ini*

dibacakan kali yang kedua sekarang” akan dikeluarkan dan bolehlah diadakan perbahasan meliputi asas dan buruk baik Rang Undang-undang itu pada amnya.

Tetapi disyaratkan apabila dibacakan kali yang kedua sesuatu Rang Undang-undang (yang dibawa dalam Dewan Rakyat menurut perenggan (a) dalam Artikel 102 dalam Perlembagaan) bagi memberi kuasa membelanjakan wang bagi sebahagian daripada satu-satu tahun, perbahasan atas Rang Undang-undang ini tidak boleh termasuk perkara-perkara dasar dan tadbir Kerajaan atau tujuan-tujuan perbelanjaan itu.

(4) Apabila sesuatu Rang Undang-undang dibacakan kali yang kedua, maka pindaan yang baginya telah diberi sekurang-kurangnya satu hari notis bertulis boleh dicadangkan bagi masalah *“Iaitu Rang Undang-undang itu dibacakan kali yang kedua sekarang ini”* untuk meninggalkan perkataan *“sekarang ini”* dan menambah di hujung masalah itu *“enam bulan dari hari ini”* atau selainnya, suatu pindaan boleh diusulkan untuk meninggalkan semua perkataan selepas *“Iaitu”* untuk menambah perkataan-perkataan yang menyatakan tujuan dan maksud kepada mana-mana bangkang terhadap Rang Undang-undang itu diasaskan, tetapi perkataan-perkataan itu hendaklah betul-betul berkenaan dengan prinsip Rang Undang-undang itu dan tidak mengenai butir-butirnya. Jika Majlis bersetuju dengan pindaan dalam salah satu bentuk itu, bacaan kali yang kedua Rang Undang-undang itu hendaklah disifatkan sebagai tidak disetujukan.

Menyerahkan
Rang
Undang-
undang.

53. (1) Setelah dibacakan Rang Undang-undang kali yang kedua, maka Rang Undang-undang itu akan terserah kepada sebuah Jawatankuasa sesebuah Majlis kecuali jika Majlis, dengan dikeluarkan suatu Usul menyerahkannya kepada sebuah Jawatankuasa Pilihan. Usul ini tidak berkehendakkan dikeluarkan Pemberitahu, tetapi mestilah dicadangkan sebaik-baik sahaja dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang kedua, dan boleh dicadangkan oleh mana-mana Ahli; masalah atas Usul ini hendaklah dikemukakan serta-merta kepada mesyuarat bagi diputuskan dan hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

(2) Setelah Rang Undang-undang Bekalan Tahunan atau Tambahan atau Rang Undang-undang (yang dibawa ke dalam Dewan Rakyat menurut perenggan (a) dalam Artikel 102 dalam Perlembagaan) memberi kuasa membelanjakan wang bagi sebahagian daripada satu-satu tahun itu, dibacakan kali yang kedua, maka Rang Undang-undang itu hendaklah diperintah dibacakan kali yang ketiga serta-merta atau pada hari lain yang ditetapkan oleh seorang Menteri.

Tugas-tugas
Jawatankuasa
yang
menimbangkan
Rang Undang-
undang.

54. (1) Sesebuah Jawatankuasa yang telah diserahkan kepadanya satu Rang Undang-undang tidak boleh membahaskan asas Rang Undang-undang itu tetapi hanya butirnya sahaja.

(2) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat Perkara 67 dalam Perlembagaan, Jawatankuasa demikian ini berkuasa membuat apa-apa pindaan kepada Rang Undang-undang itu yang difikirkannya patut, tetapi disyaratkan iaitu pindaan-pindaan itu (termasuk fasal-fasal baharu dan jadual-jadual baharu) hendaklah kena-mengena dengan perkara isi Rang Undang-undang itu; tetapi jika apa-apa pindaan itu tidak

seturut dengan nama Rang Undang-undang itu, Jawatankuasa itu hendaklah meminda nama Rang Undang-undang itu bagi menyesuaikan, dan hendaklah memaklumkan hal itu kepada Majlis.

55. Jika sebelum tamat perbincangan atas sesuatu Rang Undang-undang dalam Jawatankuasa sesebuah Majlis, seseorang Ahli mengeluarkan Usul hendak memaklumkan kepada mesyuarat sebanyak mana urusan telah dijalankan dan Usul demikian itu disetujukan atau jika perjalanan dalam Jawatankuasa sesebuah Majlis belum tamat lagi pada pukul 5.30 petang, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah memaklumkan kepada Majlis sebanyak mana urusan telah dijalankan serta meminta izin Majlis bersidang sekali lagi dan Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu hendaklah menetapkan hari bagi disambung semula perbincangan itu.

Jawatankuasa
sesebuah
Majlis.

56. (1) Setiausaha hendaklah menyebutkan nombor setiap fasal atau beberapa fasal dalam Rang Undang-undang itu lepas satu fasal satu fasal. Jika tidak ada pindaan dicadangkan kepada sesuatu fasal itu, atau setelah selesai segala pindaan yang dicadangkan, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan kepada mesyuarat masalah "*Iaitu fasal ini (seperti yang telah dipinda) jadi sebahagian daripada Rang Undang-undang ini*"— dan, apabila semua Ahli yang hendak bercakap telah bercakap dalam perkara itu, maka Pengerusi hendaklah mengemukakan masalah itu kepada Jawatankuasa bagi diputuskan.

Aturan dalam
Jawatankuasa
sesebuah
Majlis yang
menimbangkan
Rang Undang-
undang.

(2) Apa-apa pindaan yang hendak dicadangkan hendaklah dikeluarkan Pemberitahu sekurang-kurangnya satu hari terlebih dahulu. Pindaan demikian yang tidak dikeluarkan Pemberitahu hendaklah diserahkan kepada Pengerusi dengan bertulis dan tidak boleh dicadangkan kecuali jika Pengerusi berpuas hati bahawa tidak dapat dikeluarkan Pemberitahu.

(3) Tidak boleh dicadangkan pindaan yang berlawanan dengan sesuatu fasal yang telah disetujui atau dengan apa-apa ketetapan yang telah diambil oleh Jawatankuasa itu, dan pada bila-bila masa dalam perbincangan atas sesuatu pindaan yang dicadangkan, Pengerusi boleh menarik balik pindaan itu jika pada fikirannya perbincangan itu telah menunjukkan iaitu pindaan itu melanggar syarat-syarat perenggan ini.

(4) Pengerusi boleh enggan mengemukakan sesuatu pindaan itu kepada mesyuarat jika pada fikirannya pindaan itu—

- (a) akan menjadikan fasal atau jadual yang hendak dipinda itu tidak terang maknanya atau salah jalin bahasanya;
- (b) sia-sia; atau
- (c) jadi seakan-akan suatu cadangan hendak meninggalkan semua sekali isi sesuatu fasal dengan tujuan hendak memasukkan syarat-syarat lain.

(5) Syarat-syarat perenggan (4) dalam Peraturan Mesyuarat 32 hendaklah dipakaikan dalam perbincangan atas pindaan-pindaan ke atas Rang Undang-undang dan di mana-mana jua dikehendaki, perkataan “Usul” atau “masalah”

ditukarkan jadi “fasal”; dan perkataan “Pengerusi” ditukarkan jadi “Tuan Yang di-Pertua”; dan apa-apa pindaan yang dicadangkan ke atas pindaan demikian itu hendaklah diselesaikan sebelum diambil keputusan atas pindaan asal itu.

(6) Sesuatu fasal itu boleh ditangguhkan kecuali jika apa-apa pindaan ke atasnya telah diputuskan. Fasal-fasal yang ditangguhkan itu hendaklah ditimbang setelah selesai ditimbang semua fasal-fasal yang tinggal lagi dalam Rang Undang-undang itu dan sebelum dibawa fasal-fasal baharu.

(7) Apa-apa fasal baharu yang dicadangkan hendaklah ditimbang setelah diselesaikan fasal-fasal dalam Rang Undang-undang itu dan sebelum ditimbang apa-apa jadual Rang Undang-undang itu;

Tetapi disyaratkan iaitu fasal baharu yang dicadangkan untuk mengganti suatu fasal yang tidak disetujui itu boleh ditimbang sebaik-baik sahaja ditolak fasal yang sedia ada itu.

(8) Apabila dibacakan nama fasal baharu itu oleh Setiausaha maka fasal itu adalah disifatkan telah dibacakan kali yang pertama. Kemudian hendaklah dikemukakan kepada mesyuarat masalah “*Iaitu fasal itu dibacakan kali yang kedua*”; jika disetujui masalah ini, maka bolehlah dicadangkan pindaan-pindaan ke atas fasal baharu itu. Masalah akhir yang hendak dikemukakan kepada mesyuarat ialah masalah “*Iaitu fasal ini (seperti yang telah dipinda) dimasukkan dalam Rang Undang-undang ini*”.

(9) Jadual-jadual hendaklah diselesaikan sama seperti menimbangkan fasal-fasal dan apa-apa jadual baharu yang dicadangkan hendaklah ditimbangkan setelah diselesaikan jadual-jadual Rang Undang-undang itu, dan cara menimbangkan jadual baharu itu hendaklah sama seperti menimbangkan sesuatu fasal baharu.

(10) Setelah selesai ditimbangkan setiap fasal dan jadual dan setiap fasal baharu dan jadual baharu, maka hendaklah ditimbangkan pula pendahuluan Rang Undang-undang itu, jika ada, dan diminta keputusan mesyuarat atas masalah "*Iaitu, pendahuluan ini (seperti yang telah dipinda) jadi pendahuluan Rang Undang-undang itu*". Apa-apa pindaan ke atas pendahuluan itu tidak boleh ditimbangkan jika tidak perlu diadakan oleh sebab pindaan ke atas Rang Undang-undang itu.

(11) Jika perlu dipinda nama Rang Undang-undang itu, maka hendaklah dibuat pindaan itu setelah selesai perbincangan-perbincangan yang dinyatakan di atas tadi, tetapi masalah iaitu nama Rang Undang-undang itu (seperti yang telah dipinda) jadi sebahagian Rang Undang-undang itu tidak boleh dikemuka bagi diputuskan dan ayat mengundang-undangkan Rang Undang-undang itu tidak boleh juga dikemuka bagi diputuskan.

(12) Apabila tamat perbincangan atas Rang Undang-undang itu dalam Jawatankuasa, maka hendaklah Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu mencadangkan "*Iaitu Rang Undang-undang ini (seperti yang telah dipinda) dimaklumkan kepada Majlis*" dan masalah berkenaan dengannya hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

(13) Sebaik-baik sahaja Jawatankuasa sesebuah Majlis itu bersetuju supaya Rang Undang-undang itu dimaklumkan kepada Majlis, maka Pengerusi akan meninggalkan kerusi Jawatankuasa dan mesyuarat hendaklah bersidang sebagai Majlis, dan Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu hendaklah memaklumkan kepada Majlis dan Majlis bolehlah membacakan Rang Undang-undang itu kali yang ketiga.

57. (1) Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan Rang Undang-undang akan tertakluk kepada semua syarat-syarat dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat 75 dan 76, tetapi sebelum memaklumkan Rang Undang-undang itu kepada Majlis, Jawatankuasa itu hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu sebagaimana yang disyaratkan dalam perenggan-perenggan (1) hingga (4) dalam Peraturan Mesyuarat 56.

Peraturan dalam Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan Rang Undang-undang.

(2) Apabila sesuatu Rang Undang-undang itu dipinda dalam Jawatankuasa Pilihan, maka semua sekali Rang Undang-undang itu, jika boleh, hendaklah dicetak jadi sebahagian daripada penyata Jawatankuasa Pilihan itu; tetapi jika tidak dapat dibuat demikian, maka setiap fasal atau jadual yang telah dipinda dan setiap fasal baharu atau jadual baharu yang telah ditambah itu hendaklah dicetak.

Menyerahkan
sekali lagi
Rang Undang-
undang yang
telah
dimaklumkan
oleh
Jawatankuasa
sesebuah
Majlis.

58. (1) Jika seseorang Ahli hendak memotong atau meminda apa-apa syarat yang terkandung dalam sesuatu Rang Undang-undang yang dimaklumkan kepada Majlis oleh Jawatankuasa sesebuah Majlis, atau hendak menambah apa-apa syarat baharu kepada Rang Undang-undang itu maka bolehlah Ahli itu, pada bila-bila masa sebelum seorang Ahli bangun mencadangkan supaya Rang Undang-undang itu dibacakan kali yang ketiga, mencadangkan supaya Rang Undang-undang itu diserahkan sekali lagi kepada Jawatankuasa sesebuah Majlis, sama ada semua sekali ataupun berkenaan dengan sebahagian atau bahagian-bahagian yang tertentu sahaja, atau berkenaan dengan jadual atau fasal baharu yang dicadangkan; cadangan demikian tidak berkehendak dikeluarkan Pemberitahu dan jika disetujui Usul ini maka Rang Undang-undang itu akan terserah sekali lagi kepada Jawatankuasa. Maka Majlis pun akan bersidang sebagai Jawatankuasa menurut syarat-syarat perenggan (1) dalam Peraturan Mesyuarat 53 bagi menimbangkan perkara yang telah diserahkan balik kepadanya itu. Jika sesuatu Usul hendak menyerahkan balik sesuatu Rang Undang-undang kepada Jawatankuasa sesebuah Majlis dibangkang, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah membenarkan pencadang Usul itu mengeluarkan penerangan ringkas menyatakan sebab-sebabnya hendak diserahkan balik Rang Undang-undang itu dan juga hendaklah membenarkan pembangkang Usul itu mengeluarkan alasan-alasan dengan ringkas menyatakan sebab-sebabnya ia tidak bersetuju diserahkan balik, setelah itu hendaklah Tuan Yang di-Pertua mengemukakan masalah itu bagi diputuskan dengan tidak boleh dibahas.

(2) Apabila semua sekali Rang Undang-undang itu diserahkan balik, maka Jawatankuasa hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu sebagaimana yang disyaratkan dalam Peraturan Mesyuarat 56.

(3) Apabila sebahagian atau bahagian yang tertentu sahaja dalam Rang Undang-undang itu diserahkan balik kepada Jawatankuasa, ataupun berkenaan dengan fasal baharu atau jadual baharu sahaja yang diserahkan balik, maka Jawatankuasa itu hendaklah menimbangkan perkara-perkara yang diserahkan balik kepadanya itu sahaja dan juga apa-apa pindaan, jika ada, yang dicadangkan.

(4) Setelah selesai Jawatankuasa menimbangkan Rang Undang-undang yang diserahkan balik kepadanya menurut syarat-syarat Peraturan ini, Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu hendaklah mencadangkan "*Iaitu Rang Undang-undang ini (seperti yang telah dipinda setelah diserahkan balik) dimaklumkan kepada Majlis*" dan masalah berkenaan Usul ini hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas.

59. (1) Setelah Rang Undang-undang itu dimaklumkan oleh sesebuah Jawatankuasa Pilihan, maka Majlis hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu sebagaimana yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa Pilihan itu setelah dikeluarkan Usul "*Iaitu penyata Jawatankuasa Pilihan itu diperkenankan.*"

Perbincangan atas Rang Undang-undang yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa-jawatankuasa Pilihan.

(2) Jika Usul itu disetujui dengan tidak ada pindaan, maka Majlis bolehlah meneruskan bacaan Rang Undang-undang itu kali yang ketiga sebagaimana yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa Pilihan itu.

(3) Apabila telah dikeluarkan Usul hendak memperkenankan penyata sesebuah Jawatankuasa Pilihan berkenaan dengan sesuatu Rang Undang-undang, manamana Ahli boleh mencadangkan suatu pindaan hendak menambah pada hujung Usul itu perkataan-perkataan *“dengan tertakluk kepada syarat boleh diserahkan sekali lagi (sama ada semua sekali atau sebahagian atau berkenaan dengan bahagian-bahagian yang tertentu sahaja atau berkenaan dengan apa-apa fasal baharu atau jadual baharu yang dicadangkan) kepada sebuah Jawatankuasa sesebuah Majlis”*, dan jika Usul itu disetujui dengan pindaan tersebut, maka Rang Undang-undang itu akan terserah sekali lagi kepada Jawatankuasa. Kemudian daripada itu, dengan dikeluarkan suatu Usul menurut syarat-syarat perenggan (1) dalam Peraturan Mesyuarat 53, maka mesyuarat bolehlah bersidang sebagai Jawatankuasa bagi menimbangkan urusan yang telah diserahkan balik kepadanya itu.

(4) Jawatankuasa sesebuah Majlis menimbangkan Rang Undang-undang yang telah diserahkan balik menurut syarat-syarat Peraturan ini hendaklah menimbangkan Rang Undang-undang itu menurut syarat-syarat perenggan (2) atau (3) dalam Peraturan Mesyuarat 58, dan aturan menamatkan perbincangan Jawatankuasa itu dan apa-apa perbincangan lagi atas Rang Undang-undang itu hendaklah tertakluk kepada syarat-syarat perenggan (4) dalam Peraturan itu.

60. (1) Waktu hendak dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang ketiga maka boleh dicadangkan pindaan-pindaan kepada masalah "*Iaitu Rang Undang-undang ini dibacakan kali yang ketiga sekarang*"; sama seperti yang boleh dicadangkan pada masa hendak dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang kedua; tetapi hendaklah dihadkan perbincangan itu kepada isi Rang Undang-undang itu, dan apa-apa pindaan yang berasas yang menimbulkan perkara-perkara yang tidak termasuk dalam Rang Undang-undang itu adalah salah pada tertib mesyuarat.

Bacaan Kali
Yang Ketiga.

(2) Dengan kebenaran Tuan Yang di-Pertua, pindaan-pindaan kerana membetulkan kesilapan-kesilapan atau perkara-perkara yang tertinggal boleh dibuat sebelum masalah hendak dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang ketiganya dikemukakan oleh Pengerusi bagi diputuskan tetapi pindaan atas perkara besar-besar tidak boleh dicadangkan.

60A. (1) Setiap Akta selepas diperkenankan oleh Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong hendaklah disiarkan dengan seberapa segeranya dalam Warta Kerajaan.

Pewartaan
undang-undang
dan pembetulan
oleh Setiausaha.

(2) Pada bila-bila masa jua sebelum disiarkan Akta itu, Setiausaha, dengan berunding dengan Setiausaha Dewan Rakyat, boleh membetulkan kesilapan-kesilapan nahu dan ejaan dalam Akta itu atau sebutan yang berulang-ulang isinya atau sebutan-sebutan dalamnya atau tanda-tanda berhenti atau nota birai atau nota bahu dan pada membetulkannya itu bolehlah dibuat apa-apa penambahan, pemotongan atau penggantian apa-apa perkataan lain.

(3) Setiausaha boleh, atas permohonan Ahli yang membawa petisyen, risalah, pertanyaan, Usul, Pemberitahu, Rang Undang-Undang atau dokumen lain, mengikut mana-mana yang berkenaan, mengambil tindakan sebagaimana yang diperuntukkan dalam perenggan (2).

Menarik
balik dan
menangguk-
kan Rang
Undang-
undang.

61. Ahli yang menjaga sesuatu Rang Undang-undang dengan tidak dikehendaki mengeluarkan Pemberitahu, boleh mengeluarkan Usul yang tidak boleh dipinda atau dibahaskan hendak menarik balik Rang Undang-undang itu atau hendak menanggukkan peringkat satu lagi bagi Rang Undang-undang itu, sama ada sebelum dimulakan urusan mesyuarat atau apabila sampai pada perkara Rang Undang-undang itu dalam Aturan Urusan Mesyuarat.

Rang Undang-
undang yang
mengandungi
syarat-syarat
yang hampir
sama
maksudnya.

62. Setelah sesuatu Undang-undang itu disetujukan dibaca kali yang kedua atau tidak disetujukan, maka masalah hendak dibacakan kali yang kedua berkenaan apa-apa Rang Undang-undang lain yang mengandungi syarat-syarat yang hampir-hampir sama maksudnya tidak boleh dicadangkan dalam penggal Majlis sekarang itu juga.

Rang Undang-
undang akan
luput.

62A. Setelah berjalan kuat kuasa Peraturan ini, sesuatu Rang Undang-undang yang dibawa ke dalam Majlis tetapi belum disetujukan oleh kedua-dua buah Majlis sebelum diberhentikan atau dibubarkan Parlimen selepas dikemukakan Rang Undang-undang itu, tidak boleh ditimbang lagi tetapi tidak tertegah dibawa sesuatu Rang Undang-undang yang seperti itu maksudnya, dalam penggal Parlimen akan datang.

63. Walau apa pun syarat-syarat dalam mana-mana Peraturan Mesyuarat ini, bila-bila jua Tuan Yang di-Pertua berpuas hati iaitu tidak dapat sesuatu Rang Undang-undang itu dicetak oleh kerana kesuntukan masa, maka bolehlah Tuan Yang di-Pertua mengesahkan demikian dan Rang Undang-undang itu boleh ditimbangkan sungguhpun tidak bercetak tetapi disyaratkan iaitu ada salinan-salinan yang bersaiklostail atau bertaip yang boleh diberikan bagi kegunaan Ahli-ahli. Rang Undang-undang itu boleh ditimbangkan dalam semua peringkat dalam keadaan demikian itu.

Melonggarkan syarat-syarat mencetak Rang Undang-undang.

64. (1) Setelah Rang Undang-undang dibacakan kali yang ketiga dan diluluskan oleh Majlis, maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah menghantar kepada Tuan Yang di-Pertua Dewan Rakyat satu Perutusan memaklumkan kepadanya iaitu—

Perutusan-perutusan kepada Dewan Rakyat.

- (a) Majlis telah meluluskan Rang Undang-undang itu, atau
- (b) jika Rang Undang-undang itu telah dibawa daripada Dewan Rakyat, Majlis telah setujukan Rang Undang-undang itu dengan ada pindaan atau dengan tidak ada pindaan,

dan minta Dewan Rakyat mempersetujui Rang Undang-undang itu atau pindaan-pindaan yang telah dibuat oleh Dewan Negara ke atas Rang Undang-undang itu, ikut mana yang berkenaan.

(2) Setiausaha hendaklah menyampaikan Perutusan itu kepada Dewan Rakyat bersama-sama dengan satu salinan bersih Rang Undang-undang itu yang telah ditandatangani, atau salinan Rang Undang-undang sebagaimana yang dibawa daripada Dewan Rakyat ditandakan dengan terang-terang pindaan-pindaan (jika ada) yang dibuat oleh Majlis dan salinan Rang Undang-undang ini hendaklah ditandatangani oleh Setiausaha.

(3) Tidak ada apa-apa dalam Peraturan ini yang mengenai syarat-syarat Perkara 68 dalam Perlembagaan.

Perutusan-
perutusan
daripada
Dewan
Rakyat.

65. (1) Perutusan daripada Dewan Rakyat akan diterima di pejabat Setiausaha bila-bila masa Majlis bersidang.

(2) Setiausaha hendaklah dengan serta-merta menguruskan supaya Perutusan itu disampaikan kepada Tuan Yang di-Pertua.

(3) Dengan seberapa segeranya, tetapi dengan tidak mengganggu Ahli yang sedang berucap, Tuan Yang di-Pertua hendaklah menyuruh Setiausaha membacakan Perutusan-perutusan itu.

(4) Pada masa Majlis tidak bersidang, Perutusan daripada Dewan Rakyat hendaklah diterima oleh Setiausaha dan Setiausaha hendaklah menguruskan supaya Perutusan itu disampaikan kepada Tuan Yang di-Pertua; dan Tuan Yang di-Pertua bolehlah menyuruh Setiausaha membacakan Perutusan itu dalam persidangan akan datang yang tidak berkeberatan.

66. (1) Semua Rang Undang-undang yang dibawa daripada Dewan Rakyat hendaklah dibentangkan di atas meja mesyuarat hingga telah ditetapkan hari bagi dibacakan Rang Undang-undang itu kali yang kedua.

Bacaan Kali Yang Pertama Rang Undang-undang yang dibawa daripada Dewan Rakyat.

(2) Pada bila-bila masa jua setelah diterima suatu Perutusan daripada Dewan Rakyat mengatakan sesuatu Rang Undang-undang itu telah diluluskan oleh Dewan Rakyat, maka seseorang Ahli bolehlah memberitahu Setiausaha iaitu ia akan membawa Rang Undang-undang itu dan akan menetapkan hari hendak dibacakan kali yang kedua.

(3) Selepas itu, Setiausaha hendaklah menuliskan di belakang Rang Undang-undang itu nama Ahli itu, dan memasukkan dalam buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat” bahawa Rang Undang-undang itu telah dibacakan kali yang pertama dan diperintahkan dibaca kali yang kedua pada hari yang ditetapkan itu dan dicetak.

67. (1) Pada bila-bila masa jua selepas dibacakan Perutusan daripada Dewan Rakyat menyatakan persetujuannya atas sesuatu Rang Undang-undang dengan ada satu atau lebih daripada satu pindaan, maka Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu, dengan memberitahu kepada Setiausaha, bolehlah menetapkan satu hari (yang tidak kurang daripada lima hari penuh selepas dikeluarkan Pemberitahu itu) bagi menimbang pindaan-pindaan Dewan Rakyat itu;

Menimbang pindaan-pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat ke atas Rang Undang-undang dan lain-lainnya.

Tetapi disyaratkan iaitu jika Tuan Yang di-Pertua berpuas hati bahawa apa-apa pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat ke atas sesuatu Rang Undang-undang itu

ialah pindaan-pindaan membetulkan ayat atau menepati tujuan Majlis dan tidak banyak, maka hendaklah Tuan Yang di-Pertua memaklumkan kepada Majlis akan hal ini, dan bolehlah Majlis memerintahkan supaya pindaan-pindaan itu terus ditimbangkan.

(2) Apabila ditetapkan satu hari bagi menimbangkan pindaan-pindaan Dewan Rakyat itu, maka perintah mencetaknya adalah disifatkan telah dikeluarkan dan perkara ini hendaklah dimasukkan dalam buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat”.

(3) Aturan seperti ini juga hendaklah diikuti berkenaan dengan apa-apa Perutusan daripada Dewan Rakyat terhadap peringkat-peringkat kemudian bagi sesuatu Rang Undang-undang itu.

Aturan
menimbangkan
pindaan Dewan
Rakyat ke atas
Rang Undang-
undang,
pindaan-
pindaan dan
lain-lainnya.

68. (1) Usul hendak membahagikan sesuatu pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat boleh dikeluarkan dan boleh dicadangkan pindaan-pindaan ke atas pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat itu dengan syarat iaitu—

- (a) telah dikeluarkan Pemberitahu berkenaan dengan Usul atau pindaan itu; dan
- (b) masalah “*Iaitu Majlis bersetuju (atau tidak bersetuju) dengan pindaan Dewan Rakyat*” belum dikemukakan oleh Pengerusi.

(2) Apabila sesuatu Usul dan/atau pindaan itu telah diselesaikan, maka Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu hendaklah mencadangkan “*Iaitu Majlis bersetuju (atau tidak bersetuju) dengan pindaan Dewan Rakyat*” (seperti yang dipinda)”.

(3) Pindaan-pindaan yang boleh dicadangkan ke atas Rang Undang-undang itu ialah hanya pindaan-pindaan yang terjadi dengan sebab pindaan-pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat atau yang terjadi dengan sebab pindaan-pindaan yang dibuat oleh Majlis ke atas pindaan Dewan Rakyat atau pindaan sebagai ganti pindaan yang telah dibuat oleh Dewan Rakyat tetapi tidak disetujui oleh Majlis.

(4) Apabila satu atau lebih daripada satu pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat ke atas sesuatu Rang Undang-undang tidak disetujui sebaik-baik sahaja selesai ditimbang pindaan-pindaan Dewan Rakyat ke atas Rang Undang-undang itu, Tuan Yang di-Pertua hendaklah melantik tiga orang Ahli (seorang daripadanya hendaklah Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu) jadi sebuah Jawatankuasa kerana mengarang apa yang hendak dimaklumkan kepada Dewan Rakyat sebab (atau sebab-sebabnya) pindaan (atau pindaan-pindaan) Dewan itu ditolak; cukup kuorum Jawatankuasa itu ialah dua orang. Mereka hendaklah keluar dari Majlis dan membuat penyataannya dengan seberapa segeranya. Penolong Setiausaha atau pegawai lain yang telah diberi kuasa oleh Setiausaha akan jadi Setiausaha bagi Jawatankuasa itu, dan penyata Jawatankuasa itu hendaklah dibawa kepada Majlis dengan diberikan penyata itu kepada Setiausaha di meja mesyuarat dan setelah dibawa ke dalam mesyuarat, maka penyata itu adalah disifatkan telah disetujui oleh Majlis, dan perkara ini hendaklah dimasukkan dengan penuh dalam buku “Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat” dan dituliskan persetujuan itu dalam buku itu. Sebab atau Sebab-sebab ditolak pindaan Dewan Rakyat itu hendaklah dimasukkan oleh Setiausaha dalam suatu

Perutusan kepada Dewan Rakyat dan hendaklah dihantar kepada Dewan Rakyat bersama dengan Rang Undang-undang itu dan Rang Undang-undang itu hendaklah ditandatangani.

(5) Aturan demikian ini hendaklah diikuti berkenaan dengan apa-apa pindaan yang dibuat oleh Dewan Rakyat ke atas pindaan-pindaan yang dibuat oleh Majlis.

(6) Tidak ada apa-apa dalam Peraturan ini atau dalam Peraturan Mesyuarat 69 disifatkan mengenai kuasa-kuasa Majlis di bawah Perkara 68 dalam Perlembagaan.

Aturan
menimbangkan
Rang Undang-
undang dalam
peringkat-
peringkatnya
kemudian.

69. (1) Masa menimbangkan sebab yang diberi oleh Dewan Rakyat kerana menolak pindaan yang dibuat oleh Majlis, maka boleh dikeluarkan Usul "*Iaitu Majlis berkuat hendakkan diterima pindaan yang tidak disetujukan oleh Dewan Rakyat*" atau "*Iaitu Majlis tidak berkuat hendakkan diterima pindaan yang tidak disetujukan oleh Dewan Rakyat*" dan jika Usul yang kedua itu disetujukan maka boleh dicadangkan pindaan-pindaan ke atas pindaan yang tidak disetujukan oleh Dewan Rakyat itu, ataupun dicadangkan pindaan ke atas Rang Undang-undang itu, dan apabila selesai perjalanan mesyuarat demikian, maka Setiausaha hendaklah menandatangani Rang Undang-undang itu dan menghantarkannya kepada Dewan Rakyat bersama dengan Perutusan yang berkenaan.

(2) Jika Majlis berkuat hendakkan diterima pindaan yang tidak disetujukan oleh Dewan Rakyat, maka hendaklah diikuti aturan yang tersebut dalam perenggan (4) dalam Peraturan Mesyuarat 68.

(3) Dengan tertakluk kepada syarat-syarat Perkara 68 dalam Perlembagaan masa menimbang pindaan yang tidak disetujukan oleh Majlis tetapi Dewan Rakyat berkuata hendakkan diterima pindaan itu, maka boleh dikeluarkan Usul *“Iaitu Rang Undang-undang ini diketepikan”* dan jika Usul ini disetujukan maka tidak boleh diadakan perbincangan lagi atas Rang Undang-undang itu, dan tidak akan dihantar apa-apa Perutusan kepada Dewan Rakyat, atau dikeluarkan Usul *“Iaitu Majlis tidak berkuata hendakkan diterima keputusannya tidak bersetuju dengan Dewan Rakyat berkenaan dengan pindaan yang Dewan Rakyat berkuata hendakkan diterima”* dan jika Usul yang kedua ini disetujukan, maka boleh dicadangkan pindaan-pindaan ke atas pindaan yang Dewan Rakyat berkuata hendakkan diterima, ataupun dicadangkan suatu pindaan ke atas Rang Undang-undang itu, dan apabila selesai perjalanan mesyuarat demikian, Setiausaha hendaklah menandatangani Rang Undang-undang itu dan menghantarkannya kepada Dewan Rakyat bersama dengan Perutusan yang berkenaan.

JAWATANKUASA-JAWATANKUASA PILIHAN

70. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Pemilih, dilantik pada awal setiap penggal Parlimen kerana menjalankan kewajipan yang diuntukkan baginya oleh Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, dan menjalankan apa-apa perkara lain yang diserahkan kepadanya oleh Majlis dari satu masa ke satu masa.

Jawatankuasa
Pemilih.

(2) Jawatankuasa Pemilih itu hendaklah mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi, dan empat orang Ahli Majlis yang dipilih oleh Majlis. Jawatankuasa ini hendaklah memaklumkan kepada Majlis dengan mengeluarkan satu penyata apabila seseorang Ahli Majlis dilantik jadi Ahli sebuah Jawatankuasa. Jawatankuasa Pemilih itu tidak berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat kecuali jika Majlis membuat keputusan memberi kuasa berkenaan dengan ini.

Jawatankuasa
Dewan.

71. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Dewan mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi dan empat orang Ahli yang akan dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segeranya yang boleh selepas dimulakan setiap penggal Parlimen kerana menimbangkan dan menasihatkan Tuan Yang di-Pertua atas segala perkara berkaitan dengan kesenangan dan kemudahan serta khidmat-khidmat dan kenikmatan-kenikmatan yang terdapat bagi Ahli-ahli Majlis. Jawatankuasa ini tidak berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat kecuali jika Majlis membuat ketetapan memberi kuasa berkenaan dengan ini.

(2) Minit mesyuarat Jawatankuasa Dewan hendaklah dihantar kepada semua Ahli Majlis.

(3) Jawatankuasa ini diberi kuasa bersidang atau bermesyuarat sebagai Jawatankuasa Bersama dengan Jawatankuasa Dewan, Majlis Dewan Rakyat.

72. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Hak dan Kebebasan, mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi dan empat orang Ahli yang dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segeranya yang boleh selepas dimulakan setiap penggal Parlimen. Kepada Jawatankuasa ini hendaklah diserahkan apa-apa perkara yang nampaknya menyentuh kuasa-kuasa, hak-hak dan kebebasan Majlis. Adalah menjadi kewajipan atas Jawatankuasa ini menimbangkan apa-apa perkara yang diserahkan kepadanya dan mengeluarkan penyata berkenaan itu kepada Majlis.

Jawatankuasa
Hak dan
Kebebasan.

(2) Bila-bila Majlis tidak bersidang, seseorang Ahli boleh memberitahu Tuan Yang di-Pertua jika ada dikatakan telah berlaku kesalahan melanggar peraturan hak-hak dan kebebasan Majlis. Tuan Yang di-Pertua, jika berpuas hati iaitu pada zahirnya telah dilakukan kesalahan itu, bolehlah menyerahkannya perkara itu kepada Jawatankuasa ini dan Jawatankuasa ini hendaklah mengeluarkan penyata berkenaan dengan ini kepada Majlis.

(3) Jawatankuasa ini berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya dan meminta dikeluarkan surat-surat dan boleh mengeluarkan penyata kepada Majlis dari satu masa ke satu masa.

Kuasa Majlis menghukum kerana menghina Majlis.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

72A. Walau apa pun peruntukan-peruntukan Peraturan Mesyuarat 72 berhubungan Jawatankuasa Hak dan Kebebasan, kiranya pada hemat Majlis telah berlaku, sama ada oleh seorang Ahli atau mana-mana orang lain, apa-apa perbuatan, perkara atau benda yang boleh dikenakan hukuman sebagai perbuatan menghina Majlis di bawah Akta Majlis Parlimen (Keistimewaan dan Kuasa) 1952 [*Akta 347*], Majlis boleh melantik suatu Jawatankuasa untuk terus menyasiat hal itu dan mengambil tindakan yang bersesuaian mengikut Akta tersebut.

Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat.

73. (1) Hendaklah ada sebuah Jawatankuasa yang akan dinamakan Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat mengandungi Tuan Yang di-Pertua sebagai Pengerusi dan enam Ahli lain yang akan dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih dengan seberapa segeranya yang boleh selepas dimulakan setiap penggal Parlimen. Adalah kewajipan Jawatankuasa ini menimbangkan dari satu masa ke satu masa dan mengeluarkan penyata kepada Majlis berkenaan dengan perkara-perkara berkaitan dengan Peraturan Mesyuarat yang diserahkan oleh Majlis kepadanya bagi ditimbangkan. Jawatankuasa ini tidak berkuasa memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat kecuali jika Majlis membuat ketetapan memberi kuasa berkenaan dengan ini.

(2) Jika Pemberitahu Usul ada mengandungi apa-apa cadangan hendak meminda Peraturan Mesyuarat, maka Pemberitahu itu hendaklah disertakan dengan satu rang pindaan yang dicadangkan itu, dan Usul itu apabila dicadangkan dan disokong adalah disifatkan telah diserahkan kepada Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat dengan tidak dikemukakan masalah kepada mesyuarat bagi dibahas, dan

tidak boleh dibincangkan lagi Usul itu sehingga Jawatankuasa Peraturan Mesyuarat telah mengeluarkan penyata kepada Majlis berkenaan dengan cadangan itu.

74. (1) Sebuah Jawatankuasa Pilihan adalah dilantik dengan perintah Majlis dan dengan tertakluk kepada Perintah Majlis, Jawatankuasa ini hendaklah mengandungi mana-mana Ahli yang dilantik oleh Jawatankuasa Pemilih.

Jawatankuasa
Pilihan.

(2) Dengan tertakluk kepada perintah Majlis, sebuah Jawatankuasa Pilihan berkuasa memilih Pengerusinya sendiri (kecuali jika Majlis telah melantik seorang Ahli sebagai Pengerusi). Jika Ahli yang dipilih itu tidak dapat hadir dalam sesuatu mesyuarat, Jawatankuasa itu hendaklah memilih seorang Pengerusi lain yang akan memegang jawatannya pada hari ia dipilih itu sahaja.

(3) Jika seseorang Ahli Jawatankuasa mati, atau jika jawatannya sebagai Ahli itu telah menjadi kosong oleh kerana apa-apa sebab yang lain, maka Majlis atau Jawatankuasa Pemilih, ikut mana yang dikehendaki, hendaklah melantik seseorang Ahli lain menjadi gantinya.

75. (1) Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat 70 sehingga 73, Peraturan ini hendaklah terpakai kepada semua Jawatankuasa Pilihan.

Aturan dalam
Jawatankuasa
Pilihan.
Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan berkuasa memanggil orang-orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan surat-surat dan boleh mengeluarkan penyata kepada Majlis mengandungi fikiran dan

pandangannya, berserta dengan butir-butir keterangan yang telah diberi di hadapannya.

(3) Cukup kuorum sesebuah Jawatankuasa Pilihan itu hendaklah tiga orang Ahli termasuk Pengerusi, kecuali jika Majlis memerintahkan boleh lebih atau kurang daripada itu.

(4) Perbincangan Jawatankuasa Pilihan itu hendaklah dihadkan kepada perkara yang diserahkan oleh Majlis kepadanya dan kepada apa-apa yang ditambah atau dihadkan oleh Majlis berkenaan dengan perkara itu. Berkenaan dengan Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan Rang Undang-undang, perbincangan Jawatankuasa itu hendaklah dihadkan kepada Rang Undang-undang itu dan kepada pindaan-pindaan yang berkaitan dengan Rang Undang-undang itu.

(5) Mesyuarat pertama sebuah Jawatankuasa Pilihan hendaklah diadakan pada masa dan di tempat yang ditetapkan oleh Pengerusi Jawatankuasa itu jika Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat atau oleh Tuan Yang di-Pertua jika Jawatankuasa itu Jawatankuasa Pilihan. Mesyuarat-mesyuarat kemudian daripada itu hendaklah diadakan pada masa dan tempat yang ditetapkan oleh Jawatankuasa itu;

Tetapi disyaratkan iaitu jika Jawatankuasa itu tidak menetapkan masa dan tempatnya, maka Pengerusi hendaklah menetapkannya setelah berunding dengan Setiausaha.

(6) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan boleh mengadakan mesyuaratnya semasa Majlis bersidang pada bila-bila masa selagi tidak mengganggu perjalanan Majlis.

(6A) Sesuatu Jawatankuasa Pilihan yang tempoh perkhidmatannya tidak dihadkan apabila ia dilantik hendaklah terus berkhidmat sehingga siap tugas berkenaan dengan mana ia dilantik atau sehingga dibubarkan Majlis.

(7) Sesebuah Jawatankuasa Pilihan boleh meneruskan penyiasatan-penyiasatannya sungguh pun Majlis telah ditangguhkan; dan jika ada di antara Ahli-ahlinya mati atau tidak dapat hadir oleh kerana sebab-sebab yang tak dapat dielakkan, maka Jawatankuasa Pemilih boleh melantik seorang Ahli Majlis menggantikan Ahli Jawatankuasa yang mati atau tidak dapat hadir itu. Setiap lantikan menurut Peraturan ini hendaklah dimaklumkan kepada Majlis dalam mesyuaratnya yang akan datang.

(8) Setiausaha atau Setiausaha yang ditetapkan olehnya hendaklah jadi Setiausaha kepada setiap Jawatankuasa Pilihan.

(9) Apabila hendak disoal mana-mana saksi, maka Ahli Majlis yang hendakkan saksi-saksi itu hendaklah menghantar kepada Setiausaha suatu senarai mengandungi nama, alamat dan pekerjaan setiap saksi itu sekurang-kurangnya dua hari sebelum hari yang ditetapkan hendak disoal saksi-saksi itu. Jika yang berkenaan itu ialah Jawatankuasa yang menimbangkan

sesuatu Rang Undang-undang Persendirian atau Rang Undang-undang Campuran, maka yang dikehendakkan menghantar senarai ini ialah orang yang menghantar itu Setiausaha, bagi pihak Majlis, hendaklah memanggil saksi-saksi itu hadir.

Tetapi disyaratkan iaitu, kecuali saksi-saksi yang dikehendaki disoal oleh sesebuah Jawatankuasa Pilihan yang menimbangkan sesuatu Rang Undang-undang, dan dikehendaki oleh Ahli yang menjaga Rang Undang-undang itu atau oleh seseorang yang menghantar petisyen, Setiausaha tidak boleh memanggil seseorang saksi melainkan kalau Pengerusi, bagi pihak Jawatankuasa itu, telah mengeluarkan perintah (yang hendak diberikan kepada Setiausaha sekurang-kurangnya empat hari sebelum hari ditetapkan untuk menyoal saksi) bagi memanggil saksi itu.

(10) Kecuali jika Pengerusi mengeluarkan perintah lain, butir-butir keterangan setiap saksi itu hendaklah dituliskan sebagaimana yang dicakapkannya dan keterangan itu hendaklah dihantar kepadanya supaya disemaknya. Dalam tempoh tujuh hari daripada hari Setiausaha menghantar keterangan itu, maka boleh saksi itu mengesyorkan supaya dibetulkan apa-apa yang tidak betul dituliskan dan keterangan ini hendaklah dicetak dengan apa-apa pindaan yang dibenarkan oleh Pengerusi.

(11) Jawatankuasa Pilihan jika baik pada timbangannya, boleh enggan mendengar apa-apa keterangan yang tidak berkaitan atau mendengar cakap saksi yang degil.

(12) (a) Seseorang Ahli Jawatankuasa Pilihan boleh membawa satu penyata bagi ditimbang oleh Jawatankuasa itu dan semua penyata demikian itu hendaklah dituliskan dengan penuhnya dalam minit-minit mesyuarat Jawatankuasa itu. Apabila semua penyata itu telah dibawa ke hadapan Jawatankuasa itu, Pengerusi akan mencadangkan penyata-penyata itu mengikut susunannya, hingga satu daripadanya telah diterima sebagai asas perbincangan, dimulakan dengan penyatanya sendiri dan diteruskan dengan penyata lain-lain mengikut dahulu kemudiannya telah dibawa penyata-penyata itu ke hadapan Jawatankuasa itu, hingga satu daripadanya telah diterima sebagai asas perbincangan. Masalah yang akan dikemukakan oleh Pengerusi berkenaan dengan sesuatu penyata itu ialah, *“Iaitu penyata Pengerusi (atau Tuan)* dibacakan kali yang kedua lepas satu perenggan satu perenggan”. Apabila masalah ini dikemukakan berkenaan dengan apa-apa penyata lain, tetapi apa-apa bahagian daripada penyata lain-lain itu boleh ditawarkan sebagai pindaan ke atas penyata yang sedang dibincangkan, jika berkaitan dengan penyata itu.

(b) Setelah itu Jawatankuasa hendaklah menimbang penyata itu lepas satu perenggan satu perenggan dan syarat-syarat dalam perenggan (1) hingga (8) dan perenggan (10) dalam Peraturan Mesyuarat 56 hendaklah dipakaikan kepada perbincangan itu, seolah-olah penyata itu suatu Rang Undang-undang dan perenggan-perenggan penyata itu seolah-olah fasal dalam Rang Undang-undang.

(c) Apabila selesai ditimbangan penyata itu lepas satu perenggan satu perenggan dan apabila semua perenggan-perenggan baharu yang dicadangkan telah ditimbangan, maka masalah iaitu penyata ini jadi penyata Jawatankuasa kepada Majlis, hendaklah dikemukakan oleh Pengerusi bagi diputuskan.

(13) Syarat-syarat perenggan (7) dalam Peraturan Mesyuarat 34, hendaklah dipakaikan kepada perbincangan sesuatu Jawatankuasa Pilihan.

Belah
bahagian
dalam
Jawatankuasa
Pilihan.

76. (1) Setiap belah bahagian dalam Jawatankuasa Pilihan hendaklah dijalankan oleh Setiausaha Jawatankuasa Pilihan itu dengan bertanya kepada setiap Ahli Jawatankuasa itu bagaimana dia hendak mengundi dan merekodkan undi-undi tersebut dengan sewajarnya.

(2) Dalam masa mengambil belah bahagian itu, nama semua Ahli Jawatankuasa yang hadir hendaklah dipanggil mengikut abjad.

(3) Apabila diminta diadakan belah bahagian dalam suatu Jawatankuasa Pilihan, setiap Ahli Jawatankuasa yang hadir hendaklah, kecuali dia menyatakan secara nyatanya bahawa dia tidak ingin mengundi, merekodkan undinya sama ada *Bersetuju* atau *Tidak Bersetuju*. Setiausaha Jawatankuasa hendaklah memasukkan ke dalam minit mesyuarat rekod undi setiap Ahli yang tidak ingin mengundi. Seorang Ahli hendaklah mengundi mengikut undi dengan suaranya.

(4) Dengan seberapa segera, setelah Setiausaha selesai memungut undi, Pengerusi hendaklah mengumumkan bilangan Ahli yang mengundi “Setuju” dan “Tidak” masing-masingnya dan hendaklah setelah itu mengisytiharkan keputusan belah bahagian itu. Pengerusi tidak boleh mengundi, tetapi dalam keadaan terdapat undi yang sama banyak dia hendaklah mengeluarkan undi pemutus.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(5) Jika seorang Ahli Jawatankuasa menyatakan bahawa dia telah tersalah mengundi atau undinya telah disalah kira, dia boleh menuntut supaya undinya diubah, dengan syarat bahawa tuntutan ini dibuat dengan seberapa segera selepas Pengerusi mengumumkan bilangan undi-undi dan sebelum dia mengisytiharkan keputusan belah bahagian itu.

(6) Syarat-syarat perenggan (5) dalam Peraturan Mesyuarat 46 hendaklah dipakaikan kepada belah bahagian dalam sesuatu Jawatankuasa Pilihan.

77. (1) Keterangan yang diambil di hadapan sesebuah Jawatankuasa Pilihan dan mana-mana surat yang dikemukakan kepada Jawatankuasa itu tidak boleh disiarkan oleh mana-mana Ahli Jawatankuasa tersebut, atau oleh mana-mana orang lain, sebelum Jawatankuasa itu membentangkan penyataanya kepada Majlis.

Menyiarkan
keterangan
sebelum
masanya.

(2) Walau apa pun dalam perenggan (1), Pengerusi Jawatankuasa Pilihan boleh mengeluarkan kenyataan yang bersifat umum sekiranya, pada pandangan Pengerusi Jawatankuasa itu, ia adalah bagi faedah orang ramai.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

Dengan syarat bahawa kenyataan yang hendak dikeluarkan itu telah dipersetujui oleh Jawatankuasa Pilihan itu.

Penyata-
penyata
daripada
Jawatankuasa-
jawatankuasa
Pilihan.

78. (1) Setiap Jawatankuasa Pilihan hendaklah membuat penyata kepada Majlis berkenaan dengan perkara-perkara yang dirujuk kepadanya sebelum tamat penggal yang mana Jawatankuasa tersebut telah dilantik, tetapi jika Jawatankuasa itu tidak dapat menamatkan penyiasatannya sebelum tamat penggal tersebut, maka Jawatankuasa itu boleh memaklumkan sedemikian kepada Majlis.

(2) Suatu Jawatankuasa Pilihan adalah dibenarkan membuat penyata khas berhubungan dengan kuasa-kuasa, fungsi-fungsi dan prosiding Jawatankuasa itu atas apa-apa jua perkara yang difikirkannya patut untuk dibawa kepada perhatian Majlis.

(3) Suatu penyata atau penyata khas bersama dengan minit mesyuarat Jawatankuasa Pilihan dan minit apa-apa keterangan yang diambil di hadapan Jawatankuasa tersebut hendaklah dibentangkan kepada Majlis oleh Pengerusi atau Ahli lain yang diwakilkan oleh Jawatankuasa dan hendaklah diletakkan atas meja dan dicetak dengan tidak dikemukakan untuk diputuskan.

(4) Minit mesyuarat suatu Jawatankuasa hendaklah merekodkan segala perjalanan mesyuarat atas perbincangan berkenaan dengan mana-mana penyata atau Rang Undang-undang dalam Jawatankuasa itu, dan atas setiap pindaan yang dicadangkan ke atas penyata atau Rang Undang-undang itu, bersama-sama dengan nota berkenaan dengan apa-apa belah bahagian yang telah dijalankan dalam Jawatankuasa itu dan nama-nama Ahli yang mengundi atau yang tidak mengundi.

(5) Mana-mana Ahli boleh, setelah mengeluarkan Pemberitahu sekurang-kurangnya dua hari terlebih dahulu, mencadangkan dalam Majlis supaya penyata Jawatankuasa Pilihan itu diterima pakai.

(6) Apabila penyata berkenaan suatu Rang Undang-undang telah dimaklumkan daripada suatu Jawatankuasa Pilihan, penyata itu hendaklah tertakluk kepada peruntukan Peraturan Mesyuarat 59.

79. Bila-bila Majlis memutuskan hendak melantik suatu Jawatankuasa Pilihan bagi mengkaji dan melaporkan berkenaan apa-apa perkara yang wajar dirunding bersama Dewan Rakyat, atau untuk melantik suatu Jawatankuasa Bersama Tetap bagi mengkaji mana-mana perkara yang menyentuh kebajikan atau pentadbiran dalam kedua-dua Majlis, tatacara yang berikut hendaklah diikuti:

Pertimbangan
Bersama
Jawatankuasa
Pilihan dengan
Jawatankuasa
Pilihan Dewan
Rakyat.

(a) Majlis hendaklah mengambil keputusan bahawa adalah suai manfaat suatu Jawatankuasa kedua-dua Majlis ditubuhkan bagi mempertimbangkan suatu perkara tertentu, atau bahawa suatu Rang Undang-undang atau Rang Undang-undang tertentu diserahkan kepada suatu Jawatankuasa kedua-dua Majlis;

(b) kemudian daripada itu Setiausaha hendaklah menghantar salinan keputusan itu kepada Setiausaha Dewan Rakyat;

- (c) apabila menerima Perutusan persetujuan daripada Dewan Rakyat, Majlis hendaklah sesudah itu melantik suatu Jawatankuasa Pilihan Majlis, yang mengandungi Ahli-ahli yang diperintahkan oleh Majlis, untuk bersama dengan Jawatankuasa Pilihan yang dilantik oleh Dewan Rakyat; dan Jawatankuasa ini hendaklah mempunyai kuasa (kecuali diperintahkan sebaliknya oleh Majlis) untuk memanggil orang hadir di hadapannya atau meminta dikeluarkan dokumen atau surat-surat;
- (d) Setiausaha hendaklah sesudah itu memberitahu Setiausaha Dewan Rakyat berkenaan pelantikan itu, dan bagi pihak Majlis hendaklah memohon supaya jumlah Ahli yang sama bilangannya dilantik daripada Dewan Rakyat untuk bersama dengan Jawatankuasa Pilihan Majlis;
- (e) apabila menerima Perutusan daripada Dewan Rakyat yang menyatakan bahawa Dewan itu telah melantik dan menamakan Jawatankuasanya, dengan kuasa yang serupa dengan kuasa Jawatankuasa Pilihan Majlis, dan apa-apa Perutusan mencadangkan masa dan tempat hendak diadakan mesyuarat Jawatankuasa Bersama maka Tuan Yang di-Pertua hendaklah, jika cadangan itu sesuai, memerintahkan Jawatankuasa Pilihan bermesyuarat dengan Jawatankuasa Dewan Rakyat dengan sewajarnya.

80. (1) Dalam mana-mana Jawatankuasa Bersama yang dilantik menurut peruntukan Peraturan Mesyuarat 79, tatacara yang hendaklah diikut ialah tatacara yang ditetapkan dalam Peraturan-peraturan ini; dengan syarat bahawa Pengerusi mana-mana Jawatankuasa Bersama hendaklah dipilih atau dilantik oleh Jawatankuasa itu.

Tatacara dan
Penyata-
penyata
Jawatankuasa
Pilihan
Bersama.

(2) Peruntukan Peraturan-peraturan Mesyuarat ini berhubung dengan Penyata-penyata Jawatankuasa Pilihan hendaklah terpakai kepada penyata sesebuah Jawatankuasa Bersama itu: dengan syarat bahawa Penyata itu hendaklah dibentangkan, jika Pengerusi Jawatankuasa Bersama itu bukan Ahli Majlis Dewan Negara, oleh mana-mana Senator yang dilantik oleh Jawatankuasa Pilihan yang dirujuk dalam perenggan (c) Peraturan Mesyuarat 79.

81. (1) Mengikut peruntukan Perkara 67 Perlembagaan, suatu Rang Undang-undang atau pindaan yang memperuntukkan sama ada secara langsung atau secara tak langsung bagi—

Rang Undang-
undang dan
Pindaan-pindaan
berkaitan dengan
cukai,
perbelanjaan
dan lain-lain.

(a) mengenakan atau menaikkan apa-apa cukai atau menghapuskan, menurunkan atau meremitkan apa-apa cukai yang ada;

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

(b) peminjaman wang, atau pemberian apa-apa jaminan oleh Persekutuan, atau pemindaan undang-undang yang berhubung dengan obligasi kewangan Persekutuan;

- (c) penjagaan Kumpulan Wang Disatukan atau pemertanggungn apa-apa wang kepada Kumpulan Wang Disatukan, atau penghapusan, atau perubahan mana-mana pemertanggungn itu.
- (d) pembayaran wang ke dalam Kumpulan Wang Disatukan atau pembayaran, pengeluaran atau pengambilan keluar daripada Kumpulan Wang Disatukan apa-apa wang yang tidak dipertanggungn padanya, atau apa-apa pertambahan amaun yang dibayar, dikeluarkan atau diambil keluar itu;
- (e) pengkompaunan atau peremitan apa-apa hutang yang kena dibayar kepada Persekutuan;
- (f) penyerahhakan cukai atau fi atau pembuatan pemberian kepada mana-mana Negeri;
- (g) penerimaan wang bagi akaun Kumpulan Wang Disatukan atau penjagaan atau pengeluaran wang itu atau pengauditan akaun Persekutuan atau sesuatu Negeri, iaitu peruntukan yang berkenaan dengannya Menteri yang dipertanggungn dengan tanggungjawab bagi kewangan menandakan bahawa peruntukan itu adalah lebih daripada apa yang bersampingan sahaja dan lebih daripada apa yang tidak bersifat substansial memandangkan maksud Rang Undang-undang atau pindaan itu, dan sesuatu Rang Undang-undang yang membuat apa-apa peruntukan sedemikian;

tidak boleh dimulakan di dalam Dewan Negara.

(2) Sesuatu Rang Undang-undang atau pindaan tidaklah boleh disifatkan membuat peruntukan bagi mana-mana perkara tersebut semata-mata oleh sebab Rang Undang-undang atau pindaan itu mengadakan peruntukan—

- (a) bagi pengenaan atau pengubahan apa-apa denda atau penalti wang lain atau bagi pembayaran atau penuntutan fi lesen atau fi atau caj bagi apa-apa perkhidmatan yang diberikan; atau
- (b) bagi pengenaan, pengubahan atau pengawalseliaan apa-apa cukai atau kadar oleh mana-mana pihak berkuasa tempatan atau badan bagi maksud tempatan.

82. (1) Kecuali dengan persetujuan Tuan Yang di-Pertua, Majlis tidak boleh meneruskan apa-apa Rang Undang-undang, pindaan, Usul, atau petisyen yang, pada pandangan Tuan Yang di-Pertua, akan merentikan kuat kuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat Dewan Negara atau mana-mana bahagiannya.

Merentikan kuat kuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat.

(2) Sesuatu masalah, yang mana tujuan atau kesannya adalah merentikan kuat kuasa mana-mana Peraturan Mesyuarat Dewan Negara hanya boleh dicadangkan selepas Pemberitahu dikeluarkan atau dengan persetujuan Tuan Yang di-Pertua.

83. Tanpa prejudis kepada perjalanan Perkara 52 dalam Perlembagaan, seorang Ahli hendaklah memaklumkan Setiausaha dengan seberapa segeranya jika beliau tidak dapat menghadiri mana-mana mesyuarat Majlis.

Ketidakhadiran Ahli.
Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

Kehadiran
Ahli.
Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

83A. Adalah tanggungjawab setiap Ahli memastikan kehadiranannya pada setiap persidangan Majlis dicatatkan pada waktu pagi dan petang.

Menggunakan
Ahli sebagai
profesional.

84. Tiada Ahli dibenarkan hadir di hadapan Majlis atau di hadapan apa-apa Jawatankuasa dalam apa-apa jawatan yang mana dia akan menerima bayaran atau upah, atau sebagai peguam bela dan peguam cara bagi mana-mana pihak.

Orang-orang
Luar.

85. (1) Orang-orang luar dibenarkan hadir menyaksikan mesyuarat dalam Dewan Majlis mengikut apa-apa peraturan yang dibuat oleh Tuan Yang di-Pertua dari semasa ke semasa.

(2) Jika mana-mana Ahli memberitahu ada orang-orang luar hadir, maka Pengerusi hendaklah dengan serta-merta mengemukakan masalah "*Iaitu orang-orang luar hendaklah keluar*" bagi diputuskan dengan tidak dibenarkan dibahas atau dipinda.

(3) Pengerusi boleh, apabila difikirkan olehnya patut dan sesuai, mengarahkan orang-orang luar keluar dari Dewan Majlis keseluruhannya atau dari mana-mana bahagian Dewan Majlis.

(4) Tuan Yang di-Pertua boleh menyebabkan supaya ditahan mana-mana orang luar yang dilihat olehnya masuk ke kawasan Dewan Majlis atau tempat pemerhati tanpa kebenaran, dan juga mana-mana orang luar yang dibenarkan masuk ke Dewan Majlis atau tempat pemerhati, telah melakukan perbuatan salah laku, atau yang enggan keluar apabila orang luar diarahkan keluar, semasa mesyuarat Majlis atau Jawatankuasa sesebuah Majlis bersidang.

86. Tuan Yang di-Pertua boleh memberi kebenaran am kepada wakil apa-apa akhbar untuk menghadiri persidangan Majlis mengikut apa-apa peraturan yang dikeluarkannya dari semasa ke semasa. Jika peraturan itu dilanggar, maka kebenaran itu boleh dibatalkan.

Wakil-wakil
Akhbar.

87. Jumlah wang yang akan dibayar atau ditawarkan untuk perbelanjaan seorang saksi yang dipanggil hadir atau dipanggil untuk mengemukakan apa-apa dokumen hendaklah merupakan jumlah wang yang sama yang, sekiranya seseorang itu dipanggil sebagai saksi di mahkamah, akan dibayar kepadanya mengikut kaedah yang sedang berkuat kuasa di bawah kanun berhubungan dengan tatacara jenayah.

Perbelanjaan
saksi.

Dengan syarat bahawa dalam pemakaian kaedah itu, apa-apa rujukan kepada Hakim atau Pendaftar Mahkamah Tinggi hendaklah ditafsirkan sebagai Tuan Yang di-Pertua dan Setiausaha, mengikut kehendak keadaan.

L.N. 658/54.

88. Dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain—

Tafsir.

“Ketua Majlis atau Timbalan Ketua Majlis” ertinya ialah Perdana Menteri yang sedang menjadi Ketua Kerajaan atau Timbalan Perdana Menteri yang sedang menjadi Timbalan Ketua Kerajaan;

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

“persidangan” ertinya tempoh semasa persidangan Majlis dijalankan secara berterusan tanpa penangguhan termasuk apa-apa masa ditempoikan persidangan, dan termasuk tempoh Majlis bersidang sebagai Jawatankuasa;

“mesyuarat” ertinya apa-apa persidangan Majlis bermula daripada Majlis bermesyuarat buat pertama kalinya selepas dipanggil pada bila-bila masa, dan tamatnya apabila Majlis ditangguhkan selama lebih daripada empat belas hari atau dengan tidak ditentukan tarikh mesyuarat akan datang, atau setelah tamat sesuatu penggal Parlimen;

“penggal Parlimen” ertinya persidangan Majlis bermesyuarat buat pertama kalinya selepas Parlimen diprorog atau dibubarkan dan tamatnya apabila Parlimen diprorog atau dibubarkan dengan tidak diprorog terlebih dahulu;

“Menteri” termasuklah Timbalan Menteri dan Setiausaha Parlimen; dan

“Jawatankuasa Pilihan” termasuklah Jawatankuasa Pilihan Khas.

Petua-petua
Tuan Yang di-
Pertua.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

89. Keputusan Tuan Yang di-Pertua berkenaan dengan sebarang perkara tafsir dalam mana-mana jua Peraturan Mesyuarat ini dan berkenaan dengan perkara kelaziman adalah muktamad. Tuan Yang di-Pertua dari satu masa ke satu masa boleh mengeluarkan petua-petua berkenaan dengan perkara-perkara ini.

90. Semua perkara yang tidak diperuntukkan secara spesifik dalam Peraturan-peraturan Mesyuarat ini dan semua pertanyaan berhubung dengan menjalankan Peraturan ini secara terperinci hendaklah diaturkan mengikut cara yang tidak berlawanan dengan Peraturan ini sebagaimana yang diarahkan oleh Tuan Yang di-Pertua dari semasa ke semasa dan sebagai memberi arahan sedemikian Tuan Yang di-Pertua bolehlah memberi perhatian kepada adat kelaziman dalam amalan Parlimen Negara Komanwel setakat yang boleh terpakai kepada perjalanan Majlis.

Kuasa dalam perkara-perkara lain yang tidak spesifik.

91. Pada menjalankan kuasa yang diberikan oleh Perkara 61(1) dalam Perlembagaan Persekutuan, seorang Menteri yang bukan Ahli Dewan Negara mengambil bahagian dalam perjalanan Majlis, maka Menteri itu hendaklah mempunyai semua kuasa dan kebebasan yang diberikan kepada Ahli Majlis oleh Peraturan-peraturan Mesyuarat ini dan, dengan tidak menjejaskan keluasan kuasa dan kebebasan tersebut, apabila Menteri itu berucap kepada Majlis atas apa-apa Usul Kerajaan hendaklah mempunyai semua kuasa dan kebebasan yang ada pada pencadang Usul demikian itu.

Syarat khas berkenaan dengan Menteri, Timbalan Menteri dan Setiausaha Parlimen.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

92. Jika semasa membuat apa-apa keputusan telah berlakunya kegagalan di pihak Majlis atau mana-mana Jawatankuasanya untuk mematuhi mana-mana peruntukan Peraturan Mesyuarat dalam perjalanan mesyuarat yang membawa kepada keputusan itu, kegagalan sedemikian hendaklah dikira sebagai suatu perkara luar aturan dan tidak boleh membatalkan perjalanan mesyuarat atau keputusan berakibat daripadanya.

Kegagalan mematuhi Peraturan Mesyuarat tidak membatalkan perjalanan mesyuarat atau keputusan.

Ruj:
DN 4/2023
10/4/2023.

FAHRASAT

(Angka-angka itu menunjukkan bilangan Peraturan Mesyuarat)

Ahli-ahli

Digantung daripada Majlis Mesyuarat, 43 (3), (4), (5), (6), (7)

Disebutkan nama oleh Pengerusi, 43 (3), (4), (6)

Ditegur oleh Pengerusi, 41

Faedah kewangan, 34 (7), 46 (5), 49 (4)

Kedatangan dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 8 (4)

Kelakuan dalam mesyuarat, 40

Kelakuan tidak senonoh, 43 (2), (6)

Kerusi, menguntukkan bagi Ahli-ahli, 3

Ketidakhadiran Ahli, 83

Menengok rekod-rekod dan surat-surat yang dibentangkan dalam Majlis, 8 (5),
(6)

Mengangkat sumpah, 4 (1), (2), (3), (4)

Mengeluarkan petisyen, tanggungannya, 18 (1) (a), 18 (2) (c)

Menggunakan Ahli sebagai profesional, 84

Penerangan sendiri, 24

Salinan ucapan—

Boleh dibetulkan, 9 (3), (4)

Diberikan kepada Ahli-ahli, 9 (2)

Aturan Urusan Mesyuarat

Memberitahu kepada Ahli-ahli, 8 (2)

Bahasa

Bahasa rasmi, 7

Bahasa biadab, 35 (4)

Belah bahagian

Ahli-ahli yang meminta diadakan belah bahagian, 45 (4)

Cara menjalankannya, 46 (1), (2), (3)

Dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 8 (4), 46 (1)

Kesilapan undi, 46 (4)

Penghitung undi, melantik Penghitung undi, 45 (4)

Suara, bersetuju, 46 (2)

Tidak sah jika tidak cukup kuorum, 12 (5)

Undi pemutus, 46 (3)

Buku Mesyuarat

Boleh ditengok oleh Ahli-ahli, 8 (5)

Hal-hal yang hendak dimasukkan di dalamnya, 8 (5)

Menyediakannya, 8 (5)

Cukup kuorum dalam Jawatankuasa sesebuah Majlis, 12—

Aturan membilang Ahli-ahli, 12 (3), (4)

Dalam belah bahagian, 12 (5)

Jika tidak cukup kuorum, 12 (3)

Tidak termasuk Pengerusi, 12 (1)

Dewan Rakyat

Perutusan daripada Dewan Rakyat—

Apabila Majlis bersidang, 65 (1)

Membacanya, 65 (3), (4)

Menyampaikan kepada Tuan Yang di-Pertua, 65 (2)

Perutusan kepada Dewan Rakyat, 64

Dewan Rakyat, Rang Undang-undang daripadanya

Bacaan Kali Yang Pertama, dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 66 (3)

Bacaan Kali Yang Kedua, Pemberitahu, 66 (2)

Dibentangkan di atas meja, 66 (1)

Dijaga oleh Ahli, 66 (2)

Menuliskan nama Ahli, 66 (3)

Had perbahasan

Berkenaan dengan pindaan, 37 (1), (3), (4)

Berkenaan dengan Rang Undang-undang, 37 (1), 54 (1), 60 (1)

Berkenaan dengan Usul, 37 (1); menanggukkan mesyuarat, 37 (1), (2); menanggukkan perbahasan, 37 (5); dalam Jawatankuasa, 37 (5)

Perkara yang berkaitan, 37 (1), (2)

Jawatankuasa Pemilih (*lihat juga* Jawatankuasa Pilihan)

Ahli-ahlinya, 70 (2)

Kuasanya, 70 (2)

Melantiknya, 70 (2)

Jawatankuasa Hak dan Kebebasan (*lihat juga* Jawatankuasa Pilihan)

Ahli-ahlinya, 72 (1)

Aturan dalam mesyuaratnya, 72 (2)

Kewajipannya, 72 (1)

Kuasanya, 72 (1)

Jawatankuasa sesebuah Majlis

Cukup kuorum, 12 (1), (4)

Pengerusinya, 6 (4)

Penyata rasmi mesyuarat, 9 (1)

Waktunya direntikan perjalanan mesyuarat, 15 (2)

Jawatankuasa Pilihan

Ahli-ahlinya—

Melantiknya, 74 (1), 75 (7)

Memilihnya, 74 (1)

Belah bahagian, 76

Cukup kuorum, 75 (3)

Kebenaran hendak mengeluarkan penyata khas, 78 (2)

Kebenaran memaklumkan fikiran dan percakapan, 75 (2)

Kebenaran memaklumkan butir-butir keterangan, 75 (2)

Keterangan yang dikeluarkan kepadanya—

Menghantar kepada saksi, 75 (10)

Menyiarkannya, 77

Yang tidak berkaitan, boleh enggan mendengar, 75 (11)

Kuasa memanggil orang dan meminta keluar surat, 75 (2)

Jawatankuasa Pilihan— (*Sambungan*)

Mesyuarat-mesyuaratnya—

Bila masanya bersidang, 75 (6)

Masa dan tempatnya, 75 (5)

Minit mesyuarat, halnya hendaklah dituliskan, 78 (4)

Penyatanya—

Dibentangkan di atas meja Majlis, 78 (3)

Membawa ke dalam mesyuarat, 78 (3)

Mencetaknya, 78 (3)

Menimbangkan, 75 (12) (*b*), (*c*)

Penyata khas, 78 (2)

Peraturan yang dipakaikan kepada semua, Jawatankuasa Pilihan, kecuali jika ada syarat lain dalam Peraturan Mesyuarat, 70, 71, 72, 73, 75 (1)

Perjalanan mesyuarat, tidak boleh disebutkan dalam pertanyaan, 22 (1) (*e*)

Saksi—

Memanggilnya, 75 (9)

Yang berdegil, boleh enggan didengar cakapnya, 75 (11)

Jawatankuasa Pilihan Bersama

Kuasa-kuasanya, 79 (*c*)

Melantiknya, 79

Pengerusi dipilih atau dilantik, 80 (1)

Penyatanya—

Dibawa ke dalam mesyuarat, 80 (2)

Peraturan Mesyuaratnya, 80 (1)

Syarat-syarat Peraturan Mesyuarat berkenaan dengannya, 80 (2)

Usul-usul hendak menubuhkan, 79 (*a*)

Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat

Ahli-ahlinya, 73 (1)

Kewajipannya, 73 (1)

Melantiknya, 73 (1)

Pindaan kepada Peraturan-peraturan Mesyuarat, aturannya, 73 (2)

Jawatankuasa Dewan

Ahli-ahlinya, 71 (1)

Kewajipan-kewajipannya, 71 (1)

Minit mesyuarat dihantar kepada semua Ahli Majlis, 71 (2)

Keputusan atas Masalah

Pihak mana yang banyak Ahli-ahli mengundi, 44

Keputusan Majlis

Dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 8 (4)

Kerusi-kerusi

Masanya hendak dikeluarkan, 13 (1)

Menguntukkannya, 3 (1), (2)

Penerangan sendiri oleh Ahli-ahli, 24

Penerangan yang disediakan terlebih dahulu, hendaklah diberikan kepada Tuan Yang di-Pertua, 24

Komanwel

Kelaziman Majlis Parlimen, 90

Majlis, Menangguhkan Majlis menurut Peraturan Mesyuarat

Masa dan caranya meminta izin mencadangkan, 13 (1) (*h*), 17 (1)

Mengehadkan berapa usul dalam satu persidangan, 17 (5)

Pemberitahu bersurat berkenaan dengan perkara yang hendak dibincangkan, 17 (2)

Majlis, Menangguhkan Majlis menurut Peraturan Mesyuarat— (Sambungan)

Usul kerananya—

Lucut cadangan pada masa diganggu, 17 (3)

Masanya mencadangkan, 17 (3)

Urusan yang ditangguhkan, dimulakan lepas pukul 4.30 petang, 17 (4)

Masalah, Memutuskannya, 44

Masalah daripada Pengerusi

Cara mencadangkan, 32 (4)

Cadangan, berkenaan dengan usul, 32 (1)

Keputusan dimasyhurkan oleh Pengerusi, 45 (3)

Mengemukakan, 32 (1), (3)

Pindaan kepadanya, 29 (4), 32 (3), 56 (5)

Yang telah dikemukakan semua sekali—

Apabila telah dipungut undi, 45 (2)

Tiada siapa boleh bercakap lagi lepas itu, 45 (1)

Menangguhkan Majlis

Dengan tidak dikemukakan, 16 (4), 17 (4)

Dengan tidak ditentukan hari mesyuarat akan datang, 10 (2)

Hingga hari esok, 11 (2)

Hingga hari lain, 11 (2)

Jika berkelakuan tidak senonoh, 43 (6)

Kerana tidak cukup kuorum, 12 (3)

Usul menangguhkan Majlis—

Dicadangkan oleh Ahli, 15 (3)

Masanya mengeluarkan Usul, 11 (2), 15 (1), (3)

Menangguhkan Majlis—*(Sambungan)*

Masalah dikemukakan, 16 (4)

Mengehadkan bilangan Ahli yang boleh bercakap dan lamanya dibenarkan setiap seseorang itu boleh bercakap, 16 (2), (3)

Pemberitahu hendak menangguhkan mesyuarat, 16 (2)

Perkara-perkara yang boleh dikeluarkan, 16 (1)

Menteri

Termasuklah Timbalan Menteri, 88

Syarat khas berkenaan, 91

Mesyuarat

Aturan Urusan Mesyuarat, 1

Mengaturkan kerusi Ahli-ahli, 3 (1)

Orang-orang Luar

Dibenarkan hadir menyaksikan mesyuarat, 85 (1)

Dikeluarkan, 85 (2), (3)

Masalah, diputuskan tanpa dibahas atau dipinda, 85 (2)

Melakukan perbuatan salah laku, 85 (4)

Tanpa kebenaran, 85 (4)

Pemberitahu

Aturan Urusan Mesyuarat, 8 (2) *(b)*

Berkenaan dengan mesyuarat-mesyuarat dan penggal-penggal mesyuarat, 8 (1), 10 (2), (2A), (3)

Berkenaan dengan perkara yang hendak dikeluarkan apabila ditangguhkan mesyuarat, 16 (2)

Berkenaan dengan pindaan kepada Rang Undang-undang, 26 (6)

Pemberitahu— (*Sambungan*)

Berkenaan dengan Usul—

Cara mengeluarkannya, 26 (1)

Dimasukkan dalam Buku Mesyuarat, 18 (2) (*b*)

Mengubah isi percakapan, 27

Mencetak dan menghantar kepada Ahli-ahli, 26 (4), (6)

Melonggarkan syarat mencetak, 25 (1) (*a*)-(*t*)

Menarik balik, 28; dimasukkan dalam buku Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 28 (2)

Mesti dikeluarkan, 25

Penggal baharu, 8 (2)

Tandatanganan, 26 (2)

Tempohnya, 26 (3)

Yang tidak betul atau tidak menurut Peraturan, 26 (5)

Pertanyaan kepada Menteri, 20 (1), (2)

Penerangan Daripada Menteri-menteri

Waktunya, 13 (1) (*i*)

Penerangan Sendiri Oleh Ahli

Dengan izin, dihantar kepada Tuan Yang di-Pertua, 24

Waktunya, Aturan Urusan Mesyuarat, 13 (1) (*l*)

Pengerusi

Keputusannya muktamad berkenaan dengan Peraturan, 42

Kuorum tidak termasuk Pengerusi, 12 (1)

Makna “Pengerusi”, 6 (5)

Peraturan Mesyuarat

Aturan berkenaan dengan pindaan, 73 (2)

Peraturan Mesyuarat— (Sambungan)

Merentikan kuat kuasa, 82

Peraturan-peraturan berbahas—

Cakap Pengerusi hendaklah didengar dengan diam, 41

Faedah kewangan diri sendiri, 34 (7)

Hal tiada kena-mengena, 43 (1)

Masa dan cara bercakap, 34 (1)

Masalah baharu, boleh bercakap sekali lagi, 34 (5)

Membaca ucapan, 34 (6)

Membuat rujukan kepada perkara *sub judice*, 35 (2)

Mendahului perbahasan, 38

Mengeluarkan sangkaan jahat, 35 (5)

Mengganggu, 36

Menimbangkan masalah-masalah yang telah diputuskan, 35 (3)

Menimbulkan suasana tegang atau kacau-bilau, 43 (1)

Menyebutkan nama orang tertentu, 35 (6), (7), (8)

Bahasa biadab, 35 (4)

Bercakap lebih daripada sekali, 34 (3), (4)

Percakapan hendaklah diarahkan kepada Pengerusi, 34 (1)

Perkara-perkara Peraturan, keputusan Pengerusi, 42

Perkara-perkara yang berkaitan, 37 (1), (2)

Perkataan-perkataan derhaka, menghasut kuasa Kerajaan dan lain-lain perkataan yang harus membangkitkan perasaan bersakit-sakit hati dan bermusuh-musuhan, 35 (9)

Pindaan hendak meminda Peraturan Mesyuarat, 73 (2)

Tafsir, 88

Perbahasan

Masalah atas usul, hendak diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 39 (1); hendaklah dikemukakan bagi diputuskan dengan serta-merta, 39 (1)

Masalah yang belum diputuskan, 39 (2)

Menutupnya—

Bila masanya boleh dicadangkan ditutup, 39 (1)

Dikehendaki sebilangan ramai Ahli yang bersetuju, 39 (3)

Perdana Menteri

Masa Majlis dalam tangguhan, boleh meminta diadakan mesyuarat dahulu daripada hari yang ditetapkan, 10 (3)

Menetapkan urusan mesyuarat, 10 (3)

Tafsir, 88

Persidangan dan Penggal-penggal Majlis

Maknanya, 88

Masa dan tempatnya, 10 (1), (2)

Pemberitahu, 8 (1), 10 (2), (2A), (3)

Persidangan

Aturan Urusan Mesyuarat, dihantar kepada Ahli-ahli, 8 (2)

Ditangguhkan apabila habis mesyuarat, 15

Menangguhkan persidangan untuk mengatasi kelakuan tidak senonoh, 43 (6)

Menempohkan persidangan pada bila-bila masa oleh Tuan Yang di-Pertua atau Pengerusi, 11 (3)

Merentikan perjalanan mesyuarat, 15 (2)

Pengerusi mesyuarat, 6 (1)

Tuan Yang di-Pertua boleh melantik seorang Ahli jadi Pengerusi sementara, 6 (3)

Urusan Kerajaan didahulukan daripada semua urusan yang lain-lain, 14 (1)

Waktu mula persidangan, 11 (1)

Perutusan

Daripada Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong,
dalam Aturan Urusan Mesyuarat, 13 (1) (*d*)

Daripada Dewan Rakyat, 65

Kepada Dewan Rakyat, 64

Pertanyaan-pertanyaan kepada Menteri

Boleh dikeluarkan oleh mana-mana Ahli lain, 23 (2)

Cara mengeluarkan dan menjawabnya, 23 (1), (2)

Jawapan bertulis daripada Menteri, 23 (2), (6)

Masa yang diperuntukkan, 23 (7)

Masa mengeluarkan pertanyaan, 13 (1) (*g*)

Menteri boleh enggan menjawab, 22 (4)

Pemberitahu, 21 (1), (2)—

Dimasukkan dalam Buku Mesyuarat, 8 (5)

Peraturan berkenaan dengan gaya dan isi pertanyaan, 22 (1)

Perkara-perkara yang boleh dikeluarkan, 20 (1), (2)

Pertanyaan tambahan, 23 (3), (3A)

Tidak boleh dijadikan helah hendak berbahas, 23 (4)

Untuk dijawab lisan—

Yang dihadapkan kepada Ahli-ahli selain daripada Menteri, 20 (2)

Yang tidak dibenarkan—

Dihadkan banyaknya, 21 (3)

Pertanyaan yang tidak dibenarkan oleh Tuan Yang di-Pertua, 22 (3)

Sebab-sebab pertanyaan tidak dibenarkan hendaklah diberitahu kepada Ahli
yang bertanya, 22 (3)

Petisyen-petisyen

Ahli-ahli tidak boleh membawa petisyen sendiri, 18 (2) (c)

Bahasanya hendaklah beradab, 18 (1) (a), 18 (2) (e)

Berkenaan dengan Rang Undang-undang, 49 (3), 51

Dibawa ke dalam mesyuarat, 18 (1) (a)—

Aturannya, 18 (3), (4)

Masanya, 13 (1) (f)

Diperkenankan dan ditandatangani oleh Tuan Yang di-Pertua, 18 (2) (d)

Diserahkan kepada Setiausaha, 18 (2) (d)

Meminta pemberian, sanggupan atau perbelanjaan, 18 (1) (b)

Menyebutkan perbahasan dan sebagainya, 18 (2) (b), 18 (4)

Tandatangan, 18 (2) (a), (d)

Usul mencadang hendak dibacakan, 18 (4) (a)—

Tidak boleh dibahas, 18 (4) (b)

Rang Undang-undang

Akan luput, 62A

Berkenaan dengan cukai, perbelanjaan dan sebagainya, 81

Bacaan Kali Yang Kedua—

Pemberitahu, 47, 52 (1)

Perbahasan, 52 (3)

Usul mencadangkan Bacaan Kali Yang Kedua, 52 (3)

Bacaan Kali Yang Ketiga 56 (13), 59 (2)—

Membetulkan kesilapan sebelum disiarkan, 60 (2)

Pewartaan, 60 (1)

Diluluskan oleh Dewan Negara, dihantar kepada Dewan Rakyat, 64 (1), (2)

Fasal-fasal dibahagikan kepada fasal-fasal dan diberi nombor, 50 (1) (a)

Rang Undang-undang— (*Sambungan*)

Gaya Rang Undang-undang, 50 (1)

Isi-isinya, tidak mengandungi perkataan yang tidak berkaitan, 50 (1) (*c*)

Jawatankuasa sesebuah Majlis—

Asas Rang Undang-undang tidak boleh dibahaskan dalam Jawatankuasa, 54 (1)

Aturan dalam Jawatankuasa, 56

Ayat mengundang-undangkan, tidak dikehendaki dikemukakan, 56 (11)

Fasal-fasal yang ditangguhkan, 56 (6)

Fasal-fasal baharu untuk ditimbangan, 56 (7), (8); masalah-masalah dan pindaan yang dicadangkan, 56 (8)

Jadual-jadual, menimbangkannya, 56 (9)

Kepala Rang Undang-undang, pindaan kepadanya, 54 (2), 56 (11); tidak boleh dikemukakan, 56 (11)

Menamatkan perjalanan mesyuarat, 56 (12), (13); Usul memaklumkan kepada Majlis, masalah atasnya hendaklah diputuskan dengan tidak dibenarkan dipinda atau dibahas, 56 (12)

Pendahuluan, menimbangkannya, 56 (10); pindaan kepadanya tidak boleh ditimbangan, 56 (10)

Pindaan dalam Jawatankuasa, 54 (2); tidak dibenarkan, 56 (3), (4); cara mencadangkan masalah, 56 (5)

Jawatankuasa Pilihan—

Peraturan dalam Jawatankuasa Pilihan, 57

Pindaan dalam Jawatankuasa Pilihan, 57 (2)

Kepala fasal-fasal yang ada di tepi muka surat, 50 (1) (*b*)

Menghantar kepada Jawatankuasa, 53—

Masalah dikemukakan serta-merta dan diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 53

Rang Undang-undang— (Sambungan)

Masalah berkenaan dengannya, bagi Bacaan Kali Yang Kedua bagi apa-apa Rang Undang-undang lain yang mengandungi syarat-syarat yang sama maksudnya, tidak boleh dicadangkan dalam penggal itu juga, 62

Menarik balik, 61

Menghantar balik kepada Jawatankuasa, 58 (1)

Menepati syarat-syarat Peraturan-peraturan Mesyuarat, 50 (1) (d), 50 (2)

Menghantar balik Rang Undang-undang yang dimaklumkan oleh Jawatankuasa Pilihan kepada Jawatankuasa sesebuah Majlis, 59 (3)

Menghantar kepada Ahli-ahli, 50 (3), 52 (2)

Penerangan ringkas, 50 (3)

Penyata Jawatankuasa Pilihan—

Ditimbangkan oleh Majlis, 59

Pihak yang terkesan olehnya, 51

Pindaan-pindaan ke atas Rang Undang-undang, mengenai cukai, perbelanjaan dan sebagainya, 81

Pindaan Dewan Rakyat—

Apabila tidak disetujukan, apa aturannya, 68

Jawatankuasa bagi merangkakan sebab-sebab tidak bersetuju dengan pindaan Dewan Rakyat, 68 (4); cukup kuorum, 68 (4); penyatannya, 68 (4); dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 68 (4)

Mencetak, 67 (2); dimasukkan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 67 (2)

Pindaan kepada pindaan Dewan Rakyat, 68 (1), (3); Pemberitahu, 68 (1) (a)

Usul hendak membahagi-bahagikan pindaan, 68 (1); Pemberitahu, 68 (1) (a)

Rang Undang-undang— (*Sambungan*)

Daripada Ahli-ahli Persendirian—

Bacaan Kali Yang Pertama, 48 (3)

Bacaan Kali Yang Kedua, 48 (5)

Mencetak dan menghantar kepada Ahli-ahli, 48 (4)

Menghantar kepada Menteri, 48 (4)

Penyata berkenaan dengannya, 48 (4)

Permintaan hendak membawanya, 48 (1); gayanya, 48 (2); tujuan-tujuan dan sebab-sebabnya, 48 (1); menghantar kepada Setiausaha, 48 (2)

Salinannya dihantar kepada Setiausaha, 48 (3)

Daripada Kerajaan—

Bacaan Kali Yang Pertama, 47

Membawa ke dalam mesyuarat, 47; masanya, 13 (1) (*m*)

Mencetaknya, 47; dilonggarkan syarat berkehendak dicetak, 63

Persendirian dan Campuran—

Belanja memajukannya, 49 (8)

Bacaan Kali Yang Pertama, 49 (1)

Diiklankan, 49 (1)

Diserahkan kepada Jawatankuasa, 49 (3); faedah kewangan bagi diri Ahli-ahli, 49 (4) (*a*); pemsyuhuran Ahli-ahli, 49 (4); keterangan, 49 (5); dimaklumkan kepada Majlis, 49 (6); memasukkan fasal-fasal baharu, 49 (7); pindaan-pindaan dalam Jawatankuasa, 49 (6)

Hak-hak Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan lain-lainnya, 49 (2)

Mencetak dan menghantar kepada Ahli-ahli, 49 (1)

Petisyen, 49 (3)

Salinannya dihantar kepada Setiausaha, 49 (1)

Rang Undang-undang Perbekalan

Bacaan Kali Yang Pertama dan Kedua—

Pada hari dibawa itu juga, 47

Bacaan Kali Yang Ketiga, 53 (2)

Rang Undang-undang Perbekalan, Tambahan

Bacaan Kali Yang Ketiga, 53 (2)

Rekod dan Surat-surat

Boleh ditengok, 8 (6)

Menyimpannya, 8 (6)

Risalat-risalat Mesyuarat

Boleh ditengok oleh Ahli-ahli, 8 (6)

Diperintahkan untuk dibentang di atas meja, 19 (2)

Dibawa ke dalam mesyuarat, hendaklah dituliskan dalam Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 19 (3)

Disifatkan telah dibawa ke dalam mesyuarat, 19 (2)

Menyimpannya, 8 (6)

Siapa yang membawa ke dalam mesyuarat, 19 (1)

Saksi, Belanjanya, 87

Setiausaha—

Kewajipannya berkenaan dengan Rang Undang-undang, 50

Kewajipannya berkenaan memilih Tuan Yang di-Pertua, 2 (3)–(7)

Menghantar salinan Pemberitahu mesyuarat dan penggal-penggal mesyuarat, 8 (1)

Menghantar Aturan Urusan Mesyuarat, 8 (2) (b)

Menjalankan sumpah, 4 (1)

Menyediakan salinan ucapan, 9 (1)

Setiausaha— (*Sambungan*)

- Menyediakan Buku Mesyuarat, 8 (5)
- Menyimpan Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 8 (3)
- Menyunting pertanyaan, 22 (5)
- Tertanggung menjaga rekod dan surat-surat, 8 (6)

Sokongan Kerajaan

- Usul berkehendakkan sokongan Kerajaan, 25 (2)

Sumpah

- Caranya, 4 (1)
- Dijalankan oleh Setiausaha, 4 (1)
- Ikrar, ganti sumpah, 4 (4)
- Masanya Ahli-ahli baharu, mengangkat sumpah, 13 (1) (c)
- Mengangkat sumpah—
 - Ahli-ahli, 4 (2); pada masa Majlis dalam tangguhan, 4 (3)

Tertib dalam Majlis

- Ahli digantung kerja sebagai Ahli, 43 (3), (4), (5), (6), (7)
- Kelakuan Ahli-ahli, 40
- Kelakuan tidak senonoh, 43 (2)
- Mengambil tindakan terhadap mana-mana orang, kuasa Pengerusi, 43 (7), (8)
- Mengeluarkan Ahli-ahli, 43 (2), (5), (7)
- Menyebutkan nama Ahli, 43 (3), (4)
- Pengerusi hendaklah didengar cakapnya dengan diam, 41
- Perkara-perkara peraturan, keputusan Tuan Yang di-Pertua adalah muktamad, 42, 89
- Perkara-perkara tidak berkaitan, berulang-ulang menyebutkannya, 43 (1)
- Tuan Yang di-Pertua bertanggung menjaga peraturan, 42
- Usul menggantung daripada jadi Ahli, 43 (3)

Tuan Yang di-Pertua dan Timbalan Tuan Yang di-Pertua

Apabila tidak hadir, 6 (2)

Boleh menempohkan mesyuarat pada bila-bila masa, 11 (3)

Cukup kuorum tidak termasuk Tuan Yang di-Pertua, 12 (1)

Dalam masa tangguhan, boleh memanggil mesyuarat dahulu daripada hari yang ditetapkan bagi mesyuarat, 10 (3)

Jadi Pengerusi Jawatankuasa sesebuah Majlis, 6 (4)

Keputusannya berkenaan dengan Peraturan Mesyuarat, mentafsirkan maksud Peraturan Mesyuarat dan apa-apa perkara kelaziman, 42, 89

Kuasa-kuasa yang tidak spesifik, 90

Melantik Ahli Pengerusi sementara, 6 (3)

Memerintahkan bagaimana hendak dicetak Penyata Rasmi, 9 (2)

Memilihnya, 1, 5

Aturan memilih Tuan Yang di-Pertua, 2; memilih Timbalan Tuan Yang di-Pertua, 5 (2)

Usul mencadangkan Ahli dipilih jadi Pengerusi, hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dibahas, 2 (2)

Menandatangani Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat, 8 (4)

Menetapkan hari mesyuarat, jika Majlis ditangguhkan dengan tidak ditetapkan hari mesyuarat, 10 (2)

Menetapkan hak Ahli-ahli hendak bercakap, 16 (2)

Mengesahkan petisyen-petisyen, 18 (2) (d)

Mengetuakan mesyuarat sebagai Pengerusi, 6 (1)

Mengira Ahli-ahli, 12 (3), (4)

Menguntukkan kerusi kepada Ahli-ahli, 3 (1)

Menyebutkan nama Ahli, 43 (3), (4)

Tuan Yang di-Pertua dan Timbalan Tuan Yang di-Pertua— (*Sambungan*)

Mengangkat sumpah, 4 (1)

Pemasyhuran, masa dibuat, 13 (1) (*e*)

Termasuk lain-lain Ahli yang jadi Pengerusi kecuali jika disebutkan terang-terang iaitu tidak termasuk Tuan Yang di-Pertua, 6 (5)

Tertanggung menjaga tertib dalam mesyuarat, 42

Undi pemutus, 44 (1)

Ucapan, salinannya

Membetulkan kesilapan, 9 (4)

Mengeluarkannya, 9 (2), (3)

Menyediakan jadi buku, 9 (1)

Salinan dihantar kepada Ahli-ahli, 9 (2)

Ucapan-ucapan Pujian

Waktunya, Aturan Urusan Mesyuarat, 13 (1) (*j*)

Ucapan-ucapan Takziah

Waktunya, Aturan Urusan Mesyuarat, 13 (1) (*k*)

Urusan Mesyuarat

Aturan Urusan Mesyuarat, 13

Memulakan balik urusan mesyuarat, setelah selesai Usul menangguhkan mesyuarat menurut Peraturan 17, 17 (4)

Menangguhkan mesyuarat apabila habis urusan mesyuarat, 15

Urusan Kerajaan—

Ditetapkan oleh Perdana Menteri apabila Majlis dipanggil dalam tangguhan, 10 (3)

Peraturannya, sebagaimana yang baik pandangan Kerajaan, 14 (2)

Peraturan berkenaan dengan urusan Ahli Persendirian, 14 (1)

Urusan yang tertentu, bebas daripada diganggu, 11 (1)—

Urusan Mesyuarat— (*Sambungan*)

Usul kerana ini, hendaklah diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 11 (1)

Usul berkenaan dengan susunannya, masa mencadangkan, 13 (1) (*n*)

Yang ditetapkan bagi hari mesyuarat kemudian dimasukkan dalam Buku Mesyuarat, 8 (5)

Undi, membuang

Kerana menentukan boleh bercakap apabila ditangguhkan mesyuarat, 16 (2)

Memilih Tuan Yang di-Pertua, 2 (3)–(7)

Undi, mengundi

Ahli-ahli yang tidak hadir, 44 (2)

Faedah kewangan Ahli, 46 (5)

Usul membatalkan undi, 46 (5)

Undi suara, 45 (3)

Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat

Boleh ditengok oleh Ahli-ahli, 8 (6)

Daftar belah bahagian, 46 (1)

Dihantar kepada Ahli-ahli, 8 (3)

Disimpan oleh Setiausaha, 8 (3)

Ditandatangani oleh Tuan Yang di-Pertua, 8 (4)

Hal-hal yang hendak dituliskan di dalamnya, 8 (4)

Kesilapan, 8 (4)

Membawa risalat ke dalam mesyuarat, 19 (3)

Menyimpannya, 8 (6)

Pemberitahu-pemberitahu Usul ditarik balik, 28 (2)

Penyata Jawatankuasa berkenaan dengan pindaan-pindaan Dewan Rakyat, 68 (4)

Undi-undi dan Perjalanan Mesyuarat— (Sambungan)

Pindaan Dewan Rakyat—

Penyata Jawatankuasa, 68 (4)

Perintah mencetaknya, 67 (2)

Usul

Hendak diambil perkara lain dengan tidak mengikut susunan—

Boleh dibawa dengan tidak berkehendakkan Pemberitahu, 13 (2)

Hendaklah didahulukan daripada urusan-urusan lain, 13 (2)

Menangguhkan mesyuarat apabila habis urusan—

Ahli-ahli mencadangkan, 15 (3)

Kerana merundingkan perkara kepentingan orang ramai yang berkehendak disegerakan, 17

Masa mengeluarkannya, menangguhkannya, 15 (1), (3)

Perbahasan atasnya, 16 (1)

Menyokongnya, 30 (1)

Dalam Jawatankuasa, 30 (2)

Menarik balik, 33 (1), (2)

Dibebaskan urusan tertentu daripada diganggu—

Boleh dicadangkan pada bila-bila masa, 11 (1)

Diputuskan dengan tidak boleh dipinda atau dibahas, 11 (1)

Hendaklah dengan surat, 31

Masa mencadangkannya, 32 (3)

Usul— (*Sambungan*)

Menyokongnya, 30 (1)

Menarik balik, 33

Meminda Peraturan Mesyuarat, 73 (2)

Menangguhkan mesyuarat kepada hari bulan lain—

Masanya hendak dicadangkan, 11 (2)

Meminta pemberian, sanggupan atau perbelanjaan wang Kerajaan dan sebagainya, 25 (2)

Perbincangan berkenaan Usul, 32 (1)

Pindaan kepada pindaan, berkaitan, 29 (3); pindaan baharu, 32 (4) (*d*); masanya mencadangkannya, 32 (5) (*a*)

Yang ditarik balik boleh dicadangkan semula, 33 (1)

Usul Ahli-ahli Persendirian

Susunannya dalam Aturan Urusan Mesyuarat, 14

Wakil Akhbar

Kebenaran hendak hadir dalam mesyuarat Majlis, 86

PARLIAMENT OF MALAYSIA

Standing Orders of the

SENATE

Tenth Edition
November, 2023

STANDING ORDERS OF THE SENATE

These Standing Orders of the Senate are made by the Senate in pursuance of Article 62(1) of the Federal Constitution, and in accordance with the legislative authority vested in Parliament by the Federal Constitution and Houses of Parliament (Privileges and Powers) Act 1952.

TABLE OF CONTENTS

PUBLIC BUSINESS

Standing Orders	Page
1. Election of Tuan Yang di-Pertua	139
2. Procedure for election of Tuan Yang di-Pertua	139
3. Seating of Senators	141
4. The oath	142
5. Election of Timbalan Tuan Yang di-Pertua	142
6. Tuan Yang di-Pertua	143
7. Official languages	144
8. Duties of the Setiausaha	144
9. Official reports	146
10. Sessions and meetings	146
11. Sittings	147
12. Quorum	148
13. Order of Business	149
14. Arrangement of public business	151
15. Adjournment of the Senate	151
16. Adjournment Motion – End of sitting	152
17. Adjournment – Definite matter of urgent public importance	153
18. Petitions	155

Standing Orders	Page
19. Papers	157
20. Questions	158
21. Notice of questions	158
22. Contents of questions	159
23. Manner of asking and answering questions	162
24. Personal explanation	164
25. Notices of Motions	164
26. Manner of giving Notices	167
27. Alteration of terms of Motion	168
28. Notices withdrawn	168
29. Amendments to Motions	169
30. Seconding of Motions and amendments	169
31. Amendments to Motions to be put in writing	169
32. Manner of debating Motions and amendments thereto	170
33. Withdrawal of Motions and amendments	172

RULES OF DEBATE

34. Time and manner of speaking	173
35. Contents of speeches	174
36. Interruptions	176
37. Scope of debate	177
38. Anticipation	178
39. Closure of debate	178

Standing Orders	Page
40. Behaviour of Senators not speaking	179
40A.Senators' dress code in the House	179
41. Chair to be heard in silence	179
42. Decision of Chair final	180
43. Order in the Senate	180
44. Decision of questions	182
45. Collection of voices	183
46. Divisions	183
47. Procedure as to Bills	184
48. Private Members' Bills/Bills from Senators who are not Members of the Administration	185
49. Private and Hybrid Bills	186
50. Form of Bills	188
50A.Enacting formula	189
51. Parties affected	189
52. Second Reading	189
53. Committal of Bills	190
54. Functions of Committees on Bills	191
55. Committee of the whole Senate	191
56. Procedure in Committee of the whole Senate on a Bill	191
57. Procedure in Select Committee on a Bill	194
58. Recommittal of Bills reported from Committee of the whole Senate	195

Standing Orders	Page
59. Proceedings on Bills reported from Select Committees	196
60. Third Reading	197
60A. Act to be gazetted and corrections by Setiausaha	197
61. Withdrawal of Bills	198
62. Bills containing substantially the same provisions	198
62A. Lapsing of Bills	198
63. Waiver of printing of Bills	198
64. Messages to the House of Representatives	199
65. Messages from the House of Representatives	199
66. First Reading of Bills brought from the House of Representatives	200
67. Consideration of House of Representatives’ amendments to Bills, etc.	200
68. Procedure on consideration of House of Representatives’ amendments to Bills, amendments, etc.	201
69. Procedure on subsequent stages of Bills	203

SELECT COMMITTEES

70. Committee of Selection	204
71. House Committee	205
72. Committee of Privileges	205
72A. Power of the House to punish for contempt of the House	206
73. Standing Orders Committee	206
74. Select Committees	207

Standing Orders	Page
75. Procedure in Select Committees	207
76. Divisions in Select Committees	210
77. Premature publication of evidence	212
78. Reports from Select Committees	212
79. Joint Deliberations of Select Committees with Select Committees of the House of Representatives	213
80. Procedure and reports of Joint Select Committees	214
81. Bills and amendments involving taxation, expenditure, etc.	215
82. Suspension of Standing Orders	216
83. Absence of Senators	217
83A. Presence of Senators	217
84. Employment of Senators in professional capacity	217
85. Strangers	217
86. Press representatives	218
87. Expenses of witnesses	218
88. Interpretation	218
89. Rulings of Tuan Yang di-Pertua	219
90. Residuary powers	219
91. Special provision concerning Minister, Deputy Minister and Parliamentary Secretary	220
92. Failure to comply with the Standing Orders shall not nullify the proceedings or decision	220

THE PRAYER

Almighty God, who in Thy Wisdom and Goodness hast appointed the Offices of Rulers and Parliaments for the welfare of society and the just government of men.

We beseech Thee to behold with Thy abundant favour us Thy servants whom Thou hast been pleased to call to the performance of important trusts in these lands.

Let Thy blessing descends upon us here assembled, and grant that we may treat and consider all matters that shall come under our deliberation in so just and faithful a manner as to promote Thy Honour and Glory and to advance the peace, prosperity and welfare of Malaysia and its inhabitants.

Ameen.

STANDING ORDERS

of the

SENATE

of

MALAYSIA

PUBLIC BUSINESS

1. Whenever there is a vacancy in the office of Tuan Yang di-Pertua, the Senate shall, as soon as a quorum is present, proceed to elect Tuan Yang di-Pertua.

Election of
Tuan Yang
di-Pertua.

2. The procedure for the election of Tuan Yang di-Pertua shall be as follows:

Procedure
for election
of Tuan
Yang di-
Pertua.

(1) The Leader of the House, the Deputy Leader of the House or any Senator who wishes to propose a Senator for election as Tuan Yang di-Pertua shall ascertain previously that Senator is willing to serve if elected, and shall notify the Setiausaha of his proposal at least two days before the meeting.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) The Leader of the House, the Deputy Leader of the House or any Senator addressing himself to the Setiausaha, shall propose some other Senator then present to the Senate

for its Tuan Yang di-Pertua, and move “*That.....(naming the Senator) do take the Chair of the Senate as Tuan Yang di-Pertua.*” The proposal shall be seconded, but no debate shall be allowed.

(3) If only one Senator be so proposed and seconded as Tuan Yang di-Pertua, he shall be declared by the Setiausaha without question put, to have been elected. If more than one Senator be so proposed and seconded, the Senate shall proceed to elect Tuan Yang di-Pertua by ballot.

(4) For the purpose of a ballot the Setiausaha shall give to each Senator present a ballot paper on which the Senator may write the name of the Senator for whom he wishes to vote. Ballot papers shall be folded so that the name written thereon shall not be seen and shall be signed by the Senator voting.

(5) Ballot papers shall be collected by the Setiausaha, or by some officer of the Senate deputed by him, and shall be counted by the Setiausaha, at the table of the Senate. The result of the ballot shall be declared by the Setiausaha.

(6) (a) Where more than two candidates have been proposed and at the first ballot, no candidate obtains more votes than the aggregate votes obtained by the other candidates, the candidate who has obtained the smallest number of votes shall be excluded from the election and balloting shall proceed, the candidate obtaining the smallest number of votes at each ballot being excluded until one candidate obtains more votes than the remaining candidate or the aggregate votes of the remaining candidates as the case may be.

(b) Where at any ballot three or more candidates, two or more obtain an equal number of votes and one of them has to be excluded from the election under clause (a) above, the determination, as between the candidates whose votes are equal, of the candidate to be excluded, shall be by lot which shall be drawn in such manner as the Setiausaha shall decide.

(c) Where at any ballot between two candidates, the votes are equal, another ballot shall be held and if at such subsequent ballot the votes are equal, the determination shall be by lot which shall be drawn in such manner as the Setiausaha shall decide.

(7) As the ballot papers are counted, they shall be placed in a box and when a Senator has been declared elected as Tuan Yang di-Pertua, the box shall be sealed in the presence of the Senate and kept in the custody of the Setiausaha for one calendar month and then, subject to any direction he may receive from the Senate, the Setiausaha shall burn the ballot papers and certify to the Senate that this has been done.

3. (1) As soon as he thinks fit after his election Tuan Yang di-Pertua may allot a seat to every Senator and may vary such allotment from time to time, as he may think fit. Seating of
Senators.

(2) Seats shall be allotted at the discretion of Tuan Yang di-Pertua, whose decision thereon shall be final.

The oath. **4.** (1) The oath to be taken in the form set out in the Sixth Schedule to the Constitution shall be administered by the Setiausaha, and every Senator taking the oath shall sign the book to be kept for that purpose by the Setiausaha at the table.

(2) Subject to the provisions of paragraph (3), on any day on which the Senate sits a Senator who has not previously taken the oath may present himself at the table at the time appointed under Standing Order 13, and thereupon the said oath shall be administered to him and he shall sign the book.

(3) A Senator may at any time when the Senate stands adjourned, take and subscribe the said oath before Tuan Yang di-Pertua; and in any such case Tuan Yang di-Pertua shall report to the Senate at its next sitting that the Senator has so taken and subscribed the said oath before him.

(4) In conformity with Clause (4) of Article 160 of the Constitution, a Senator shall be permitted, if he so desires, to comply with the requirement of taking and subscribing the oath by making and subscribing an affirmation.

Election of
Timbalan
Tuan Yang
di-Pertua.

5. (1) At the first convenient sitting of the Senate following that at which Tuan Yang di-Pertua was elected, or at the commencement of Public Business at the first meeting of the Senate after a vacancy in the office of Timbalan Tuan Yang di-Pertua has occurred, the Senate shall proceed to the election of Timbalan Tuan Yang di-Pertua.

(2) The procedure for the election of Timbalan Tuan Yang di-Pertua shall be as nearly as may be the same as that for the election of Tuan Yang di-Pertua, save that the election shall be conducted by Tuan Yang di-Pertua.

6. (1) Tuan Yang di-Pertua shall preside at sittings of the Senate and in his absence, Timbalan Tuan Yang di-Pertua shall preside, or absentee of Timbalan Tuan Yang di-Pertua or if no Timbalan Tuan Yang di-Pertua has been elected or the post of Timbalan Tuan Yang di-Pertua is vacant for any other cause, then the Senate, upon being informed thereof by the Setiausaha at the table may, upon Motion made, call upon any Senator present to preside. The Motion shall be seconded and the question thereon shall be put by the Setiausaha, but no debate shall be allowed.

Tuan Yang
di-Pertua.

(2) When Tuan Yang di-Pertua's absence is announced by the Setiausaha at the table, the Senator presiding under the provisions of paragraph (1) shall be invested with all the powers of Tuan Yang di-Pertua, until Tuan Yang di-Pertua or Timbalan Tuan Yang di-Pertua be available.

(3) Tuan Yang di-Pertua may at any time during a sitting ask a Senator to preside in his absence to take the Chair temporarily, without formal communication to the Senate, and such Senator shall be invested with all the powers of Tuan Yang di-Pertua, until Tuan Yang di-Pertua returns.

(4) Whenever the Senate resolves itself into a Committee of the whole Senate, Tuan Yang di-Pertua or other Senator presiding at the Senate under the provisions of paragraph (1) shall take the Chair as Chairman of the Committee of the whole Senate.

(5) In these Orders, except where it is expressly provided otherwise, the expression “Tuan Yang di-Pertua” includes any person presiding under the provisions of paragraphs (1) to (3), and the expression “the Chair”, unless the context indicates otherwise, refers to any person presiding or taking the Chair under the provisions of paragraphs (1) to (4).

Official
languages.

7. The official language of the Senate shall be *Bahasa Kebangsaan*, but Tuan Yang di-Pertua may permit the use of the English Language.

Duties
of the
Setiausaha.

8. (1) The Setiausaha as appointed under Article 65 of the Federal Constitution shall prepare all correspondence required by the Senate and Tuan Yang di-Pertua and discharge all orders of Tuan Yang di-Pertua in relation to all matters pertaining to the business of the Senate.

(2) The Setiausaha shall—

(a) at least 28 days before the commencement of each session of Parliament notify the Senators in writing of the dates of meeting of the Senate in that session;

Provided that in cases of urgency as may be determined by Tuan Yang di-Pertua, such notification may be dispensed with, and in that event the longest notification possible shall be given;

(b) make available to each Senator as soon as possible before each meeting a copy of the Order of Business for that meeting.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) The Setiausaha shall keep the minutes of the proceedings of the Senate, and of Committees of the whole Senate; and shall circulate a copy of such minutes, to be known as the Votes and Proceedings, on the day following each sitting of the Senate, or as soon thereafter as practicable.

(4) The Votes and Proceedings shall record the names of Senators attending and all decisions of the Senate and, in the case of divisions of the Senate or Committee of the whole Senate, shall include the numbers voting for and against the question, the names of Senators so voting and the numbers and names of the Senators present who declined to vote. The Votes and Proceedings shall be signed by Tuan Yang di-Pertua, and errors in the Votes and Proceedings may be corrected by him.

(5) The Setiausaha shall prepare from day to day and keep on the table of the Senate or in the office of the Setiausaha an Order Book showing all businesses appointed for any future day, and any Notices of questions or Motions which have been set down for a future day, whether for a day named or not. The Order Book shall be open to the inspection of Senators at all reasonable hours.

(6) The Setiausaha shall be responsible for the custody, of the Votes and Proceedings, records, Bills and other documents laid before the Senate, which shall be open to inspection by Senators and other persons under such arrangements as may be sanctioned by Tuan Yang di-Pertua.

Official reports.

9. (1) An official report of all speeches made in the Senate and in Committee of the whole Senate shall be prepared under the supervision of the Setiausaha.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) The report shall be published in such forms as Tuan Yang di-Pertua may direct, and a copy thereof shall be sent to each Senator as soon as practicable after the conclusion of each meeting.

(3) A copy of the record of a Senator's speech shall be sent to him before it is published. If the Senator does not return the copy to the Setiausaha within seven days from the date upon which it was despatched, the speech shall be published without correction.

(4) If a Senator disputes the correctness of the record of any speech or seeks to make any material change in the record, Tuan Yang di-Pertua shall rule thereon and shall direct publication of the speech in accordance with his ruling which shall be communicated to the Senators concerned and shall be final.

Sessions and meetings.

10. (1) The first sitting of the Senate in every session shall be held in such place, on such day and at such time as His Majesty the Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong may by Proclamation appoint.

(2) Subject to paragraph (1), the Leader or Deputy Leader of the Senate shall determine, at least 28 days before the commencement of each session, the dates on which the Senate shall meet in the session—

Provided that the Leader or Deputy Leader of the Senate may vary from time to time the dates so determined.

(2A) If, in the opinion of Tuan Yang di-Pertua, the Senate requires to have meeting exceeding the dates determined in paragraph (2) for the purpose of resolving its businesses, then Tuan Yang di-Pertua shall immediately inform the Leader of the House and give Notice stating the extension period of the meeting.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) If, during an adjournment of the Senate, it is represented to Tuan Yang di-Pertua by the Prime Minister that the public interest requires that the Senate should meet at an earlier date than that to which the Senate was adjourned, Tuan Yang di-Pertua shall give Notice thereof forthwith and the Senate shall meet at the time stated in such Notice. The business set down for that day shall be appointed by the Prime Minister and Notice thereof shall be circulated to the Senators not later than the time of the meeting.

11. (1) Every sitting of the Senate shall begin at 10.00 a.m. until 1.00 p.m. and shall resume at 2.30 p.m. and continue until 5.30 p.m. or the earlier completion or deferment of business in the Order of Business;

Sittings.

Provided that a Motion, to be decided without amendment or debate, may be made at any time to the effect that the proceedings on any specified business that day be exempted from the provisions in this Order.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

Or, if Tuan Yang di-Pertua is of the opinion that there is a circumstance that requires the sitting of that day to be adjourned, then such adjournment shall be informed to the Senate and complied with.

(2) Every adjournment of the Senate shall be till the following day, unless the Senate, on a Motion decides to adjourn to a later day, whether specified or not.

(3) Subject to the foregoing provisions, Tuan Yang di-Pertua may at any time suspend the sitting for a stated time.

(4) Unless the Senate otherwise orders, the Senate shall, without any question being put, at its rising on Thursday stand adjourned until the following Monday.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(5) Tuan Yang di-Pertua may extend the time of sitting after 5.30 p.m. or after any such time that has been determined by the Senate for a period as Tuan Yang di-Pertua deems fit to settle any Order of Business fixed.

Quorum.

12. (1) The quorum of the Senate and of a Committee of the whole Senate shall consist of ten Senators, excluding the Chair.

(2) If any Senator draws the attention of the Chair to the fact that a quorum is not present, Senators shall be summoned as if for a division.

(3) When the summons to Senators have been made in the Senate, Tuan Yang di-Pertua shall, after the expiration of two minutes, count the Senate. If a quorum is not then present, he shall adjourn the Senate without question put.

(4) When the summons to Senators have been made in Committee of the whole Senate, the Chairman shall, after the expiration of two minutes, count the Committee. If a quorum is not then present, he shall leave the Chair, the Senate shall be resumed and Tuan Yang di-Pertua shall count the Senate. If a quorum is then present, the Senate shall again resolve itself into Committee; but if a quorum is not present, Tuan Yang di-Pertua shall adjourn the Senate without question put.

(5) If, from the number of Senators taking part in a division, including those Senators who decline to vote, it appears to the Chair that a quorum is not present, the division shall be invalid, the business then under consideration shall stand over until the next sitting and the next business shall be entered upon.

13. (1) Unless the Senate otherwise directs, the business of each sitting shall be transacted in the following order—

Order of
Business.

- (a) Formal entry of Tuan Yang di-Pertua.
- (b) Prayers.
- (c) Taking of oath by any new Senator.
- (d) Messages from His Majesty.
- (e) Announcements by Tuan Yang di-Pertua.
- (f) Petitions.
- (g) Questions to Ministers for oral answers.

- (h) Requests for leave to move the adjournment of the Senate on matters urgent public importance.
- (i) Statements by Ministers.
- (j) Tributes.
- (k) Obituary speeches.
- (l) Personal explanations.
- (m) Presentation of Government Bills (First Reading).
- (n) Motions relating to the Order of Business (to be moved by the Minister).
- (o) Public Business.
- (p) Motions for the introduction of non-Government Bills.
- (q) Other business in the order they appear in the Order of Business.

(2) The Senate may, upon a Motion to be decided without amendment or debate and which may be made without Notice and shall take precedence over all other businesses, decide to proceed to any particular business out of the regular order.

(3) A foreign dignitary may as shall be decided by the Government address the Senate or jointly with the House of Representatives and such address may be given at any time during sitting of the Senate.

14. (1) On every sitting day, Government business shall have precedence over Private Senators' business. Arrangement
of public
business.

(2) Government business shall be set down in such order as the Government thinks fit and communicates to the Setiausaha.

(3) Private Senators' Notices of Motions shall have precedence over Private Senators' Bills and shall be set down in the order in which Notice of each Motion appeared in the Order Book.

(4) Private Senators' Bills shall be taken in the order in which they stand in the Order Book.

(5) A Private Senators' Motion which has been moved but not disposed of at a meeting shall, when the mover gives Notice for its continuance at a subsequent meeting, take precedence over other Motions to be moved by other Private Senators.

15. (1) Except under the provisions of Standing Order 17, no Motion for the adjournment of the Senate may be moved until 5.30 p.m. or the earlier completion or deferment of all businesses included in the Order of Business for the sitting, and no such Motion may then be moved except under the provisions of this Order and of Standing Order 16. Adjournment
of the Senate.

(2) At 5.30 p.m., Tuan Yang di-Pertua shall interrupt any proceeding still in progress or if the Senate is in Committee, the Chairman shall leave the Chair and report progress to the Senate.

(3) Upon the conclusion of proceedings under the provisions of paragraph (2), or upon the earlier completion of or deferment of all businesses included in the Order of Business for the sitting, Tuan Yang di-Pertua shall either adjourn the Senate or at any sitting at which Notice has been given of a Motion for the adjournment of the Senate under the provisions of Standing Order 16 call upon a Senator to move “*That the Senate do now adjourn*”.

Adjournment
Motion-End
of sitting.

16. (1) Upon a Motion “*That the Senate do now adjourn*” moved under the provisions of paragraph (3) of Standing Order 15, any Senator (not being a Minister) who has obtained the right to do so may address the Senate on any matter of administration for which the Government is responsible and a Minister may reply but no such address may be made during the first meeting of the session or during the meeting at which the Annual Supply Bill is considered.

(2) Any Senator who wishes to raise a matter under the provisions of paragraph (1) shall give Notice of the matter in writing to Tuan Yang di-Pertua not less than two working days before the sitting at which he wishes to do so and attach a text of the matter not exceeding four hundred words. Tuan Yang di-Pertua may amend the contents of the speech and the Senator shall read the approved text only. Tuan Yang di-Pertua shall allot the right so to raise a matter to not more than two Senators on each sitting day, if necessary by ballot, and in making such allotment shall give preference to any Senator or Senators who have not previously so raised a matter during the present session.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2A) During the address, Senators shall not seek clarification or interrupt the Senator who is making the address.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) In any address upon any Motion “*That the Senate do now adjourn*”, the time allowed to each Senator addressing the Senate and to each Minister replying shall be eight (8) minutes, unless Tuan Yang di-Pertua decides otherwise in any particular case.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(4) Upon the conclusion of such proceeding, Tuan Yang di-Pertua shall adjourn the Senate.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

17. (1) Any Senator, other than a Minister, may at the time appointed under Standing Order 13, rise in his place and ask leave to move the adjournment of the Senate for the purpose of discussing a definite matter of urgent public importance that requires to be immediately debated by reading the text of the Motion approved by Tuan Yang di-Pertua.

Adjournment
–
Definite
matter of
urgent public
importance.

(2) A Senator who wishes so to ask leave to move the adjournment of the Senate shall at least twenty four hours excluding public holidays before the commencement of the sitting, hand to Tuan Yang di-Pertua a written notification of not more than three hundred words of the matter which is to be discussed and he shall submit to Tuan Yang di-Pertua together with the Motion of the Notice which he proposes to move together with a written explanation to the effect that the matter is definite, urgent and of public importance. Tuan Yang di-Pertua shall refuse to allow the request unless he is satisfied that the matter is definite, urgent and of public importance.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) If Tuan Yang di-Pertua is so satisfied and either—

(a) leave of the Senate is given with no Senator objecting; or

(b) if leave of the Senate is not so given, at least six Senators rise in their places to support the request,

the Motion shall stand over until 4.30 p.m. on the same day, and at that hour, any proceeding on which the Senate is engaged shall be postponed until either the Motion for the adjournment is disposed of or the moment of interruption is reached, whichever is the earlier. At the moment of interruption the Motion for the adjournment, if not previously disposed of, shall lapse and the proceedings which have been postponed shall be resumed and dealt with in accordance with paragraph (4).

(4) Any proceeding which has been postponed under this Order may be continued after 5.30 p.m. for a period of time equal to the duration of the proceedings on the Motion made under this Order; and when all proceedings under that paragraph (3) have been concluded, the Senate shall stand adjourned without question put for a decision of the Senate.

(5) Not more than one Motion for the adjournment of the Senate under this Order may be made at one sitting.

(6) A Senator shall not reintroduce the same matter during the same meeting—

(a) if the matter has been refused by Tuan Yang di-Pertua under paragraph (2); or

- (b) if the matter has been allowed by Tuan Yang di-Pertua but the Senator does not have the support of at least six Senators under subparagraph (b) of the paragraph (3).

(7) Tuan Yang di-Pertua may, in Chamber, refuse to allow any Motion submitted to him if Tuan Yang di-Pertua is satisfied that—

- (a) the mover intends only to take opportunity to address the Senate; or
- (b) the matter has been discussed in the current session and clarification given by the Government on the said matter; or
- (c) any Motion contravenes any of the provisions of the Standing Orders of the Senate.

(8) Any Motion that has been refused under paragraph (7) shall not be proposed and shall not be read in the Senate.

18. (1) (a) Every application to the Senate shall be in the form of petition, and every petition shall be presented by a Senator, who shall be responsible for the petition being in respectful language. Petitions.

(b) A petition seeking a grant, charge or expenditure of public money or the release of a debt due to the Government or the remission of duties payable by any

person or compensation for loss out of the public revenues or for the revocation, alteration or repeal of any rate, tax or duty shall not be received by the Senate.

(2) (a) If signatures are affixed to more than one sheet, the prayer of the petition shall be repeated at the head of each sheet. A person unable to write may affix his mark in the presence of two witnesses.

(b) No reference shall be made in a petition to any debate in the Senate or in the House of Representatives nor to any intended Motion unless a Notice of such Motion stands in the Order Book.

(c) It shall not be competent for Senator to present a petition from himself or to which he is a signatory but the petition may be presented by some other Senator.

(d) Every petition shall, before it is presented, be signed at the beginning thereof by the Senator in charge of it and deposited at least one clear day with the Setiausaha who, after examining the same, shall submit it to Tuan Yang di-Pertua for approval, and no petition shall be presented until it has been endorsed, "*Passed by Tuan Yang di- Pertua*".

(e) Every Senator before presenting a petition shall ascertain and write at the head of it the number of signatures to it, and shall satisfy himself that it does not contain language disrespectful to the Senate or to the House of Representatives.

(3) A Senator presenting a petition to the Senate may state concisely to the purpose of the petition.

(4) (a) It shall be competent for any Senator to move that such petition be read. In making such Motion he shall state concisely his reasons for wishing to have it read.

(b) No debate shall be permitted on such Motion, nor shall any other Senator speak upon or in relation to such petition, except to second the Motion formally.

(c) Such Motion being seconded, the question shall be put whether the petition shall be read.

19. (1) Papers shall be presented only by Tuan Yang di-Pertua, a Minister or the Chairman of a Committee, and shall be sent to the Setiausaha. The Papers shall be in print, electronic or such form as Tuan Yang di-Pertua may direct. Papers.

(2) Every paper a copy of which is so received by the Setiausaha shall be deemed to have been presented to the Senate and ordered to lie upon the table.

(3) The presentation of all papers shall be entered in the Votes and Proceedings of the day on which they are presented or, if the House is not then sitting, of the next sitting day following its presentation.

Questions. **20.** (1) Questions may be put to Ministers relating to—

(a) affairs within their official functions; or

(b) a Bill, Motion or other public matter connected with the business of the Senate for which such Minister is responsible.

(2) Questions may also be put to Senators other than Ministers, relating to a Bill, Motion or other public matter connected with the business of the House for which such Senators are responsible.

(3) The proper object of a question is to obtain information on a matter of fact within the special cognisance of the Senator to whom it is addressed.

Notice of questions.

21. (1) A question shall not be asked without Notice, unless Tuan Yang di-Pertua is of opinion that it is of an urgent character and relates either to a matter of public importance or to the arrangement of public business, and the Senator has obtained the permission of Tuan Yang di-Pertua to ask it.

(2) Notice of every question shall be given to the Setiausaha during the usual office hours by a Senator in writing not later than 14 working days before the commencement of the meeting.

(3) If a Senator requires an oral answer to his question he shall mark his Notice “Oral Reply”. Not more than three questions shall be marked by a Senator for “Oral Reply” on the same day. Tuan Yang di-Pertua may in his discretion

direct that any question marked for an “Oral Reply” shall be given a written answer.

(4) A Senator may not ask more than 20 questions for Oral Reply and more than 5 questions for Written Reply in any one meeting of the Senate. Ref: DN 1/1998
11/8/1998.

22. (1) Every question shall conform to the following rules— Contents of questions.

- (a) a question shall not include the names of persons or statements not strictly necessary to render the question intelligible;
- (b) if a question contains a statement, the Senator who asks the question must make himself responsible for the accuracy of the statement;
- (c) a question shall not contain any argument, interference, opinion, imputation, epithet or misleading, ironical or offensive expression nor shall a question be frivolous or be asked seeking information on trivial matters;
- (d) a question shall not refer to debates or answers to questions in the current session;
- (e) a question shall not refer to proceedings in a Committee which have not been reported to the Senate;
- (f) a question shall not seek information about any matter which is of its nature secret;

- (g) a question shall not be so drafted as to be likely to prejudice a case under trial, or be asked on any matter which is *sub judice*;
- (h) a question shall not be asked for the purpose of obtaining an expression of opinion, the solution of an abstract legal case or the answer to a hypothetical proposition;
- (i) a question shall not be asked as to whether statements in the press or of private individuals or financial bodies are accurate;
- (j) a question shall not be asked as to the character or conduct of any person except in his official or public capacity;
- (k) a question shall not contain any discourteous reference to a friendly foreign country;
- (l) a question shall not seek information about the internal affairs of a foreign country;
- (m) a question reflecting on the character or conduct of any person whose conduct can only be challenged on a substantive Motion shall not be asked;
- (n) a question shall not be asked seeking information set forth in accessible documents or ordinary works of reference;
- (o) a question making or implying a charge of a personal character shall be disallowed;
- (p) a question fully answered shall not be asked again during the same session;

(q) a question shall not be asked in regard to any matter within—

(i) the State List in the Ninth Schedule to the Federal Constitution; or

(ii) the provisions of paragraph (7) of Standing Order 35;

(r) a question for Oral Reply—

(i) shall be short and concise and as far as possible shall not exceed forty words without taking into account the name of the Senator asking and the Minister responsible; and

(ii) shall not contain more than two different questions or a combination of more than two questions;

(s) a question shall not be asked on matters that are not specified or too general.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) If Tuan Yang di-Pertua is of the opinion that any question of which a Senator has given Notice to the Setiausaha or which a Senator has sought leave to ask without Notice, is an abuse of the right of questioning or calculated to obstruct or affect prejudicially the procedure of the Senate, or infringes any of the provisions of the Constitution or the Sedition Act 1948, or any Act made under Article 10 (1) of the Constitution or of this Order, he may direct—

- (a) that it be printed or asked with such alterations as he may direct; or
- (b) that the Senator concerned be informed that the question is disallowed.

(3) Disallowance of a question by Tuan Yang di-Pertua with the reason therefore, shall be communicated in writing to the Senator concerned by the Setiausaha.

(4) Notwithstanding anything hereinbefore, a Minister to whom a question is addressed may with the approval of Tuan Yang di-Pertua refuse to answer such question on the ground of public interest, and such refusal cannot be debated or questioned.

(5) The Setiausaha is empowered to edit questions submitted.

Manner of asking and answering questions.

23. (1) If an oral answer to a question is required and no written answer thereto has been directed by Tuan Yang di-Pertua, when the question is reached on the Order Paper, shall call upon the Senator in whose name the question stands. The Senator so called shall then rise in his place and ask the question by reference to its number on the Order Paper, and any Minister may reply.

(1A) If a Minister, at the time of answering to a question raised under paragraph (1), is allowed by Tuan Yang di-Pertua to answer any other similar question which has been appointed for answer on another day in the meeting, any such question which has already been answered to shall not appear in any Order Paper for that other day.

(2) If a Senator asking a question for an oral reply fails to rise and ask his question, then any other Senator may make the question his own and may rise in his place when all the other questions for the day have been disposed of and ask the question in the manner prescribed above; but if no other Senator so rises, the Minister to whom the question is addressed shall send copies of the answer to the Setiausaha and the Setiausaha shall cause that answer to be printed in the Official Report; and

(3) Tuan Yang di-Pertua may allow not more than 3 supplementary questions for each question to be put for the purpose of elucidating any matter of fact regarding which an oral answer has been given, but he may refuse any such question which in his opinion introduces matter not related to the original question or which infringes any of the provisions of Standing Order 22—

Provided that—

- (i) no supplementary question shall be allowed pertaining to any question if the Minister declares that such question has been answered at an earlier sitting of that Parliamentary session; and
- (ii) any supplementary question shall not consist of several questions or a combination of several questions.

(3A) Tuan Yang di-Pertua may allow more than three supplementary questions for each question to be put, if in his opinion, such a question is of public interest.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(4) A question shall not be made the pretext for a debate.

Ref: DN 4/2023
10/4/2023. (5) No questions, other than any supplementary questions arising out of a question already asked which Tuan Yang di-Pertua may permit, shall be taken one hour and thirty minutes after the beginning of Question Time.

(6) If an oral answer to a question is not required, or if a written answer is directed under paragraph (3) of Standing Order 21, the Minister to whom it is addressed shall send copies of the answer to the Senator who asked it and to the Setiausaha, who shall cause such answer to be included in the Official Report.

Ref: DN 4/2023
10/4/2023. (7) Any written answer directed by Tuan Yang di-Pertua or promised by a Minister shall be sent within five days.

Personal explanation. **24.** With the leave of Tuan Yang di-Pertua, a Senator may make a personal explanation at the time appointed under Standing Order 13 although there is no question before the Senate; but no controversial matter may be brought forward nor may debate arise upon the explanation. The terms of the proposed statement shall be submitted at least two hours before the commencement of the sitting in full to Tuan Yang di-Pertua when his leave to make it is sought.

Notices of Motions. **25.** (1) Unless Standing Orders otherwise provide, Notice shall be given of any Motion which it is proposed to move with the exception of the following—

- (a) a Motion by way of amendment to a question already proposed from the Chair;
- (b) a Motion in Committee of the whole Senate;
- (c) a Motion for the adjournment of the Senate or of any debate;
- (d) a Motion to proceed to any particular business out of the regular order;
- (e) a Motion under the provisions of paragraph (1) of Standing Order 6;
- (f) a Motion that the proceedings on any specified business be exempted from the provisions of Standing Order 11;
- (g) a Motion under paragraph (2) of Standing Order 11 adjourning the Senate to a later day;
- (h) a Motion for the appointment of a Select Committee under paragraph (4) of Standing Order 18;
- (i) a Motion for the suspension of a Senator;
- (j) a Motion to disallow a Senator's vote under the provisions of paragraph (5) of Standing Order 46;
- (k) a Motion to refer a Bill to a Select Committee under Standing Order 53;
- (l) a Motion for the recommittal of a Bill reported from a Committee of the whole Senate;
- (m) a Motion for the withdrawal of a Bill under Standing Order 61;

- (n) a Motion to suspend any Standing Order moved under Standing Order 82 when the consent of Tuan Yang di-Pertua has been expressed;
- (o) a Motion for the withdrawal of strangers;
- (p) a Motion for the closure of a debate under Standing Order 39;
- (q) a Motion relating to a matter of privilege;
- (r) a Motion that a petition be read, printed or referred to a Select Committee;
- (s) a Motion that the report of a Select Committee be referred to a Committee of the whole Senate;
- (t) a Motion under section 5 of the Seventh Schedule to the Constitution.

(2) A Motion seeking a grant, charge or expenditure of public money, or the release of a debt due to the Government or the remission of duties payable by any person or compensation for loss out of the public revenues or the variation, alteration or repeal of any rate, tax or duty shall not be proceeded with unless the recommendation of the Government thereto is signified by the Minister charged with responsibility for finance.

(3) A Motion which directly or indirectly, involves any such grant, charge, expenditure, release, remission or compensation as is mentioned in paragraph (2) shall be treated as seeking the grant, charge, expenditure, release, remission or compensation unless the said Minister signifies that it does not go beyond what is incidental only and not of a substantial nature having regard to the purposes of the Motion.

26. (1) Where under any Standing Order (or the practice of the Senate) Notice is required such Notice shall be given—

Manner of giving Notices.

(a) when the Senate is sitting, by being handed in at the table; or

(b) when the Senate is not sitting, by being handed in at the office of the Setiausaha during the usual office hours.

(2) Every such Notice shall be signed.

(3) Except as provided in Standing Order 42 and in paragraph (5) of Standing Order 78, not less than five working days' Notice of any Motion shall be given unless it is a Government Motion, in which case two working days' Notice or, if Tuan Yang di-Pertua is satisfied upon representation to him by a Senator that the public interest requires that a Government Motion should be debated as soon as possible, one day's Notice shall be sufficient.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(4) All Notices shall if possible be printed, cyclostyled or typewritten and sent to Senators not later than the day before the sitting for which they have been put down.

(5) If Tuan Yang di-Pertua is of opinion that any Notice received by the Setiausaha infringes any of the provisions of these Orders or is otherwise out of order, he may direct—

(a) that it be printed with such alterations as he may direct; or

(b) that it be returned to the Senator who signed it, as being in his opinion out of order.

(6) Subject to the provisions of paragraph (5), Motions or amendments sent to the Setiausaha shall be printed and circulated by him and in the case of amendments to Bills shall be arranged so far as may be in the order in which they will be proposed.

Alteration
of terms of
Motion.

27. If a Senator desires to alter the terms of a Motion standing in his name, he may do so by giving to the Setiausaha an amended Notice of Motion, provided that such alteration does not, in the opinion of Tuan Yang di-Pertua, materially alter any principle embodied in the original Motion or the scope thereof. The amended Notice shall run from the time at which the original Notice was given.

Notices
withdrawn.

28. (1) A Senator may, by Notice in writing to the Setiausaha, withdraw any Notice of Motion previously given by him.

(2) When any Notice of Motion has been so withdrawn after the Motion to which it refers has appeared on the Order of Business, such Motion shall not be proposed but shall remain on the Order of Business and at the proper time Tuan Yang di-Pertua or the presiding Senator shall announce that the Motion is to be considered as withdrawn, and a note to that effect shall be entered on the Votes and Proceedings.

29. (1) When any Motion is under consideration in the Senate or in a Committee thereof, an amendment may be proposed to the Motion if it is relevant thereto. Amendments to Motions.

(2) An amendment may be proposed to any such amendment if it is relevant thereto.

(3) An amendment must not raise any question which, by the Standing Orders of the Senate, it can only be raised by a substantive Motion after Notice.

(4) A question, when proposed from the Chair, may be amended in all or any of the following methods—

(a) by leaving out certain words in order to insert other words;

(b) by leaving out certain words;

(c) by inserting other words.

30. (1) In the Senate, the question upon a Motion or amendment shall not be proposed by Tuan Yang di-Pertua unless such Motion or amendment has been seconded. Seconding of Motions and amendments.

(2) In Committee, a seconder shall not be required.

31. Any amendment to a Motion upon which the question has been proposed in the Senate or in Committee of the whole Senate shall be put in writing by the mover and delivered to the Setiausaha unless the Chair dispenses with the requirement that it be put in writing. Amendments to Motions to be put in writing.

Manner of
debating
Motions and
amendments
thereto.

32. (1) When a Motion has been moved and if necessary seconded, the Chair shall propose the question thereon to the Senate or the Committee in the same terms as the Motion; debate may then take place upon that question and may, subject to the provisions of these Standing Orders, continue so long as any Senator wishes to speak who is entitled to do so.

(2) When no more Senators wish to speak, the Chair shall put the question to the Senate or Committee, which shall express its decision in accordance with the provisions of Standing Order 44.

(3) Any amendment to the Motion which a Senator wishes to propose in accordance with the provisions of Standing Order 29 may be moved and if necessary seconded at any time after the question upon the Motion has been proposed by the Chair, and before it has been put by the Chair at the conclusion of the debate upon the Motion. When every such amendment has been disposed of the Chair shall either again propose the question upon the Motion or shall propose the question upon the Motion as amended, as the case may require, and after any further debate which may arise thereon, shall put the question to the Senate or Committee for its decision.

(4) (a) Upon any amendment to leave out any of the words of the Motion, the question to be proposed shall be *“That the words proposed to be left out be left out of the question”*.

(b) Upon any amendment to insert words in or add words at the end of a Motion, the question to be proposed shall be “*That those words be there inserted*” or “*added*”, as the case may require.

(c) Upon any amendment to leave out words and insert or add other words instead, a question shall first be proposed “*That the words proposed to be left out be left out of the question*”, and if that question is agreed to, the question shall then be proposed “*That those words be there inserted*” or “*added*”, as the case may require. If the first question is disagreed to, no further amendment may be proposed to the words which the Senate or Committee have so decided shall not be left out.

(d) If the Chair, before putting a question to leave out certain words, is informed that a Senator wishes to move an amendment to leave out part only of these words, and if the Chair is of the opinion that the proposed amendment of which he is so informed is substantially a new amendment, he shall, if possible, put the question to leave out only so much of the original amendment; as is unaffected by the second amendment, but if that amendment is agreed to, the whole of the words proposed in the original amendment to be left out shall be deemed to have been ordered to be left out.

(e) When two or more amendments are proposed to be moved to the same Motion, the Chair shall call upon the movers in the order in which their amendments relate to the text of the Motion, or in cases of doubt in such order as he shall decide; provided that no amendment may be moved which relates to any words which the Senate or Committee has decided shall not be left out of the Motion.

(5) (a) Any amendment to an amendment which a Senator wishes to propose may be moved and if necessary seconded at any time after the question upon the original amendment has been proposed, and before it has been put at the conclusion of the debate on the original amendment.

(b) The provisions of paragraph (4) shall apply to the discussion of amendments to amendments, with the substitution wherever appropriate of the words “original amendment” for the word “question”.

(c) When every such amendment to an amendment has been disposed of, the Chair shall either again propose the question upon the original amendment, or shall propose the question upon the original amendment as amended, as the case may require.

Withdrawal
of Motions
and
amendments.

33. (1) A Motion or an amendment may be withdrawn at the request of the mover, by leave of the Senate or Committee, before the question is fully put thereon. A Motion or an amendment so withdrawn may be proposed again provided that in the case of a Motion, Notice shall be given as required by these Orders.

(2) If the question has been proposed on an amendment to a Motion or to another amendment, the original Motion or amendment may not be withdrawn until the amendment thereto has been disposed of.

RULES OF DEBATE

34. (1) A Senator desiring to speak shall rise in his place and if called upon shall stand and address his observations to the Chair. No Senator shall speak unless called upon by the Chair. Time and manner of speaking.

(2) If two or more Senators rise at the same time, the Chair shall call upon the Senator who first catches his eye.

(3) No Senator shall speak more than once to any question except—

(a) in Committee; or

(b) in explanations as prescribed in paragraph (4); or

(c) in the case of the mover of a substantive Motion, only in reply;

Provided that any Senator may, without prejudice to his right to speak at a later period of the debate, second a Motion or amendment by rising in his place and stating that it is his intention to second the Motion or amendment.

(4) A Senator who has spoken to a question may again be heard to offer explanation of some material part of his speech which has been misunderstood; but he shall not introduce new matter.

(5) A Senator who has spoken may speak again when a new question has been proposed by Tuan Yang di-Pertua, such as a proposed amendment or a Motion for the adjournment of the debate.

(6) A Senator shall not read his speech, but he may read extracts from books or papers in support of his argument, and may refresh his memory by reference to notes.

(7) A Senator shall not speak on any matter in which he has a direct personal pecuniary interest (other than the matter of remuneration under any provision of the Constitution) without disclosing the extent of that interest.

(8) The Chair may, if he thinks fit, prescribe the time limit for speeches.

Contents of
speeches.

35. (1) A Senator shall confine his observations to the subject under discussion and may not introduce matter irrelevant thereto.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Reference shall not be made to any matter which is sub judice if the Chair is of the opinion that the reference prejudice the interests of parties thereto.

(3) It shall be out of order to attempt to reconsider any specific question upon which the Senate has come to a conclusion during the current session except upon a substantive Motion for rescission.

(4) It shall be out of order to use offensive and insulting language (impolite) or making sexist statements.

(5) No Senator shall impute improper motives to any other Senator.

(6) The name of His Majesty the Yang di-Pertuan Agong, or Their Highnesses the Rulers or Their Excellencies the Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri shall not be used to influence the Senate.

(7) The conduct or character of His Majesty the Yang di-Pertuan Agong, of their Highnesses the Rulers or Their Excellencies the Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri, of Judges or other persons engaged in the administration of justice, of Members of the Armed Forces Council or of any Service Commission established under Part X of the Constitution, of Members of the Election Commission, or of Sovereigns of friendly States shall not be referred to except upon a substantive Motion moved for that purpose.

(8) No reference shall be made in any debate to the conduct or character of any Member of Parliament or of any public servant, other than conduct in the capacity of Member of Parliament or public servant, as the case may be except upon a substantive Motion moved for that purpose.

(9) It shall be out of order to use—

(a) treasonable words;

(b) seditious words;

(c) words which are likely to promote feelings of ill-will or hostility between different communities in Malaysia or infringe any provision of the Constitution or the Sedition Act 1948 or any Act made under Article 10 (1) of the Constitution.

(10) If Tuan Yang di-Pertua is of the opinion that any Motion or amendment or the continuance of the debate thereon is made with the intention to give rise to breach this Order, he may disallow the Motion or amendment or, as the case may be, may terminate the debate and direct that no further proceedings be taken on the Motion or amendment.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(11) Any Senator who imputes a statement that misleads the Senate is deemed to be in contempt of the Senate and the Senator may be referred to the Committee of Privileges.

Interruptions. **36.** (1) No Senator shall interrupt another Senator except—

(a) by rising to a point of order, when the Senator speaking shall resume his seat and the Senator interrupting shall simply direct attention to the point which he desires to bring to notice and submit it to the Chair for decision; or

(b) to elucidate some matters raised by that Senator in the course of his speech, provided that the Senator speaking is willing to give way and resumes his seat and that the Senator wishing to interrupt is called by the Chair.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) The Chair may disallow any Senator to seek elucidation if it appears that the Senate does not have adequate time to dispose of its business or if the Chair believes that the intention of the Senator seeking elucidation is merely to disrupt the speaking Senator.

37. (1) Debate upon any Motion, other than a Motion for the adjournment of the Senate, and upon any Bill or amendment shall be relevant to such Motion, Bill or amendment. Scope of debate.

(2) Debate upon any Motion for the adjournment of the Senate shall be relevant to the subject to be raised under Standing Order 16 or 17.

(3) When an amendment proposes to leave out words and to insert other words instead of them, debate upon the question “*That the words proposed to be left out be left out*” may include both the words proposed to be left out and those to be added or inserted.

(4) On an amendment proposing only to leave out words or to add or insert words, debate shall be confined to the omission, addition or insertion of such words respectively.

(5) Debate upon any Motion “*That the debate be now adjourned*” or in Committee “*That the Chairman does report progress and asks leave to sit again*”, shall be confined to the matter of such Motion and a Senator who has made or seconded such Motion shall not be entitled to move or second any similar Motion during the same debate.

Anticipation. **38.** (1) It shall be out of order to anticipate the discussion of a Bill standing on the Order of Business by discussion upon a substantive Motion or an amendment dealing with the same subject matter, or by raising the subject matter of the Bill upon a Motion of the adjournment of the Senate.

(2) It shall be out of order to anticipate the discussion of a Motion of which Notice has been given by discussion upon an amendment, or by raising the same subject matter upon a Motion for the adjournment of the Senate.

(3) In determining whether a discussion is out of order on the grounds of anticipation, regard shall be had by the Chair to the probability of the matter anticipated being brought before the Senate within a reasonable time.

Closure of
debate.

39. (1) After a question has been proposed a Senator rising in his place may claim to move, "*That the question be now put*", and, unless it appears to the Chair that such Motion is an abuse of the Standing Orders, or an infringement of the rights of the minority, the question "*That the question be now put*", shall be put forthwith and decided without amendment or debate, notwithstanding that the mover of the original Motion or amendment has had no opportunity to make his reply.

(2) When the Motion "*That the question be now put*" has been carried, and the question consequent thereon has been decided, any Senator may claim that any other question already proposed from the Chair be now put, and if the assent of the Chair is given such questions shall be put forthwith and decided without amendment or debate.

(3) A question for the closure of debate shall not be decided in the affirmative upon a division, notwithstanding that the Ayes have it, unless it appears by the numbers declared from the Chair that not less than eight Senators voted in the majority in support of the Motion.

40. During a sitting—

Behaviour of
Senators not
speaking.

(a) all Senators shall enter, leave, and behave in the Chamber with decorum;

(b) no Senator shall cross the floor of the Chamber unnecessarily;

(c) Senators shall not read newspapers, books, letters or other documents except such matters therein as may be directly connected with the business under debate;

(d) no Senators shall smoke in the Chamber; and

(e) while a Senator is speaking other Senators shall be silent and shall not make unseemly interruptions.

40A. Male Senator shall wear either a national dress or a dark lounge suit while female Senator shall wear either national dress, sarong or knee-length skirt and long sleeved-b blouse. All Senators may also wear ceremonial dress, or any other attire as may be allowed by Tuan Yang di-Pertua.

Senators' dress
code in the
House.
Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

41. Whenever Senators are called to order by the Chair, or whenever the Chair speaks during a debate, any Senator then speaking, or offering to speak, shall sit down, and the Senate or Committee shall be silent so that the Chair may be

Chair to be
heard in
silence.
Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

heard without interruption. Any Senator infringing such Order shall be subject to disciplinary action as deemed fit by the Chair.

Decision
of Chair
final.

42. Tuan Yang di-Pertua in the Senate or the Chairman in Committee shall be responsible for the observance of the rules of order in the Senate and Committee respectively, and his decision on any point of order shall not be open to appeal and shall not be reviewed by the Senate except upon a substantive Motion moved for that purpose. Such a Motion shall not require more than two days' Notice.

Order in
the Senate.
Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

43. (1) The Chair, after having called the attention of the Senate or of the Committee, to the conduct of a Senator who persists in irrelevance, or create tense or disorderly situation, may direct him to discontinue his speech.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) The Chair shall order any Senator whose conduct is disorderly or whose acts are in contempt of the Senate or who continues to disregard the authority of the Chair to withdraw from the Senate for a period not exceeding five days and such Senator shall immediately withdraw from the Senate. If the meeting adjourns before the end of such period, the remainder of the period shall be brought to the next meeting. If the Chair does not determine the period for the withdrawal of the Senator, such period shall be deemed as the remainder of that day's sitting.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) If the Chair deems that the power under paragraphs (1) and (2) is inadequate, he may commence the procedure to suspend the Senator from the service of the Senate by naming the Senator as follows—

*“I hereby name the Honourable Senator
.....”*

A Senator shall thereafter rise and propose and another Senator second a Motion as follows–

“That the Senate hereby resolves that the Honourable Senator be suspended from the service of the Senate until (date).”

The Chair shall put the Motion to be decided by the Senate without any amendment, adjournment or debate.

(4) Not more than one Senator shall be named at the same time, unless two or more Senators present together have jointly disregarded the authority of the Chair.

(5) If a Senator has been suspended from the service of the Senate, he shall be ordered to withdraw from the meeting and disallowed to participate in the meeting until the expiration of the suspension period. If the meeting which is in progress ends before the expiration of the suspension period, the remainder of the suspension period shall be brought to the next meeting.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(6) The Chair may adjourn the Senate at any time to deal with disorderly conduct committed in the Senate and upon the resumption of the Senate, the Chair or the Senate may make a decision on the matter or take action against

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

any person found to have contravened the Standing Orders while acting in a disorderly manner immediately before the adjournment of the Senate.

Ref: (7) The Chair may order any person, including any
DN 4/2023 Parliamentary staff or any police officer or enforcement
10/4/2023. officer to enforce any decision or order made under this
Order.

Ref: (8) Nothing in this Order shall be taken to deprive the
DN 4/2023 Senate of the power to take action against any person,
10/4/2023. including a non-Senator, in accordance with any resolution
of the Senate.

Decision of 44. (1) Subject to the provisions of Clause (1) of Article 89
questions. of the Constitution and Clause (3) of Article 159 of the
Constitution and these Orders, the Senate shall, in
accordance with the provisions of Clause (3) of Article 62
of the Constitution, take its decision by a simple majority of
Senators voting; and Tuan Yang di-Pertua or any other
person presiding shall cast his vote whenever necessary to
avoid an equality of votes, but shall not vote in any other
case.

(2) In accordance with the provisions of Clause (5) of
Article 62 of the Constitution, a Senator absent from the
Senate shall not be allowed to vote.

45. (1) No Senator may speak to any question after the same has been fully put from the Chair. Collection of voices.

(2) A question is fully put, when the Chair has collected the voices both of the Ayes and of the Noes.

(3) When the question has been put by the Chair at the conclusion of the debate the votes shall be taken by voices “Aye” and “No” (provided that no Senator then claims a division) the result shall be declared by the Chair.

(4) If the opinion of the Chair as to the decision of a question is challenged by any Senator calling for a division, the Chair shall call upon Senators desiring a division to rise in their places. If less than eight Senators so rise, the Chair shall either declare the result forthwith or order a division. If eight or more Senators so rise, the Chair shall order a division, and shall, after such warning as he may consider necessary, appoint Tellers.

(5) In proceedings relating to amendments to the Constitution or in all other cases where the specified amount of votes are required, the Chair shall order a division. Ref: DN 4/2023 10/4/2023.

46. (1) When a division has been ordered, the Tellers shall ask each Senator separately how he desires to vote, and the Setiausaha shall enter on the Votes and Proceedings a record of each Senator’s vote either Ayes, Noes, abstained from voting and absence. Divisions.

(2) When a Senator is asked how he desires to vote at a division, he may answer either by voting for the Ayes

or for the *Noes*, or by expressly stating that he abstains from voting. A Senator shall not answer in a manner inconsistent with any opinion which he may have expressed when the voices were taken collectively.

(3) When every Senator present has been asked how he desires to vote, the Chair shall state the numbers voting for the *Ayes* and for the *Noes* respectively and shall then declare the result of the division, or give his casting vote, as the case may require.

(4) If a Senator states that he voted in error or that his vote has been counted wrongly, he may claim to have his vote altered, provided that such request is made as soon as the Chair has announced the numbers and before the Chair has declared the result of the division.

(5) A Senator shall not vote on any subject in which he has a direct personal pecuniary interest (other than the matter of remuneration under any provision of the Constitution), but a Motion to disallow a Senator's vote on this ground may only be made immediately after the numbers of the Senators voting on the question have been declared. If a Motion for the disallowance of a Senator's vote is agreed to, the Chair shall direct the Setiausaha to correct the numbers voting in the division accordingly.

Procedure
as to Bills.

47. A Senator may after at least one day's Notice present a Government Bill without an order of the Senate for its introduction, and when a Government Bill is so presented the title of the Bill shall be read by the Setiausaha at the

table and the Bill shall then be deemed to have been read the first time and shall stand for second reading at the same or a subsequent sitting of the Senate.

48. (1) Any Senator who is not Member of the Administration desiring to introduce a Bill may, subject to the provisions of Article 67 of the Constitution, apply to the Senate for leave to do so, and shall, at the same time, submit a copy of the Bill with an explanatory statement of the objects and reasons but shall not contain any argument.

Private Members' Bills/Bills from Senators who are not Members of the Administration.

(2) Every such application shall be made in the form of a Motion, and the Senator making such application shall at the same time deliver to the Setiausaha a copy of his Motion containing the title of his proposed Bill. The Setiausaha shall refuse to accept any application which does not conform with the requirement of these Standing Orders or any Federal law.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) Leave being granted on a question put and carried, the Bill shall be deemed to have been read the first time and ordered to be printed and a copy of the Bill shall be delivered to the Setiausaha.

(4) The Bill shall, subject to Standing Order 50, thereupon be printed and circulated to Senators, and shall stand referred without discussion to the Minister concerned with the subjects or functions to which the Bill relates or, if there is no such Minister, then to such other Minister or Senator as Tuan Yang di-Pertua may nominate; and no further proceedings shall be taken upon such Bill until the Minister or Senator to whom it has been referred has reported to the Senate thereon.

(5) After the report referred to in the preceding paragraph of this Order has been made, the Bill shall be set down for second reading upon such day as the Senator in charge of the Bill shall desire.

Private and
Hybrid
Bills.

49. (1) Where any Senator proposes to introduce a Bill which is intended to affect or benefit some particular person, association, or corporate body (referred to in these Orders as a “Private Bill”) Notice of the Bill shall be given by advertising a statement of its general nature and objects in the Gazette, and also in at least one newspaper circulating in Malaysia, such advertisements being published at least two weeks before the day on which a Motion for leave to introduce the Bill is to be moved. Leave being granted on a question put and carried, the Bill shall be deemed to have been read a first time and ordered to be printed, and a copy of the Bill shall be delivered to the Setiausaha; and the Bill shall, subject to Standing Order 50, thereupon be printed and circulated to Senators.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Every Private Bill shall contain a section saving the rights of His Majesty the Yang di-Pertuan Agong, of their Highnesses the Rulers and Their Excellencies the Yang di-Pertua-Yang di-Pertua Negeri, of all bodies politic and corporate and of all others, except such as are mentioned in the Bill, and those claiming by, from or under them.

(3) Every Private Bill, and any other Bill which in the opinion of Tuan Yang di-Pertua appears to affect prejudicially individual rights or interests (referred to in these Orders as a “Hybrid Bill”) shall, after being read a

second time, be referred to a Select Committee, before which any affected party who has previously presented a petition to the Senate under the provisions of Standing Order 18 may be heard upon that petition, either in person or by counsel.

(4) No Senator shall be allowed to sit on such Select Committee until he has made and signed a declaration—

(a) that he has no personal pecuniary interest in the Bill;
and

(b) that he will not vote on any question that may arise, and in respect of which evidence may be given, without having duly heard and attended to the evidence relating thereto.

(5) Every Select Committee on a Private or Hybrid Bill shall require proof of the facts and other allegations set forth in the Bill as showing that it is expedient that the Bill should be passed, and may take such oral or other evidence as it may think requisite; and thereafter if the Committee finds that the said facts and allegations are not proved, it shall report accordingly to the Senate.

(6) If the Committee finds that the said facts and allegations have been proved, the Committee shall proceed as provided in Standing Order 57, and in respect of all amendments which it makes shall describe their purport in a special report to the Senate.

(7) In the case of a Private Bill the Committee shall not allow any new clause to be inserted which is outside the terms of the notice in the Gazette.

(8) The Senator in charge of the Bill shall be responsible for the payment of all expenses incurred in the promotion of the Bill.

Form of Bills. **50.** (1) Before any Bill is printed, the Setiausaha shall satisfy himself that—

- (a) the Bill is divided into clauses numbered consecutively;
- (b) a short indication of the contents of each clause appears in the margin or above the clause;
- (c) the Bill contains nothing foreign to what the title thereto imports; and
- (d) the Bill complies with the provisions of Standing Orders.

(2) If the Setiausaha is not satisfied that the provisions of paragraph (1) have been complied with in any respect, he shall so report to Tuan Yang di-Pertua; and if Tuan Yang di-Pertua is of such opinion he shall direct the Setiausaha to inform the Senator in charge of the Bill that the Bill may not be printed until the said provisions have been complied with.

(3) As soon as possible after the printing of a Bill, the Setiausaha shall circulate a copy to every Senator and a short explanatory statement shall accompany the Bill.

50A. The enacting formula for all Bills shall be as follows— Enacting formula.

“Enacted by the Parliament of Malaysia as follows:”

Provided that in the case of any law having effect pursuant to Article 68 of the Federal Constitution the enacting formula shall be as follows—

“Enacted by the Parliament of Malaysia pursuant to Article 68 of the Federal Constitution as follows:”

51. In any case in which individual rights or interests may be peculiarly affected by any Bill, all parties so affected may be heard upon petition before any Committee to which the Bill is referred either in person or by counsel. Parties affected.

52. (1) If it is intended to proceed with the Bill at the same or next sitting of meeting, Notice of a second reading must be given immediately after its first reading. Second Reading.

(2) No Bill shall be read a second time until it has been circulated to Senators.

(3) When the second reading of any Bill is reached in the Order of Business, a Motion may be made *“That the Bill be now read a second time”*, and a debate may arise covering the general merits and principle of the Bill.

Provided that on the second reading of a Bill (introduced in the House of Representatives under paragraph (a) of Article 102 of the Constitution) to authorise expenditure for part of the year, the debate shall not extend to matters of Government policy and administration nor to the purposes for which the sums included in the Bill are required to be expended.

(4) On the second reading of a Bill, an amendment of which at least one day's Notice in writing has been given may be proposed to the question, "*That the Bill be now read a second time*", to leave out the word "*now*" and add, at the end of the question, "*on this day six months*", or, in the alternative, an amendment may be moved to leave out all the words after the word "*That*" in order to add words stating the object and motive on which the opposition to the Bill is based, but such words must be strictly relevant to the principle of the Bill and not deal with its details. If the Senate agrees to an amendment in either of such forms, the second reading of the Bill shall be considered to have been negatived.

Committal
of Bills.

53. (1) When a Bill has been read a second time, it shall stand committed to a Committee of the whole Senate unless the Senate on Motion commits it to a Select Committee. Such Motion shall not require Notice, must be made immediately after the Bill is read a second time, and may be proposed by any Senator; the question thereon shall be put forthwith and shall be decided without amendment or debate.

(2) When an annual or supplementary Supply Bill or a Bill (introduced in the House of Representatives under paragraph (a) of Article 102 of the Constitution) to

authorise expenditure for part of the year has been read a second time, it shall be ordered to be read the third time either forthwith or on such future day as a Minister may name.

54. (1) Any Committee to which a Bill is committed shall not discuss the principle of the Bill but only its details.

Functions of Committees on Bills.

(2) Subject to the provisions of Article 67 of the Constitution, any such Committee shall have power to make such amendments therein as it shall think fit, provided that the amendments (including new clauses and new schedules) are relevant to the subject matter of the Bill; but if any such amendments are not within the title of the Bill, the Committee shall amend the title accordingly, and shall report the same to the Senate.

55. If any Senator, before the conclusion of proceedings on a Bill in Committee of the whole Senate, moves to report progress and such Motion is carried, or if the proceedings in a Committee of the whole Senate have not been finished at 5.30 p.m., Tuan Yang di-Pertua shall report progress to the Senate and ask its leave to sit again, and a day for the resumption of the proceedings shall be named by the Senator in charge of the Bill.

Committee of the whole Senate.

56. (1) The Setiausaha shall call the number of each clause or a number of clauses in succession. If no amendment is proposed thereto, or when all proposed amendments have been disposed of, the Chairman shall propose the question "*That the clause (as amended) stand part of the Bill*" and, when all Senators who wish to speak thereon have spoken, he shall put that question to the Committee for its decision.

Procedure in Committee of the whole Senate on a Bill.

(2) At least one day's Notice of any proposed amendments shall be given. Any proposed amendments of which Notice has not been given shall be handed to the Chairman in writing and shall not be moved unless the Chairman is satisfied that in the circumstances it was not practicable to give such Notice.

(3) No amendment shall be moved which is inconsistent with any clause already agreed upon or any decision already come to by the Committee, and the Chairman may, at any time during the discussion of a proposed amendment, withdraw it from the consideration of the Committee if in his opinion the discussion has shown that the amendment contravenes the provisions of this paragraph.

(4) The Chairman may refuse to propose the question upon any amendment which in his opinion—

(a) would make the clause or schedule which it proposes to amend unintelligible or ungrammatical;

(b) is frivolous; or

(c) amounts to a proposal to omit the whole substances of a clause for the purpose of inserting other provisions.

(5) The provisions of paragraph (4) of Standing Order 32 shall apply to the discussion of amendments to Bills, with the substitution where appropriate of the word “clause” for the word “Motion” or the word “question”, and of the word “Chair” for the words “Tuan Yang di-Pertua”; and any amendment proposed to such an amendment shall be dealt with before a decision is taken on the original amendment.

(6) A clause may be postponed, unless a decision has already been taken upon an amendment thereto. Postponed clauses shall be considered after the remaining clauses of the Bill have been considered and before new clauses are brought up.

(7) Any proposed new clause shall be considered after the clauses of the Bill have been disposed of and before consideration of any schedule to the Bill;

Provided that a new clause proposed in substitution for a clause which has been disagreed to may be considered immediately after such disagreement.

(8) On the title of any new clause being read by the Setiausaha, the clause shall be deemed to have been read a first time. The question shall then be proposed “*That the clause be read a second time*”; if this is agreed to, amendments may then be proposed to the new clause. The final question to be proposed shall be “*That the clause (as amended) be added to the Bill*”.

(9) Schedules shall be disposed of in the same way as clauses and any proposed new schedule shall be considered after the schedules to the Bill have been disposed of, and shall be treated in the same manner as a new clause.

(10) When every clause and schedule and proposed new clause or schedule has been dealt with, the preamble, if there is one, shall be considered and the question put “*That the preamble (as amended) be the preamble to the Bill*”. No amendment to the preamble shall be considered which is not made necessary by a previous amendment to the Bill.

(11) If any amendment to the title of the Bill is necessary it shall be made at the conclusion of the proceedings detailed above, but no question shall be put that the title (as amended) stand part of the Bill; nor shall any question be put upon the enacting formula.

(12) At the conclusion of the proceedings in Committee on a Bill, the Senator in charge of the Bill shall move “*That the Bill (as amended) be reported to the Senate*”, and the question thereon shall be decided without amendment or debate.

(13) So soon as a Committee of the whole Senate has agreed that a Bill be reported, the Chairman shall leave the Chair of the Committee and the Senate shall resume, and the Senator in charge of the Bill shall report it to the Senate and the Senate may proceed to the third reading of the Bill.

Procedure in Select Committee on a Bill. **57.** (1) A Select Committee on a Bill shall be subject to all the provisions of Standing Orders 75 and 76, but before reporting the Bill to the Senate it shall go through the Bill as provided in paragraphs (1) to (4) of Standing Order 56.

(2) When a Bill has been amended in a Select Committee, the whole text of the Bill as amended shall, if practicable, be printed as part of the report of the Select Committee; but if this is not practicable, the text of every clause or schedule amended and of every new clause or new schedule added shall be so printed.

58. (1) If any Senator desires to delete or amend any provisions contained in a Bill as reported from a Committee of the whole Senate or to introduce any new provisions therein he may at any time before a Senator rises to move the third reading of the Bill, move that the Bill be recommitted either wholly or in respect only of some particular part or parts of the Bill or some proposed new clause or new schedule, no Notice of such Motion being required, and if the Motion is agreed to the Bill shall stand so recommitted. The Senate shall in accordance with the provisions of paragraph (1) of Standing Order 53 resolve itself into Committee to consider the business so recommitted. If a Motion to recommit a Bill be opposed, Tuan Yang di-Pertua shall permit a brief explanatory statement of the reasons for recommitment from the Senator who moves and from a Senator who opposes the Motion, and shall then without further debate put the question thereon.

Recommitment
of Bills
reported
from
Committee
of the whole
Senate.

(2) When the whole Bill has been recommitted, the Committee shall go through the Bill as provided in Standing Order 56.

(3) When the Bill has been recommitted in respect only of some particular part or parts or of some proposed new clause or new schedule, the Committee shall consider only

the matter so recommitted and any amendment which may be moved thereto.

(4) At the conclusion of the proceedings in Committee on a Bill recommitted under the provisions of this Order the Senator in charge of the Bill shall move "*That the Bill (as amended on recommitment) be reported to the Senate*" and the question thereon shall be decided without amendment or debate.

Proceedings
on Bills
reported
from Select
Committees.

59. (1) When a Bill has been reported from a Select Committee, the Senate shall proceed to consider the Bill as reported from the Select Committee upon a Motion "*That the report of the Select Committee be approved*".

(2) If that Motion is agreed to without amendment, the Senate may proceed to the third reading of the Bill as reported from the Select Committee.

(3) Upon a Motion to approve the report of a Select Committee on a Bill, any Senator may propose an amendment to add, at the end of the Motion, the words "*subject to the recommitment of the Bill (either wholly or in respect only of some particular part or parts some proposed new clause or new schedule) to a Committee of the whole Senate*", and if that Motion is agreed to with such an amendment, the Bill shall stand so recommitted. The Senate may then, upon a Motion made in accordance with the provisions of paragraph (1) of Standing Order 53 resolve itself into a Committee to consider the business so recommitted.

(4) A Committee of the whole Senate upon a Bill recommended under the provisions of this Order shall proceed in accordance with the provisions of paragraph (2) or (3) of Standing Order 58, and the conclusion of its proceedings and the remaining proceedings on the Bill shall be subject to the provisions of paragraph (4) of that Order.

60. (1) On the third reading of a Bill amendments may be proposed to the question “*That the Bill be now read a third time*” similar to those which may be proposed on second reading; but the debate shall be confined to the contents of the Bill and any reasoned amendment which raised matters not included in the Bill shall be out of order. Third Reading.

(2) Amendments for the correction of errors or oversights may, with Tuan Yang di-Pertua’s permission, be made before the question for the third reading of the Bill is put from the Chair, but no amendments of a material character shall be proposed.

60A. (1) Every Act upon assent by Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong shall be published as soon as possible in the Government Gazette. Act to be gazetted and corrections by Setiausaha.

(2) At any time before the publication of such Act, the Setiausaha, after consultation with the Setiausaha to the House of Representatives, may correct grammatical and typographical mistakes in the Act or repetitions of substance or cross-references or punctuation marks or marginal notes or shoulder notes and for any such purpose may make any additions, omissions or substitutions of any words.

(3) The Setiausaha may, upon the application of a Senator presenting the petition, paper, question, Motion, Notice, Bill or other document, as the case may be, take action as provided in paragraph (2).

Withdrawal
of Bills.

61. Either before the commencement of public business or when any stage of a Bill is reached in the Order of Business, the Senator in charge of a Bill may, without Notice, make a Motion, which shall not be liable to amendment or debate that the Bill be withdrawn or that the next stage of the Bill be postponed.

Bills
containing
substantially
the same
provisions.

62. Once the second reading of any Bill has been agreed to or negatived, no question shall be proposed during the same session for the second reading of any other Bill containing substantially the same provisions.

Lapsing of
Bills.

62A. A Bill introduced after the coming into operation of this Order which has not been agreed to by both Houses before the next prorogation or dissolution of Parliament after the Bill was introduced shall not be further proceed with, without prejudice however to the introduction in a subsequent session of Parliament of a Bill for the like purposes.

Waiver of
printing of
Bills.

63. Notwithstanding anything in any Standing Order, wherever Tuan Yang di-Pertua is satisfied that for any reason the printing of any Bill is impracticable by reason of urgency, he may so certify such Bill, and the Bill may be proceeded with in spite of the fact that it has not been printed, provided that cyclostyled or type-written copies are available for the use of Senators, and may be taken through all its stages in such form.

64. (1) When a Bill has been read a third time and passed by the Senate, Tuan Yang di-Pertua shall send a Message to Tuan Yang di-Pertua Dewan Rakyat informing him—

Messages to the House of Representatives.

- (a) that the Senate has passed the Bills, or
- (b) if the Bill was brought from the House of Representatives, that the Senate has agreed to the Bill with or without amendment,

and desiring the concurrence of the House of Representatives to the Bill or to the amendments made by the Senate to the Bill, as the case may be.

(2) The Setiausaha shall transmit to the House of Representatives the said Message, together with a clean copy of the Bill endorsed by him, or the copy of the Bill as brought from the House of Representatives with the amendments (if any) made by the Senate clearly marked therein, and with the Setiausaha's endorsement thereon.

(3) Nothing in this Standing Order shall affect the provisions of Article 68 of the Constitution.

65. (1) A Message from the House of Representatives shall be received in the Setiausaha's office at any time during a sitting of the Senate.

Messages from the House of Representatives.

(2) The Setiausaha shall immediately cause the Message to be delivered to Tuan Yang di-Pertua.

(3) As soon as may be, but without interrupting a Senator who is addressing the Chair, Tuan Yang di-Pertua shall direct the Setiausaha to read the said Message.

(4) When the Senate is not sitting, a Message from the House of Representatives shall be received by the Setiausaha, who shall cause the Message to be delivered to Tuan Yang di-Pertua; and Tuan Yang di-Pertua may direct the Setiausaha to read the said Message at the next convenient sitting of the Senate.

First Reading
of Bills
brought from
the House of
Representatives.

66. (1) All Bills brought from the House of Representatives shall lie upon the table until a day is named for second reading.

(2) At any time after the receipt of a Message from the House of Representatives recording that a Bill has been passed by the House of Representatives, a Senator may inform the Setiausaha that he will sponsor the Bill and name a day for second reading.

(3) The Setiausaha shall thereupon endorse the Senator's name upon the back of the Bill and record in the Votes and Proceedings that the said Bill has been read a first time and ordered to be read a second time upon the day named and to be printed.

Consideration
of House of
Representatives'
amendments to
Bills, etc.

67. (1) At any time after the Message from the House of Representatives agreeing to a Bill with one or more amendments has been read, the Senator who was in charge of the Bill in the Senate may, by notifying the Setiausaha at the table, name a day (not being less than five clear days

from the day on which such Notice was given) for the consideration of the House of Representatives' amendments;

Provided that if Tuan Yang di-Pertua is satisfied that any amendments made by the House of Representatives to a Bill are either drafting amendments or carrying out the intention of the Senate and are not numerous, he shall so inform the Senate, and the Senate may order such amendments to be considered forthwith.

(2) When a future day is named for the consideration of the House of Representatives amendments, an order for the printing of such amendments shall be deemed to have been made and the appropriate entry shall be inserted in the Votes and Proceedings.

(3) A similar procedure shall be followed in respect of any Message from the House of Representatives relating to the subsequent stages of a Bill.

68. (1) A Motion to divide an amendment made by the House of Representatives is in order and amendments may be moved to such an amendment provided that—

Procedure on consideration of House of Representatives' amendments to Bills, amendments, etc.

(a) Notice of such Motion or amendment has been given; and

(b) the question, "*That the Senate agrees (or disagrees) with the amendment made by the House of Representatives*" has not been proposed from the Chair.

(2) When any such Motion and/or amendment have been disposed of, the Senator in charge of the Bill shall move “*That the Senate agrees*” (or *disagrees*) “*with the amendment made by the House of Representatives*” (as amended).

(3) Only such amendments may be proposed to the Bill as are either consequential on amendments made by the House of Representatives or on amendments made by the Senate to the amendments of the House of Representatives or are in lieu of an amendment made by the House of Representatives to which the Senate has disagreed.

(4) When one or more amendments made by the House of Representatives to a Bill have been disagreed to, Tuan Yang di-Pertua shall, as soon as the consideration of the amendments made by the House of Representatives to that Bill has been concluded, nominate three Senators (of whom the Senator in Charge of the Bill shall be one) to be a Committee to draw up a reason (or reasons) to be assigned to the House of Representatives for the rejection of their amendment (or amendments); two shall be the quorum of that Committee and they shall withdraw and report as soon as may be; the Penolong Setiausaha or some other officer authorised by the Setiausaha shall be the Setiausaha to the Committee whose Report shall be presented to the Senate by being handed to the Setiausaha at the table and when presented shall be deemed to have been agreed to by the Senate and shall be entered in full in the Votes and Proceedings together with a record of such agreement and the said Reason or Reasons shall be incorporated by the Setiausaha in a Message to the House of Representatives and shall be transmitted to the House of Representatives together with the Bill duly endorsed by him.

(5) A similar procedure shall be followed in respect of any amendments made by the House of Representatives to amendments made by the Senate.

(6) Nothing in this Order or in Standing Order 69 shall be deemed to affect the powers of the Senate under Article 68 of the Constitution.

69. (1) On the consideration of a reason assigned by the House of Representatives for the rejection of an amendment made by the Senate, it shall be in order to move “*That the Senate insists upon its amendment to which the House of Representatives has disagreed*” or “*That the Senate does not insist upon its amendment to which the House of Representatives has disagreed*” and if the latter Motion be carried then it shall be in order to move amendments to the amendment to which the House of Representatives has disagreed or to move an amendment to the Bill in lieu thereof and at the conclusion of such proceedings the Setiausaha shall endorse the Bill and transmit it with the appropriate Message to the House of Representatives.

Procedure on subsequent stages of Bills.

(2) If the Senate insists upon any amendment to which the House of Representatives has disagreed, the procedure referred to in paragraph (4) of Standing Order 68 will be followed.

(3) Subject to the provision of Article 68 of the Constitution, on the consideration of an amendment disagreed to by the Senate upon which the House of Representatives insists it shall be in order either to move

“That the Bill be laid aside” and if such Motion be carried no further proceedings shall take place upon that Bill and no Message shall be sent to the House of Representatives, or *“That the Senate does not insist upon its disagreement with the House of Representatives in respect of the amendment upon which that House insists”* and if the latter Motion be carried it shall be in order to move amendments to the amendment upon which the House of Representatives has insisted or to move an amendment to the Bill in lieu thereof, and the Setiausaha shall at the conclusion of such proceedings transmit to the House of Representatives the Bill duly endorsed by him together with the appropriate Message.

SELECT COMMITTEES

Committee
of Selection.

70. (1) There shall be a Committee to be known as the Committee of Selection appointed at the beginning of every session to perform the functions allotted to it by these Standing Orders, and for such other matters as the Senate may from time to time refer to it.

(2) The Committee of Selection shall consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman, and four Senators to be elected by the Senate. The Committee shall inform the Senate by means of a report when any Senator has been nominated to any Committee. The Committee shall not have power to send for persons, documents and papers unless the Senate so resolves.

71. (1) There shall be a Committee to be known as the House Committee, to consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman and four Senators to be nominated by the Committee of Selection as soon as may be after the beginning of each session, to consider and advise Tuan Yang di-Pertua upon all matters connected with the comfort and convenience of and services and amenities available to Senators. The Committee shall not have power to send for persons, documents and papers unless the Senate so resolved.

(2) The minute of meetings of the House Committee shall be circulated to all Senators.

(3) The Committee is empowered to confer or sit as a Joint Committee with the House Committee of the House of Representatives.

72. (1) There shall be a committee to be known as the Committee of Privileges to consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman and four Senators to be nominated by the Committee of Selection as soon as may be after the beginning of each session. There shall be referred to this Committee any matter which appears to affect the powers and privileges of the Senate. It shall be the duty of the Committee to consider any such matters to them referred, and to report on them to the Senate.

(2) Whenever the Senate is not sitting, a Senator may bring an alleged breach of privilege to the notice of the Tuan Yang di-Pertua who may, if he is satisfied that a *prima facie* breach of privilege has been committed, refer such matter to the Committee, which shall report thereon to the Senate.

(3) The Committee shall have power to send for persons, documents and papers and to report from time to time.

Power of the House to punish for contempt of the House.

Ref:

DN 4/2023
10/4/2023.

72A. Notwithstanding the provisions of Standing Order 72 in relation to the Committee of Privileges, in any case where it appears to the Senate that there has been any commission, whether by a Senator or by any other person, of any acts, matters or things as are made punishable as contempt under the Houses of Parliament (Privileges and Powers) Act 1952 [*Act 347*], the Senate may appoint a Committee to summarily enquire into such a case and take appropriate action in accordance with the said Act.

Standing Orders Committee.

73. (1) There shall be a Committee to be known as the Standing Orders Committee to consist of Tuan Yang di-Pertua as Chairman, and six other Senators to be nominated by the Committee of Selection as soon as may be after the beginning of each session. It shall be the duty of the Committee to consider from time to time and report on all matters relating to the Standing Orders which may be referred to it by the Senate. The Committee shall not have power to send for persons, documents or papers unless the Senate so resolves.

(2) If a Notice of Motion involves any proposal for the amendment of Standing Orders, the Notice shall be accompanied by a draft of the proposed amendments, and the Motion when proposed and seconded shall stand referred without any question being proposed thereon to the Standing Orders Committee, and no further proceedings shall be taken on any such Motion until the Standing Orders Committee has reported thereon.

74. (1) A Select Committee shall be appointed by order of the Senate and subject thereto shall consist of such Senators as may be nominated by the Committee of Selection.

Select
Committees.

(2) Subject to the order of the Senate, a Select Committee shall (unless the Senate shall have nominated a Senator as Chairman) have power to elect its own Chairman. If the Senator so elected is unable to be present at any meeting, the Committee shall elect another Chairman whose tenure of office shall be for the day of his election.

(3) In the event of the death of a Senator appointed to a Committee, or if his seat becomes vacant for any other reason, the Senate or the Committee of Selection, as the case may require, shall appoint another Senator in his place.

75. (1) Except as otherwise provided in Standing Orders 70 to 73, this Order shall apply to all Select Committees.

Procedure in
Select
Committees.

(2) A Select Committee shall have power to send for persons, documents or papers, and shall have leave to report its opinion and observations, together with the minutes of evidence taken before it to the Senate.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(3) Unless the Senate otherwise directs, three Senators including the Chairman shall be the quorum.

(4) The deliberations of a Select Committee shall be confined to the matter referred to it by the Senate and any extension or limitation thereof made by the Senate, and, in the case of a Select Committee on a Bill, to the Bill committed to it and relevant amendments.

(5) The first meeting of a Select Committee shall be held at such and place as the Chairman in the case of the Standing Orders Committee, or Tuan Yang di-Pertua in the case of a Select Committee, shall appoint. Subsequent meetings shall be held at such time and place as the Committee may determine;

Provided that if the Committee fails to do so the Chairman shall, in consultation with the Setiausaha to the Senate, appoint such times and places.

Ref:

DN 4/2023
10/4/2023.

(6) A Select Committee may sit at any time during the Senate sittings as long as it does not interfere with the proceeding of the Senate.

(6A) A Select Committee the life of which is not limited when it is appointed shall continue in being until the completion of the task in respect of which it was appointed or until the dissolution of the House.

(7) A Select Committee may continue its investigations although the Senate may be adjourned; and the Committee of Selection may, in the case of the death or unavoidable absence of a Senator, nominate another Senator to take the place of such Senator on the Committee. Every nomination under this Order shall be announced to the Senate at its next meeting.

(8) The Setiausaha to the Senate or a Setiausaha appointed by him shall be the Setiausaha to every Select Committee.

(9) When it is intended to examine any witnesses, the Senator or, in the case of a Committee on a Private or Hybrid Bill, the petitioner requiring such witnesses shall deliver to the Setiausaha, two days at least before the day appointed for their examination a list containing the name, residence and occupation of every witness. The Setiausaha shall then summon such witnesses on behalf of the Senate.

Provided that except in the case of witnesses required to be examined by a Select Committee on a Bill, and so required by the Senator in charge of the Bill or a petitioner, the Setiausaha shall not summon a witness unless the Chairman, on behalf of the Committee, has made an order (to be delivered to the Setiausaha at least four days before the day appointed for the examination) for the summoning of the witness.

(10) Unless the Chairman otherwise directs, the evidence of every witness shall be taken down verbatim and sent in proof to the witness. The witness shall be at liberty within seven days from that on which the Setiausaha sent out the proof to suggest corrections due to inaccurate reporting and the evidence shall be printed with such of the correction as may be approved by the Chairman.

(11) The Committee may at its discretion refuse to hear any irrelevant evidence or any recalcitrant witness.

(12) (a) Any Member of a Select Committee may bring up a report for its consideration, and all such reports shall be entered in full upon the minutes of the Committee. When all the reports have been brought up, the Chairman shall propose the reports in order until one is accepted as a basis for discussion, beginning with his own report and

proceeding with the remainder in the order in which they were brought up. The question proposed by the Chairman on any report shall be *“That the Chairman’s (or Senator.....’s) report be read a second time, paragraph by paragraph”*. When this question has been agreed to it shall not be proposed on any further reports, but any portions thereof may be offered as amendments to the report under consideration, if they are relevant to it.

(b) The Committee shall then proceed to go through the report paragraph by paragraph, and the provisions of paragraphs (1) to (8) and (10) of Standing Order 56 shall apply to such consideration as if the report were a Bill and the paragraph thereof the clauses of the Bill.

(c) Upon the conclusion of the consideration of the report paragraph by paragraph, and when all proposed new paragraphs have been considered, the Chairman shall put the question that this report be the report of the Committee to the Senate.

(13) The provisions of paragraph (7) of Standing Order 34 shall apply to the deliberation of a Select Committee.

Divisions
in Select
Committees.

76. (1) Every division in a Select Committee shall be exercised by the Setiausaha to the Committee by asking each Member of the Committee separately how he desires to vote and recording the votes accordingly.

(2) In taking the division, the names of all Members of the Committee present shall be called in alphabetical order.

(3) When a division is claimed in a Select Committee, every Member of the Committee present shall, unless he expressly states that he declines to vote, record his vote either for the *Ayes* or *Noes*. The Setiausaha to the Committee shall enter in the minutes of the meetings the records of each Senator's vote, and shall state the names of Senators who declined to vote. A Senator must vote according to his voice.

(4) As soon as the Setiausaha has collected the votes, the Chairman shall state the number of Members voting for the "*Ayes*" and "*Noes*" respectively and shall then declare result of the division. The Chairman shall not have an original vote but in the event of an equality of votes he shall give a casting vote.

(5) If a Member of the Committee states that he voted in error or that his vote has been wrongly counted, he may request to have his vote altered, provided that such request is made as soon as the Chairman has announced the numbers and before he shall have declared the results of the division.

(6) The provisions of paragraph (5) of Standing Order 46 shall apply to a division in a Select Committee.

Premature
publication
of evidence.

77. (1) The evidence taken before any Select Committee and any documents presented to such Committee shall not be published by any Member of such Committee, or by any other person, before the Committee has presented its Report to the Senate.

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

(2) Notwithstanding paragraph (1), the Chair of a Select Committee may issue statement of general nature if, in the opinion of the Chair of that Select Committee, it is in the public interest. Provided that the statement to be issued has been agreed by that Select Committee.

Reports
from Select
Committees.

78. (1) Every Select Committee shall make a report to the Senate upon the matters referred to it before the end of the session in which the Committee was appointed, but if a Committee finds itself unable to conclude its investigations before the end of the session, it may so report to the Senate.

(2) A Select Committee shall have leave to make a special report relating to the powers, functions and proceedings of the Committee on any matters which it may think fit to bring to the notice of the Senate.

(3) A report or special report together with the minute of the meetings of a Select Committee and the minutes of any evidence taken before that Committee shall be presented to the Senate by the Chairman or other Member deputed by the Committee and shall be laid on the table and be printed without question put.

(4) The minute of meetings of a Committee shall record all proceedings upon the consideration of any report or Bill

in the Committee, and upon every amendment proposed to such report or Bill, together with a note of any division taken in the Committee and of the names of Senators voting therein or declining to vote.

(5) Any Senator may, after not less than two days' Notice move in the Senate that the report of a Select Committee be adopted.

(6) When a Bill has been reported from a Select Committee, the report shall be subject to the provisions of Standing Order 59.

79. Whenever the Senate decides to appoint a Select Committee to examine and report on any subject upon which it is desirable to consult with the House of Representatives, or to appoint a Standing Joint Committee to examine any matters affecting the welfare or internal administration of both Houses, the following procedure shall be followed:

Joint
Deliberations of
Select
Committees
with Select
Committees of
the House of
Representatives.

- (a) the Senate shall resolve that it is expedient that a Committee of both Houses be set up to consider a particular matter, or that a certain Bill or Bills be committed to a Committee of both Houses;
- (b) the Setiausaha shall thereupon transmit a copy of such resolution to the Setiausaha to the House of Representatives;
- (c) upon receiving a Message of concurrence from the House of Representatives, the Senate shall thereupon appoint a Select Committee of the Senate, of such Members as the Senate may order,

to joint with a Select Committee to be appointed by the House of Representatives; and such Committee shall have power (unless the Senate otherwise orders) to send for persons, documents or papers;

(d) the Setiausaha shall thereupon inform the Setiausaha to the House of Representatives of such appointment, and on behalf of the Senate shall request the appointment of an equal number of Members of the House to join with the Select Committee of the Senate;

(e) upon receiving a Message from the House of Representatives indicating that the House has appointed and nominated its Committee, with similar powers to those of the Select Committee, and any Message proposing the time and place of meeting of the Joint Committee Tuan Yang di-Pertua shall, if such proposal be convenient, direct the Select Committee to meet the Committee of the House of Representatives accordingly.

Procedure
and reports
of Joint
Select
Committees.

80. (1) In any Joint Committee appointed under the provisions of Standing Order 79, the procedure to be followed shall be that laid down in these Orders; provided that the Chairman of any Joint Committee shall be elected or appointed by the Committee.

(2) The provisions of these Standing Orders relating to Reports of a Select Committee shall apply to the Report of a Joint Committee; provided that the Report shall be presented,

where the Chairman of the Joint Committee is not a Member of the Senate, by such Senator as the Select Committee referred to in paragraph (c) of Standing Order 79 may appoint.

81. (1) In accordance with the provisions of Article 67 of the Constitution, a Bill or amendment providing whether directly or indirectly for—

Bills and amendments involving taxation, expenditure, etc.

- (a) imposing or increasing any tax or abolishing, reducing or remitting any existing tax;
- (b) the borrowing of money, or the giving of any guarantee, by the Federation or the amendment of the law relating to the financial obligations of the Federation;
- (c) the custody of the Consolidated Fund, the charging of any money on the Consolidated Fund or the abolition or alteration of any such charge;
- (d) the payment of moneys into the Consolidated Fund or the payment, issue or withdrawal from the Consolidated Fund of any moneys not charged thereon or any increase in the amount of such a payment, issue or withdrawal;
- (e) the compounding or remission of any debt due to the Federation;
- (f) the assignment of a tax or fee or the making of a grant to any State;

- (g) the receipt of moneys on account of the Consolidated Fund or the custody or issue of such moneys or the audit of the accounts of the Federation or a State being provision as respects which the Minister charged with the responsibility for finance signifies that it goes beyond what is incidental only and not of a substantial nature having regard to the purposes of the Bill or amendment;

shall not be introduced in the Senate.

(2) A Bill or amendment shall not be deemed to make provision for any of the said matters by reason only that it provides—

- (a) for the imposition or alteration of any fine or other pecuniary penalty or for the payment or demand of a license fee or a fee or charge for any service rendered; or
- (b) for the imposition, alteration or regulation of any tax or rate by any local authority or body for local purposes.

Suspension
of Standing
Orders.

82. (1) Except with the consent of Tuan Yang di-Pertua, the House shall not proceed with any Bill, amendment, Motion or petition which, in the opinion of Tuan Yang di-Pertua, would suspend the Standing Orders of the Senate or any part of it.

(2) A question, the object or effect of which may be to suspend any Standing Order of the Senate shall be proposed

only either after Notice given, or with the consent of Tuan Yang di-Pertua.

83. Without prejudice to the operation of Article 52 of the Constitution, a Senator shall inform the Setiausaha as soon as possible if he is unable to attend any meeting of the Senate. Absence of Senators.

83A. It is the responsibility of every Senator to ensure their attendance for every sitting of the Senate is recorded in the morning and afternoon. Presence of Senators.

84. No Senator shall appear before the Senate, or any Committee thereof, in any capacity for which he is to receive a fee or reward, or as Advocate and Solicitor for any party. Employment of Senators in professional capacity.

85. (1) Strangers shall be allowed into the Chamber to observe meetings under such rules as Tuan Yang di-Pertua may from time to time make for the purpose. Strangers.

(2) If any Senator takes notice that strangers are present, the Chair shall put forthwith the question “*That strangers do withdraw*”, without permitting any debate or amendment.

(3) The Chair may, whenever he thinks fit, order the withdrawal of strangers from the whole or any part of the Chamber.

(4) Tuan Yang di-Pertua may cause to be taken into custody any unauthorised stranger whom he may see, or who may be reported to be in any part of the Chamber or gallery, and also any stranger who, having been admitted

into any part of the Chamber or gallery, shall misconduct himself, or shall not withdraw when strangers are directed to withdraw, while the Senate or any Committee of the whole Senate is sitting.

Press
representatives.

86. Tuan Yang di-Pertua may grant a general permission to the representative of any journal to attend the sittings of the Senate under such rules as he may from time to time make for that purpose. If such rules are contravened, such permission may be revoked.

Expenses of
witnesses.

87. The sum to be paid or tendered for the expenses of any person who is summoned to attend or to produce any document shall be the same sum which, if that person were a witness attending a Court, would be payable to him in accordance with the rules for the time being in force under the code relating to criminal procedure;

L.N. 658/54.

Provided that in applying such rules any reference therein to a Judge or to the Registrar of the High Court shall be construed as a reference to Tuan Yang di-Pertua or to the Setiausaha to the Senate, as the case may require.

Interpretation.

88. In these Standing Orders, unless the context otherwise requires—

Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

“Leader of the House or Deputy Leader of the House” means the Prime Minister who is presently the Leader of the Government or Deputy Prime Minister who is presently the Deputy Leader of the Government.

“sitting” means a period during which the Senate is sitting continuously without adjournment inclusive of any suspension, and includes any period during which the Senate is in Committee;

“meeting” means any sitting or sittings of the Senate commencing when the Senate first meets after being summoned at any time and terminating when the Senate is adjourned for more than fourteen days or *sine die* or at the conclusion of a session;

“session” means the sittings of the Senate commencing when the Senate first meets after the prorogation or dissolution of Parliament and terminating when Parliament is prorogued or is dissolved without having been prorogued;

“Minister” includes Deputy Minister and Parliamentary Secretary; and

“Select Committee” includes a Special Select Committee.

89. The decision of Tuan Yang di-Pertua upon any point of interpretation of any of these Standing Orders, or upon any matter of practice, shall be final. Tuan Yang di-Pertua may from time to time issue rulings thereon.

Rulings of
Tuan Yang di-
Pertua.

90. All matters not specifically provided for in these Standing Orders and all questions relating to the detailed working of these Orders shall be regulated in such manner not inconsistent with these Orders as Tuan Yang di-Pertua may from time to time direct, and in giving any such direction Tuan Yang di-Pertua shall have due regard to the

Residuary
powers.

usages of Commonwealth Parliamentary practice so far as such usages can be applied to the proceedings of the Senate.

Special provision concerning Minister, Deputy Minister and Parliamentary Secretary.
Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

91. In exercise of the powers conferred by Article 61(1) of the Federal Constitution, a Minister who is not a Senator takes part in the proceedings of the Senate, he shall have all the powers and privileges conferred upon a Senator by these Standing Orders and, without prejudice to the generality of such powers and privileges, when addressing the Senate on any Motion of the Government shall have all the powers and privileges of the mover of such Motion.

Failure to comply with the Standing Orders shall not nullify the proceedings or decision.
Ref:
DN 4/2023
10/4/2023.

92. Where in the making of any decision there has been a failure on the part of the Senate or any of its Committees thereof to comply with any of the provisions of the Standing Order in the proceedings leading to the decision, such failure shall be treated as an irregularity and shall not nullify the proceedings or the decision resulting thereon.

INDEX

(The numbers in the index refer to Standing Orders)

Adjournment of the Senate

Motion for—

Debate on, 16 (1)

Matters which may be raised on, 16 (1)

Notice of, 16 (2)

Restriction on number of Senators speaking on, and time allowed to each, 16 (2), (3)

Time for moving, 15 (1), (3)

Through absence of a quorum, 12 (3)

Till the following day, 11 (2)

To a later day, 11 (2)

Without any day named for next meeting, 10 (2)

Without question put, 17 (4)

Adjournment of the Senate on Definite Matter of Urgent Public Importance

Motions for—

Business interrupted by, to be resumed after 5.30 p.m., 17 (4)

Lapses at moment of interruption, 17 (3)

Leave to move, 17 (3); time and manner of asking, 13 (1) (*h*), 17 (1)

Restriction on number of, at one sitting, 17 (5)

Time for moving, 17 (3)

Written Notice of matters to be discussed on, 17 (2)

Announcements by Tuan Yang di-Pertua

Time for making, 13 (1) (*e*)

Ballot

Election of Tuan Yang di-Pertua by, 2 (3)—(7)

For right to speak on the adjournment, 16 (2)

Bills

Amendments to, involving taxation, expenditure, etc., 81

Clauses of, division into, and numbering of, 50 (1) (*a*)

Committal of—

To Committees of the whole Senate, 53 (1); to Select Committees, 53 (1);
Motions for, 53; question thereon put forthwith and decided without
amendment or debate, 53

Committees of the whole Senate on—

Amendments in, 54 (2); to be handed to Chairman in writing, 56 (2);
inadmissible, 56 (3), (4); mode of proposing questions on, 56 (5)

Clauses, postponement of, 56 (6)

Conclusion of proceedings in, 56 (12), (13); Motion to report to House,
question on, to be decided without amendment or debate, 56 (12)

Enacting formula, no question to be put upon 56 (11); lapsing of, 62A

New clauses, consideration of, 56 (7), (8); amendment to, 56 (8),
questions proposed on, 56 (8)

Preamble, consideration of, 56 (10); amendment to, 56 (10)

Principle of Bill not to be discussed in, 54 (1)

Procedure in, 56

Report of progress to Senate, 55

Schedules, consideration of, 56 (9)

Title, amendments to, 54 (2), 56 (11); no question to be put upon, 56 (11)

Bills—(cont.)

Compliance with Standing Orders, 50 (1) (*d*), 50 (2)

Contents of, must not go beyond title, 50 (1) (*c*)

Descriptive titles in margin, 50 (1) (*b*)

Distribution of copies of, to Senators, 50 (3), 52 (2)

Explanatory statement of, 50 (3)

Form of, 50 (1)

House of Representatives amendments to—

Amendments to, 68 (1); Notice of, 68 (1) (*a*)

Appointment of time for consideration, 67 (1)

Committee to draw up reasons for disagreeing with, 68 (4); quorum, 68 (4);
report of, 68 (4); entered in Votes and Proceedings, 68 (4)

Disagreement to, procedure consequential on, 69

Motion to divide, 68 (1); Notice of, 68 (1) (*a*); printing of, 67 (2); recorded
in Votes and Proceedings, 67 (2)

Procedure on consideration, 68

Involving taxation, expenditure, etc., 81

Messages to House of Representatives desiring concurrence to Bills passed,
64 (1)

Motion for introduction of, time moving, 13 (1) (*p*)

Parties affected by, 51

Printing or, waiver of, 63

Private and Hybrid—

Delivery of copy of, to Setiausaha, 49 (1)

Expenses incurred in promotion of, 49 (8)

First Reading of, 49 (1)

Petitions on, 49 (3)

Bills—(cont.)

Preliminary advertisement of, 49 (1)

Printing and circulation of, 49 (1)

Rights of His Majesty, etc., Section saving, 49 (2)

Select Committee, reference to, 49 (3); personal pecuniary interests of Senators of, 49 (4) (*a*); Senators' declaration in, 49 (4); evidence in, 49 (5); report to House by, 49 (6); insertion of new clauses, 49 (7); amendment in 49 (6)

Private Senators'—

Application to introduce, 48 (1); form of, 48 (2); object and leading features to be stated in, 48 (1); delivery of, to Setiausaha, 48 (2)

Copy of, delivery to Setiausaha, 48 (3)

First Reading of, 48 (3)

Printing and circulation of, 48 (4)

Reference of, to Minister, 48 (4)

Report on, 48 (4)

Public—

First Reading of, 47

Presentation of, 47; time for, 13 (1) (*m*)

Question on, for second reading of any other Bills containing same provisions not to be proposed during session, 62

Recommittal of, 58 (1)—

Procedure on, 58 (2), (3); Motion to report to be decided without amendment or debate, 58 (4)

Recommittal of, reported from Select Committee to Committee of whole Senate, 59 (3); procedure on, 59 (4)

Bills—(cont.)

Reported from Committee of whole Senate, 56 (13)

Reported from Select Committees, 59 (1), (2)

Second Reading of—

Motion for, 52 (3); debate on, 52 (3)

Notice of, 47, 52 (1)

Select Committee—

Amendments made in, 57 (2)

Procedure in, 57 (1)

Third Reading of—

Motion for, amendments to, and scope of debate on, 60 (1)

Correction of errors or oversight before question put, 60 (2)

Withdrawal of, 61

Business

Appointed for any future day, shown in Order Book, 8 (5)

Government—

Appointed by Prime Minister when Senate called together during adjournment, 10 (3)

Arrangement of, as Government thinks fit, 14 (2)

Precedence over Private Senator's, 14 (1)

Motions relating to order of, time for moving, 13 (1) (*n*)

Without Notice and takes precedence over all order business, 13 (2)

Order of, 13

Private Senator's—

Order of, 14

Public, time for, 13 (1) (*p*)

Question time, 13 (1) (*g*), 23 (5)

Business—(*cont.*)

Resumption of, after adjournment Motion under S.O. 17, 17(4)

Specified, exemption of, from interruption, 11 (1)

Motion for, to be decided without amendment or debate, 11 (1)

Chair, The

Decisions final on points of order, 42

Definition of, 6 (5)

Quorum excludes, 12 (1)

Committee, House *see also* Committees, Select

Composition of, 71 (1)

Functions of, 71 (1)

Minutes, circulation of, 71 (2)

To sit jointly with House Committee of House of Representatives, 71 (3)

Committees, Joint Select *see also* Committee, Select

Appointment of, procedure for, 79

Chairman, election or appointment of, 80 (1)

Motions affirming expediency of, 79 (*a*)

Powers of, 79 (*c*)

Procedure in 80 (1)

Reports of—

Presentation of, 80 (2)

Provisions of Standing Orders relating to, 80 (2)

Committee of Privileges, *see also* Committees, Select

Composition, 72 (1)

Duties of, 72 (1), (2)

Committee of Privileges, *see also* Committees, Select—(cont.)

Powers of, 72 (3)

Appointment, 70 (1)

Composition of, 70 (2), 72 (1)

Committee of the Whole Senate

Chairman of, 6 (4)

Decisions of, recorded in Votes and Proceedings, 8 (3)

Quorum of, 12 (1), (4)

Speeches in, official reports of, 9 (1)

Time for interruption of proceedings, 15 (2)

See also under Bills

Committees, Select

Appointment of, 74 (1)

Chairman's casting vote, 76 (4)

Composition, 74 (1)

Deliberations of, scope of, 75 (4)

Divisions in, 76

Errors in, 76 (5)

Recorded in minutes of meetings, 76 (3)

Evidence before—

 Irrelevant, refusal to hear, 75 (11)

 Publication of, 77

 Verbatim report of, 75 (10); correction by witnesses, 75 (10); printing of,
 75 (10)

Investigations by—

 During adjournment of Senate, 75 (7)

 Not completed by end of session, 78 (1)

Committees, Select—(*cont.*)

Leave to report opinion and observations, 75 (2)

Leave to report minutes of evidence, 75 (2)

Leave to make special report, 78 (2)

Meetings of—

Time and place of, 75 (5)

When Senate is sitting, 75 (6)

Members of—

Changes of, 74 (3), 75 (7)

Choice of, 82 (1)

Personal pecuniary interest of, 75 (13), 76 (6)

Minutes of meetings of, particulars to be entered on, 78 (4)

Procedure applicable to all, except as otherwise provided in Standing Orders, 76 to 80

Power to send for persons and call for documents, 75 (2)

Quorum of, 75 (3)

References to, construed as references to other Committees, 88

Report of—

Laid upon the table, 78 (3)

Motion in Senate to adopt, 78 (5); Notice of, 78 (5)

Presentation of, to Senate, 78 (3)

Printing of, 78 (3)

Procedure on consideration of, 75 (12) (*b*), (*c*)

Special, 78 (2)

To be made before end of sessions, 78 (1)

Setiausaha to, 75 (8)

Committees, Select—*(cont.)*

Witness before—

Recalcitrant, refusal to hear, 75 (11)

Summoning of, 75 (9)

Committees, Standing Orders

Composition of, 73 (1)

Duties of, 73 (1), (2)

Commonwealth Parliamentary Practice

Usages of, 90

Debates

Closure of—

Contingent question, 39 (2)

Majority required for, 39 (3)

Question on Motion for, to be put forthwith and decided without amendment or debate, 39 (1)

When movable, 39 (1)

Rules of— *see* also Order in the Senate—

Anticipation, 38

Chair to be heard in silence, 41

Imputing improper motives, 35 (5)

Interruptions, 36

Irrelevance, 43 (1)

New questions, speaking again on, 34 (5)

No speech after question fully put, 45 (1)

Observations addressed to Chair, 34 (1)

Offensive and insulting language, 35 (4)

Personal pecuniary interest disclosure of, 34 (7)

Debates—(cont.)

Points of order, decision on, by Chair, 42

Precedence in speaking, 34 (1), (2)

Raising questions already decided upon, 35 (3)

Reading of speeches, 34 (6)

Reference to matters which are sub judice, 35 (2)

Reference to personages, 35 (6), (7), (8)

Relevance, 37 (1), (2)

Speaking more than once, 34 (3), (4)

Tedious repetitions, 43 (1)

Time and manner of speaking, 34 (1)

Treasonable, seditious and other words likely to promote ill will or hostility,
35 (9)

Scope of—

On amendments, 37

On Bills, 37 (1), 54 (1), 60 (1)

On Motions, 37 (1); for adjournment of the Senate, 37 (1), (2); for
adjournment of debate, 37 (5); in Committee, 37 (5)

Decision of Questions

By simple majority of Senators voting, 44

Decisions of the House

Recorded in Votes and Proceedings, 8 (4)

Divisions

Casting vote of the Chair, 46 (3)

Errors in, 46 (4)

Invalid, if quorum not present in, 12 (5)

Senators calling for, 45 (4)

Divisions—(cont.)

Mode of taking, 46 (1), (2), (3)

Recorded in Votes and Proceedings, 8 (4), 46 (1)

Tellers for, appointment of, 45 (4)

Voice, voting in agreement with, 46 (2)

Government Business *see under* Business, Public

Government's Recommendation

Motions requiring, 25 (2)

House Committee *see* Committee, House

House of Representatives

Bill brought from (*see under* House of Representatives, Bills originating in)

Messages from—

Delivery of, to Tuan Yang di-Pertua, 65 (2)

Reading of, 65 (3), (4)

When Senate not sitting, 65 (4)

Messages to, 64

House of Representatives Bill originating in

Endorsement of, 66 (3)

First reading of, recorded in Votes and Proceedings, 66 (3)

Laid upon the table, 66 (1)

Messages on, 64 (1) (b), 64 (2)

Second reading of, Notice of, 66 (2)

Sponsor of, by Senator, 66 (2)

Meetings and Sessions

At earlier date than that which Senate was adjourned, 10 (3)

Definitions of, 88

Meetings and Sessions—(cont.)

Notices of, 8 (1), 10 (2), (2A), (3)

Time and place of, 10 (1), (2)

Messages

From His Majesty, in the Order of Business, 13 (1) (*d*)

To and from House of Representatives, 64, 65

Ministers

References to, include reference to Deputy Ministers, 88

Special provision concerning, 91

Motions

Adjournment, at end of business—

Time for moving, 15 (1), (3)

To discuss definite matter of urgent of public importance *see* Adjournment of the Senate on definite matter of urgent public importance, 17

Alteration of terms of, 27

Amendments to, 29—

Amendments to, relevancy, 29 (2); new, 32 (4) (*d*); time for moving, 32 (5) (*a*)

Raising questions which can only be dealt with by substantive Motion, 29 (3)

Relevancy, 29 (1)

Seconding of, 30 (1)

Time for moving, 32 (3)

To be put in writing, 31

To words already decided not to be left out, 32 (4) (*e*)

Withdrawal of, 33

Withdrawn, may be proposed again, 33 (1)

Motions—(*cont.*)

Debate on, 32 (1)

For amendment of Standing Orders, 73 (2)

For adjournment of Senate to a later date—

Time for moving, 11 (2)

For exemption of specified business from interruption—

May be moved at any time, 11 (1)

To be decided without amendment or debate, 11 (1)

For Introduction of Bills, time for moving, 13 (1) (*p*)

Notices of, *see* Notices of Motions

Questions proposed on, *see* Questions from the Chair

Seeking grant, charge or expenditure of public money, etc., 25 (2)

Seconding of, 30 (1)

In Committee, 30 (2)

To proceed to any particular business out of regular order—

May be made without Notice, 13 (2)

Precedence over all other business, 13 (2)

Withdrawal of, 33

Withdrawn, may be proposed again, 33 (1)

Notices

Of amendments to Bills, 26 (6)

Of matters to be raised on adjournment, 16 (2)

Of meetings and sessions, 8 (1), 10 (2), (2A), (3)

Of Motions—

Alterations of terms of, 27

Irregular or improper, 26 (5)

Notices—(*cont.*)

Manner of giving, 26 (1)

Obligatory, 25

Period of, 26 (3)

Printing and circulation of, 26 (4), (6)

Shown in Order Book, 8 (5)

Signature on, 26 (2)

Waiver of, 25 (1) (*a*)-(*t*)

Withdrawal of, 28; entry in Votes and Proceedings, 28 (2)

Of new sessions, 8 (2)

Of Order of Business, 8 (1)

Of questions—

Entered in Order Book, 8 (5)

Of questions to Ministers, 20 (1), (2)

Of Second Reading of Bills, 52 (1)

Oaths

Administered by Setiausaha, 4 (1)

Affirmation in lieu of, 4 (4)

Manner, 4 (1)

Taking of—

By Senators, 4 (2); when Senate stands adjourned, 4 (3)

Time of taking by new Senators, 13 (1) (*c*)

Obituary Speeches

Time for, in Order of Business, 13 (1) (*k*)

Official Languages, 7

Official Reports of Speeches

- Copy of, to Senator, 9 (2), (3)
- Correction or alteration of, 9 (4)
- Preparation of, 9 (1)
- Publication of, 9 (2)
- Written answers to questions printed in, 23 (2), (6)

Order Book

- Inspection of, Senators, 8 (5)
- Particulars to be entered in, 8 (5)
- Preparation of, 8 (5)

Order Papers

- Sending of, to Senators, 8 (2) (*b*)

Order in the House

- Behaviour of Senators, 40
- Chair to be heard in silence, 41
- Disorderly conduct, 43 (2)
- To take action against any person, power of the Chair, 43 (8)
- Irrelevance or tedious repetitions, 43 (1)
- Naming of Senators, 43 (2), (3), (4)
- Points of order, decision on, by Tuan Yang di-Pertua final, 42, 89
- Suspension of Senators, 43 (3), (4), (5), (6), (7)
- Tuan Yang di-Pertua responsible for observance of rules or order, 42 (3)
- Motion for, seconding by two Senators, 43 (3); question to be put forthwith, 43 (3)
- Withdrawal of Senators, 43 (2), (5), (7)

Papers

By whom presented, 19 (1)

Custody of, 8 (6)

Deemed to have been presented on receipt by Setiausaha, 19 (2)

Inspection of, by Senators, 8 (6)

Ordered to lie upon the table, 19 (2)

Presentation of, recorded in Votes and Proceedings, 19 (3)

Personal Explanations by Senators

Terms of prepared statement, submission to Tuan Yang di-Pertua, 24

Time for making, 13 (1) (*l*)

Petitions

Approval of, and endorsement by Tuan Yang di-Pertua, 18 (2) (*d*)

Deposited with Setiausaha, 18 (2) (*d*)

Language of, to be respectful, 18 (1) (*a*), 18 (2) (*e*)

Senators not competent to present from himself, 18 (2) (*c*)

Motions to read, 18 (4) (*a*)

No debate on, 18 (4) (*b*)

On Bills, 49 (3), 51

Presentation for, 18 (1) (*a*) —

Procedure for, 18 (3), (4)

Time for presenting, 13 (1) (*f*)

Reference in, to debate, etc., 18 (2) (*b*), 18 (4)

Seeking grant, charge or expenditure of public money, etc., 18 (1) (*b*)

Signature of, 18 (2) (*a*), 18 (2) (*d*)

Press

Permission to, to attend sittings, 86

Prime Minister

During adjournment, may make representations to call Senate together on an earlier day, 10 (3)

Business appointed by, 10 (3)

Interpretation, 88

Private Senators' Motions

Order of, in public business, 14

Private Senators' Bills

Order of, in public business, 14

Proclamation Summoning Parliament

Notification of, to Senators, 8 (1)

Questions, Decision of, 44

Questions from the Chair

Amendments to, 29 (4)

Manner of proposing, 32 (4), 56 (5)

Fully put—When voices have been collected, 45 (2)

No Senator may speak after, 45 (1)

Proposal of, 32 (1), (3)

Putting of, 32 (2), (3)

Result declared by the Chair, 45 (3)

Questions to Ministers

Addressed to Senators other than Ministers, 20 (2)

Disallowance of, 22 (2), (3)

Reasons for, to be communicated to Senator, 22 (3)

Questions to Ministers—(cont.)

For oral replies—

Limitation of number of, 21 (3)

Marking of, 21 (3)

Written answers to, 21 (3)

Manner of asking and answering, 23 (1), (2)

Matters relating to which they may be put, 20 (1), (2)

May be asked by any other Senator, 23 (2)

Not to be made a pretext for debate, 23 (4)

Notice of, 21 (1) (2)

In Order Book, 8 (5)

Printing in Official Reports, 23 (2), (6)

Refusal to answer, 22 (4)

Rules on form and content of, 22 (1)

Supplementary, 23 (3), (3A)

Time allotted for, 23 (7)

Time for asking, 13 (1) (g)

Tuan Yang di-Pertua's control of, 22 (2), 23 (3)

Written answers to, 23 (2), (6)

Quorum of Senate and Committee of Whole Senate, 12—

Absence of, 12 (3)

Exclude the Chair, 12 (1)

In Divisions, 12 (5)

Procedure for counting the House, 12 (3), (4)

Records and Documents

Custody of, 8 (6)

Inspection of, 8 (6)

Seats, Allotment of, to Senators, 3

Select Committees *see* Committees, Select

Senators

Absence of, 83

Attendance, recorded in Votes and Proceedings, 8 (4)

Behaviour of, during a sitting, 40

Called to order by Chair, 41

Disorderly conduct of, 43 (2), (6)

Employment of, in professional capacity, 84

Inspection by, of records and documents laid before the Senate, 8 (5), (6)

Naming of, by Chair, 43 (3), (4), (6)

Oath, taking of, by, 4 (1), (2), (3), (4)

Personal explanations by, 24

Personal pecuniary interest of, 34 (7), 46 (5), 49 (4)

Presenting petitions, responsibilities in, 18 (1) (*a*), 18 (2) (*c*)

Seats, allotment of, 3

Suspension of, 43 (3)—(7)

Setiausaha to the Senate

Administers oaths, 4 (1)

Duties of—

In respect of Bill, 50

In respect of election of Tuan Yang di-Pertua, 2 (3)—(7)

Setiausaha to the Senate—(cont.)

Questions submitted, 22 (5)

Keeps and circulates Votes and Proceedings, 8 (3)

Prepares Order Book, 8 (5)

Responsible for custody of records and documents, 8 (6)

Sends Notice of meeting and sessions, 8 (1), 10 (2)

Sends copy of Order of Business for each sitting, 8 (2) (b)

Supervises preparation of official reports, 9 (1)

Sittings

Adjournment at the conclusion of proceedings, 15

Definition of, 88

Government business to have precedence over all other business, 14 (1)

Hours of, 11 (1); exemption from, on specified business, 11 (1)

Order of Business for, circulation to Senator, 8 (2)

Presiding Officers, 6 (1)

Suspension of—

At any time by Tuan Yang di-Pertua, 11 (3); in case of grave disorder, 43 (6)

Tuan Yang di-Pertua may appoint a Senator to take Chair temporarily during, 6 (3)

Standing Orders

Amendment proposed to, reference to, and reported thereon by, Standing Orders Committee, 73 (2)

Interpretation, 88

Proceedings which would suspend, 82

Rules of debate—

Anticipation, 38

Standing Orders—(cont.)

Chair to be heard in silence, 41

Improper motives, 35 (5)

Interruption, 36

Irrelevance, 43 (1)

Naming of, 35 (6), (7), (8)

New question proposed, may speak again, 34 (5)

Observation to the Chair, 34 (1)

Offensive and insulting language, sexist statement, 35 (4)

Personal pecuniary interest, 34 (7)

Proposal for the amendment, 73 (2)

Reading of speech, 34 (6)

Reconsider concluded question, 35 (3)

Reference to sub judice matters, 35 (2)

Relevant, 37 (1), (2)

Rules of the Order, decision of Chair, 42

Speak more than once, 34 (3), (4)

Time and manner of speaking, 34 (1)

Treasonable and seditious words; words which are likely to promote ill-will feelings or hostility, 35 (9)

Strangers

Admission of, to Chamber of House, 85 (1)

Misconduct by, 85 (4)

Unauthorized, 85 (4)

Withdrawal of, 85 (2), (3)

Motion for, to be put forthwith, 85 (2)

Statements by Ministers

Time for making, 13 (1) (*i*)

Supply Bill

First and Second Reading, 47

Third Reading of, 53 (2)

Supply Bill, Supplementary

Third Reading of, 53 (2)

Tributes

Time for, in Order of Business, 13 (1) (*j*)

Tuan Yang di-Pertua and Timbalan Tuan Yang di-Pertua

Absent of, 6 (2)

Allots right of Senators to address Senate on Motion for adjournment, 16 (2)

Allots seats to Senators, 3 (1)

Announcements by, time for making, 13 (1) (*e*)

Appoints Senators to Chair temporarily, 6 (3)

Casting vote of, 44 (1)

Chairman of Committee of whole House, 6 (4)

Counts Senate, 12 (3), (4)

Decisions on points of interpretation of Standing Orders, matter of practice, 42,
89

Directs form of official reports, 9 (2)

During adjournment, calls Senate together on an earlier day, 10 (3)

Election of, 1, 5

Endorses Votes and Proceedings, 8 (4)

Endorses petitions, 18 (2) (*d*)

Includes other Presiding Officers except expressly provided otherwise, 6 (5)

May suspend sitting at any time, 11 (3)

Tuan Yang di-Pertua and Timbalan Tuan Yang di-Pertua—(cont.)

Motion proposing, to be decided without debate, 2 (2)

Names day for next sitting, if House adjourned *sine die*, 10 (2)

Names a Senator, 43 (3), (4)

Presiding officer of the Senate, 6 (1)

Procedure for, 2, 5 (2)

Quorum excludes, 12 (1)

Residuary powers, 90

Responsible for observance of rules of order, 42

Votes and Proceedings

Committee's report on House of Representatives amendments, 68 (4)

Circulation of copies of, to Senators, 8 (3)

Custody of, 8 (6)

Division lists, 46 (1)

Errors in, 8 (4)

House of Representatives amendments—

 Committee's report, 68 (4)

 Order for printing, 67 (2)

Inspection of, by Senators, 8 (6)

Kept by Setiausaha, 8 (3)

Notices of Motions withdrawn, 28 (2)

Particulars to be recorded in, 8 (4)

Presentation of Papers, 19 (3)

Signed by the Tuan Yang di-Pertua, 8 (4)

Voting

Absent Senators, 44 (2)

Collection of voices, 45 (3)

By Senators having personal pecuniary interest, 46 (5)

Motion to disallow vote, 46 (5)

Witnesses

Expenses of, 87